

vergadering **42**  
zittingsjaar 2014-2015

## Woordelijk Verslag

### **Plenaire Vergadering**

van 24 juni 2015

## INHOUD

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| OPENING VAN DE VERGADERING                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 5  |
| VERONTSCHULDIGINGEN                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 5  |
| ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 5  |
| POLITIEKE FRACTIES                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
| Wijziging in de samenstelling                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 5  |
| INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 6  |
| MOTIE VAN ORDE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |
| Opheldering over de stand van zaken                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 6  |
| ACTUELE VRAAG van Björn Anseeuw aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het recente jaarrapport gedwongen opnames en de conclusies met betrekking tot druggerelateerde problemen bij jongeren                                                                                                  | 6  |
| ACTUELE VRAAG van Elke Van den Brandt aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de wachttijden voor geestelijke gezondheidszorg                                                                                                                                                                  |    |
| ACTUELE VRAAG van Freya Van den Bossche aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de verdere toename van de wachttijden bij de centra voor geestelijke gezondheidszorg                                                                                                                           | 9  |
| ACTUELE VRAAG van Herman Wynants aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de kritiek op het Vlaamse topsportbeleid in het SPLISS-rapport                                                                                                                                                   | 13 |
| ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toekomst van de Memorial Van Damme na het akkoord over het Eurostadion                                                                                                                                      |    |
| ACTUELE VRAAG van Willy Segers aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de vergunningsprocedures en de randvoorwaarden voor het Eurostadion op parking C van de Heizel                                                                                                                           | 16 |
| ACTUELE VRAAG van Peter Van Rompuy aan de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de aantrekkingskracht van Vlaanderen voor buitenlandse investeringen, naar aanleiding van de aankondiging van een Chinees incubatiecentrum in Wallonië | 21 |
| ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over brown-outs voor de komende winter en de flankerende maatregelen van de gewesten                                                                                 | 25 |
| ACTUELE VRAAG van Ann Brusseel aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de positie van zwangere vrouwen op de arbeidsmarkt                                                                       | 28 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de aanbevelingen van de VAB inzake de geregionaliseerde autokeuring                                                                                                                             |    |
| ACTUELE VRAAG van Björn Rzoska aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de VAB-studie betreffende de autokeuring                                                                                                                                                            |    |
| ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de bevraging van de VAB betreffende de autokeuring                                                                                                                                                |    |
| ACTUELE VRAAG van Mathias De Clercq aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het onderzoek van de VAB betreffende de werking van autokeuring                                                                                                                                | 31 |
| ACTUELE VRAAG van Johan Verstreken aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de medewerking van de administratie Mobiliteit aan het plan-MER voor het nieuwe voetbalstadion in Brugge                                                                                        | 37 |
| REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 39 |
| ONTWERP VAN DECREET betreffende de hervorming van de strategische adviesraden                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |
| – 368 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
| Algemene bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 39 |
| Artikelsgewijze bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 52 |
| VOORSTEL VAN DECREET van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy en Axel Ronse houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid, wat betreft de machtigingen en het doel van de Vlaamse Participatiemaatschappij |    |
| – 378 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| Algemene bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 52 |
| Artikelsgewijze bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 62 |
| VOORSTEL van de heer Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat het scheidende Bureau betreft                                                                                                                                                                                                                     |    |
| – 242 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| Algemene bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 62 |
| Artikelsgewijze bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 62 |
| VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de stemming over de Septemberverklaring betreft                                                                                                                                                                                                           |    |
| – 250 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| Algemene bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 63 |
| Artikelsgewijze bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 63 |
| VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de benamingen van de officiële publicaties van het Vlaams Parlement betreft                                                                                                                                                                               |    |
| – 298 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| Algemene bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 63 |
| Artikelsgewijze bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 63 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de vereenvoudigde verdragswijzigingen betreft<br>– 359 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2                                                                                                                                                                                                             |    |
| Algemene bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 64 |
| Artikelsgewijze bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 64 |
| VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat het onderzoek van de geloofsbrieven betreft<br>– 365 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2                                                                                                                                                                                                               |    |
| Algemene bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 64 |
| Artikelsgewijze bespreking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 64 |
| ONTWERP VAN DECREET betreffende de hervorming van de strategische adviesraden<br>– 368 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3                                                                                                                                                                                                                                                            |    |
| Hoofdelijke stemming                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 65 |
| VOORSTEL VAN DECREET van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy en Axel Ronse houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid, wat betreft de machtigingen en het doel van de Vlaamse Participatiemaatschappij<br>– 378 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2 |    |
| Hoofdelijke stemming                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 65 |
| VOORSTEL van de heer Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat het scheidende Bureau betreft<br>– 242 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2                                                                                                                                                                                                                     |    |
| Hoofdelijke stemming                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 66 |
| VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de stemming over de Septemberverklaring betreft<br>– 250 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2                                                                                                                                                                                                           |    |
| Hoofdelijke stemming                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 66 |
| VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de benamingen van de officiële publicaties van het Vlaams Parlement betreft<br>– 298 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2                                                                                                                                                                               |    |
| Hoofdelijke stemming                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 66 |
| VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de vereenvoudigde verdragswijzigingen betreft<br>– 359 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2                                                                                                                                                                                                             |    |
| Hoofdelijke stemming                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 67 |
| VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat het onderzoek van de geloofsbrieven betreft<br>– 365 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2                                                                                                                                                                                                               |    |
| Hoofdelijke stemming                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 67 |
| REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 67 |
| BIJLAGEN                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |    |
| Aanwezigheden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 70 |
| Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 70 |

**OPENING VAN DE VERGADERING**

**Voorzitter: de heer Jan Peumans**

*– De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

**De voorzitter:** Dames en heren, de vergadering is geopend.

**VERONTSCHULDIGINGEN**

**De voorzitter:** Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Rik Daems: ambtsverplichtingen;

Piet De Bruyn: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Jean-Jacques De Gucht, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Persyn: familie-verplichtingen;

Lionel Bajart, Guy D'haeseleer, Lies Jans, Chris Janssens, Yasmine Kherbache: gezondheidsredenen;

Barbara Bonte: zwangerschapsverlof.

**ONDERZOEK VAN DE GELOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING**

**De voorzitter:** Dames en heren, bij brief van 15 juni 2015 heeft de heer John Crombez met ingang van 18 juni 2015 ontslag genomen als Vlaams volksvertegenwoordiger.

De opvolger die in aanmerking komt om hem te vervangen, is de heer Steve Vandenberghe.

De geloofsbrieven van de heer Steve Vandenberghe werden reeds goedgekeurd in de plenaire vergadering van 17 juni 2014. Het administratieve onderzoek heeft uitgewezen dat sindsdien geen wijziging is opgetreden in de vervulling van de verkiesbaarheidsvoorwaarden.

Vraagt hierover iemand het woord? *(Neen)*

Ik roep de heer Steve Vandenberghe uit tot Vlaams volksvertegenwoordiger en nodig hem uit aan het spreekgestoelte de grondwettelijke eed af te leggen, die luidt als volgt: "Ik zweer de Grondwet na te leven."

*– De heer Steve Vandenberghe legt de grondwettelijke eed af.*

Mijnheer Vandenberghe, namens alle collega's heet ik u van harte welkom in het Vlaams Parlement. *(Applaus)*

U vertelt me net dat het een jaar geleden is dat u hier nog eens bent geweest. Dat is goed getimed. *(Gelach)*

**POLITIEKE FRACTIES****Wijziging in de samenstelling**

**De voorzitter:** Dames en heren, bij brief van 24 juni 2015 delen de heren Joris Vandembroucke, voorzitter van de sp.a-fractie, en Steve Vandenberghe mee dat de heer Steve Vandenberghe vanaf die dag deel uitmaakt van de sp.a-fractie.

## INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

**De voorzitter:** Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 60/34)

## MOTIE VAN ORDE

### Opheldering over de stand van zaken

**De voorzitter:** Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Stefaan Sintobin bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Sintobin heeft het woord.

**De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang):** Voorzitter, ik kan begrijpen dat onze vraag misschien een beetje vervelend was voor de meerderheid, maar ik begrijp eigenlijk niet waarom onze actuele interpellatie over het gekibbel binnen de Vlaamse Regering en de Vlaamse meerderheid werd afgewezen. De afgelopen dagen en weken werden we daarover onder de mediaberichten bedolven, in de kranten, op tv, in De Zevende Dag, in het VTM-zondagnieuws, kortom overal uitgenomen hier in het parlement. Het argument is dat het gekibbel vorige week aan bod kwam tijdens de actuele vragen over de M-score, over het Natuur-decreet, maar dat was natuurlijk voor de tweetberichten van minister Homans en minister-president Bourgeois. Wij dachten dan ook dat een algemeen debat hierover toch op zijn plaats was in het parlement, maar ik begrijp dat het gekibbel mooie beelden oplevert voor de camera's van Villa Politica, maar dat we het debat hier, in het parlement zelf niet kunnen voeren. Ondertussen weet – denk ik – de hele Vlaamse bevolking echter dat we veeleer te maken hebben met een Italiaanse-operetteregering dan met een soort Zweedse coalitie. (*Opmerkingen van de heer Marc Hendrickx*)

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

### **ACTUELE VRAAG van Björn Anseeuw aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het recente jaarrapport gedwongen opnames en de conclusies met betrekking tot drug-gerelateerde problemen bij jongeren**

**De voorzitter:** De heer Anseeuw heeft het woord.

**De heer Björn Anseeuw (N-VA):** Voorzitter, minister, geachte leden, Zorginspectie levert elk jaar een rapport af over gedwongen opnames in de psychiatrie. Ook dit jaar heeft het zonet dat rapport bekendgemaakt, voor 2013. We leren daaruit onder andere dat het aantal gedwongen opnames in Vlaanderen gestaag toeneemt, maar ook dat een op de vijf jongeren die gedwongen worden opgenomen, legale of illegale middelen misbruikt. Er is toch sprake van grote onderlinge verschillen. Wat vooral opvalt, is dat er in 90 procent van die gevallen illegale drugs worden misbruikt.

In schril contrast daarmee – maar daarom natuurlijk niet minder belangrijk – is dat 'slechts' 27 procent alcohol misbruikt en 22 procent medicatie.

Waarom is dat verschil zo belangrijk? Waarom wil ik u daarop wijzen? Vorige week nog maar hebt u in deze plenaire vergadering gezegd dat preventie niet zozeer gericht moet zijn op één middel, maar dat het om een breder verhaal moet gaan, waarin er wordt gekozen voor een gezonde levensstijl. Dat klinkt natuurlijk een beetje als een 'one fits all'-benadering. Maar als we deze cijfers

zien, lijkt dat niet echt de goede aanpak te zijn. Deze cijfers suggereren dat er in een preventief drugsbeleid echt wel ruimte moet zijn voor een specifieke aanpak gericht op bepaalde doelgroepen en bepaalde middelen.

Minister, als u er inderdaad werk van wilt maken, op welke manier wilt u dan werk maken van een preventief drugsbeleid dat toelaat dat er wordt ingezet, niet alleen specifiek gericht op doelgroepen, maar ook specifiek gericht op bepaalde middelen? We zien dat er binnen bepaalde middelen grote verschillen zijn tussen welke middelen al dan niet worden misbruikt.

**De voorzitter:** Minister Vandeurzen heeft het woord.

**Minister Jo Vandeurzen:** Collega, ik heb niet gezegd dat er in een preventief beleid geen plaats is voor een doelgroep of een productgebonden preventiebeleid. Dat is het andere extreem. Ik heb wel gezegd dat een aantal boodschappen met betrekking tot middelengebruik vrij algemene boodschappen zijn. Dat heeft te maken met keuzes die jonge mensen in dit geval maken. Er zijn een aantal algemene attitudes die opgaan voor heel wat van die thema's. Het is zeker niet de negatie van het andere waarvoor u pleit.

Ik wil het eerst hebben over de cijfers. Het eerste cijfer dat u hebt genoemd, is juist. Als je de cijfers bekijkt van de gedwongen opname via de jeugdrechter, dan gaat dat in 18,97 procent van de gevallen over een opname die te maken heeft met middelengebruik. Dat is een daling ten opzichte van 2009. De eerste geobserveerde trend is dat het reële middelengebruik voor collocatie of gedwongen opname gedaald is. Het tweede dat uit die cijfers moet worden opgemaakt, is dat het hoofdprobleem middelengebruik 36 procent is. Het bijprobleem bedraagt 68 procent. Van een aantal is het niet bekend. Als dan gekeken wordt naar het product of de combinatie van producten – want dat verschil kan men niet maken aan de hand van deze cijfers – is het duidelijk dat ook de illegale drugs daarin een heel belangrijke plaats inneemt.

Mijn eerste analyse en die van onze experts is dat je aan de hand van die cijfers over dit aspect en het al dan niet succes van een preventief beleid weinig kunt zeggen. Je kunt dat daar zo niet uit opmaken.

Uw tweede punt wil ik graag onderstrepen. Ik heb dat vorige week ook gezegd. We gaan naar een nieuwe conferentie over het middelengebruik, naar een nieuwe gezondheidsdoelstelling. Uiteraard zal daar ook met de experts moeten worden gesproken over de vraag wat de beste en meest succesvolle strategieën zijn om die gedragsverandering te realiseren. We zullen daarvoor inspanningen moeten leveren. Er moet zeker sprake zijn van een debat. Doe je dat met universele of specifieke boodschappen? Ik denk dat we het best bekijken met de experts en de ervaringen in het buitenland welke strategie of mix van strategieën daarvoor het best is aangewezen.

**De heer Björn Anseeuw (N-VA):** Minister, ik zou de cijfers die zijn genoemd, toch niet te snel van tafel vegen door te zeggen dat we daaruit niets kunnen opmaken. Ze illustreren wat mij betreft toch wel dat die algemene boodschappen niet afdoende werken. De vraag die er vorige week is gesteld, was ook gebaseerd op cijfers waaruit blijkt dat het aantal problematische gebruikers – toch wel de grote maatschappelijke kost – stijgt. We moeten inderdaad bekijken waarom we niet genoeg resultaat boeken.

Dan kom ik tot een bijkomende vraag. Een van de uitdagingen die we hebben wanneer het gaat over het evalueren van preventief beleid, is hoe we kunnen meten, hoe we kunnen weten welke preventieve actie nu eigenlijk welk effect heeft, positief of negatief, maar ook wat de omvang ervan is. Heeft het een sterk positief effect of niet? Brengt dat geen zoden aan de dijk? Vandaag slagen we er

eigenlijk niet in om afdoende te kunnen zeggen: we hebben deze actie ondernomen in het kader van drugspreventie en het heeft dat resultaat geleverd. Eigenlijk doen we maar iets, voornamelijk vanuit een – goed ontwikkeld, daar niet van – buikgevoel. Veel verder dan dat geraken we eigenlijk niet.

Minister, op welke manier wilt u ervoor zorgen dat we dat preventieve beleid ook op een objectieve manier kunnen evalueren? Nu hebben we alleen maar het resultaat in de cijfers.

**De voorzitter:** Mevrouw Saeys heeft het woord.

**Mevrouw Freya Saeys (Open Vld):** Minister, ik heb u in de commissie al ondervraagd over sensibilisering met betrekking tot xtc-gebruik bij festivalgangers. Blijkbaar wordt dat daar algemeen aanvaard. We weten dat het gebruik van harddrugs meestal start met het gebruik van softdrugs. We moeten jongeren en volwassenen bewuster maken van de gevaren van zowel soft- als harddrugs. Minister, bent u bereid om in te zetten op preventie en sensibilisering, en op de vroege detectie van drugsgebruik bij jongeren en volwassenen?

**Minister Jo Vandeuren:** Uiteraard, het lijkt mij logisch dat dit ook bij het nieuwe actieplan een specifieke doelgroep is. Dat was het al bij het vorige plan. Wij moeten dit inderdaad evalueren. Bij deze groep moeten wij ons zeker afvragen hoe wij onze ontradende boodschap daar het op de meest succesvolle manier doen omzetten in een effectieve keuze of een gedrag.

In de opbouw van een nieuwe gezondheidsconferentie wordt er eerst en vooral ook een gezondheidseconomische evaluatie gemaakt, en een evaluatie van het voorbije beleid. We zullen inderdaad moeten bekijken welke inspanningen zijn gedaan, en wat wel en wat niet heeft gewerkt. Dat moet gebeuren met de nodige wetenschappelijkheid. Dan kunnen we advies geven: dat doe je best opnieuw, dat versterk je best, en dat zijn dingen die, gezien de afweging tussen investeringen en resultaat, geen verstandige keuzes meer zijn.

Met betrekking tot preventie zijn de zaken, volgens mijn ervaring, niet zo gemakkelijk te isoleren. Want dat is het grote punt: kun je een duidelijk causaal verband leggen tussen een bepaald gedrag of het niet voorkomen van bepaalde ziektes of het minder moeten terugbetalen van bepaalde handelingen enerzijds, en aan de andere kant een preventiestrategie? Het is mijn ervaring dat je dat tot op zekere hoogte kunt doen. Ik denk dat wij dat moeten doen als wij die conferentie behoorlijk willen voorbereiden. Maar dat is niet zo simpel. De beschikbaarheid van het product en alle mogelijke prijsaspecten kunnen daar ook mee te maken hebben. Misschien niet zozeer voor de illegale producten. Maar voor de legale producten is dat zeker iets wat het ontradend karakter bepaalt. Dan is het natuurlijk de boodschap of je op basis daarvan kunt detecteren welke maatregel welk effect heeft gehad. Dat is niet zo gemakkelijk. Maar die oefening – bepalen wat heeft gewerkt en wat niet, en hoe we er zijn geraakt met onze vorige ambities – moeten we in de voorbereiding van de conferentie zeker maken.

**De heer Björn Anseeuw (N-VA):** Minister, in uw antwoord op mijn bijkomende vraag hebt u ten dele mijn kritiek herhaald. Dat geeft aan dat ik gelijk heb. Dat is op zich wel leuk, alleen is het wel vervelend, want we blijven met die paradox zitten: we moeten kunnen uitmaken welke preventieve acties wij wel moeten kunnen versterken, maar we kunnen niet zeggen welke echt hebben gewerkt, welke tot op zekere hoogte, en welke niet. Maar eigenlijk kunnen we dat niet uitmaken. Je kunt een gezondheidseconomische analyse maken op macroniveau. Maar ook op microniveau, op het niveau van de effectieve concrete preventieve acties, moet je dat kunnen doen. U hebt zelf aangegeven dat dit vandaag veel te weinig gebeurt. Ik stel vast dat we dat vandaag niet doen. Vandaar mijn oproep: als we met de nieuwe gezondheidsconferentie echt een verschil willen maken,

moeten we inzetten op die objectieve parameters, aan de hand waarvan we dat wel zullen kunnen doen in de toekomst. Als in de nieuwe gezondheidsconferentie hetzelfde hiaat blijft bestaan, zullen we moeilijk stappen vooruit zetten. Het is toch de bedoeling van ons allen om wel stappen vooruit te zetten, zeker als we zien dat het aantal problematische drugsgebruikers alleen maar toeneemt.

**De voorzitter:** De actuele vraag is afgehandeld.

**ACTUELE VRAAG van Elke Van den Brandt aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de wachttijden voor geestelijke gezondheidszorg**

**ACTUELE VRAAG van Freya Van den Bossche aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de verdere toename van de wachttijden bij de centra voor geestelijke gezondheidszorg**

**De voorzitter:** Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

**Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen):** Collega's, we gaan heel kwistig om met onze geestelijke gezondheidszorg. Je moet presteren, je moet hard werken, als je mislukt is het je eigen schuld, de tijdsdruk en de gejaagdheid nemen steeds toe.

Tegelijk voel je een onzekerheid over de toekomst, een druk om met de waan van de dag om te gaan. Je voelt dat het ergens moeilijk gaat. Steeds meer mensen zitten slecht in hun vel, ze hebben psychologische problemen. De drempel voor die mensen om hulp te zoeken, is torenhoog. Je moet jezelf en bepaalde taboes overwinnen, je moet je omgeving overwinnen en je moet de stap naar hulp zetten.

Er zijn mooie initiatieven, ook van u minister, zoals Fit in je hoofd enzovoort. Er zijn initiatieven zoals Te gek. Onlangs hadden we de moedige getuigenis van Selah Sue, die haar verleden en haar leven in de geestelijke gezondheidszorg deelde. Selah Sue heeft met haar getuigenis alleen wellicht verschillende deuren geopend, ze heeft taboes voor zichzelf doorbroken, maar die open deuren leiden niet naar hulp. Die leiden naar wachtkamers.

Vandaag blijkt dat mensen die psychologische hulp zoeken, op steeds langere wachttijden en wachtlijsten botsen. Die wachttijden en wachtlijsten zijn het ergst voor onze jongeren. Mensen moeten gemiddeld 86 dagen wachten voor ze een behandeling hebben, maar voor jongeren is dat 107 dagen. 107 dagen voordat een kind, voor wie de ouders al hulp hebben gezocht, ook effectief hulp krijgt. Dat is het begin van het traject.

Vandaag slapen er weer twee meisjes in een cel. Weer twee meisjes voor wie er geen plaats is. Dat is het einde van het traject. Als we die kinderen in de geestelijke gezondheidszorg niet helpen, dan verdwijnen die niet, maar eindigen ze ook in de crisishulp.

Minister, u kent de problemen bij de jongeren. Hoe zult u ervoor zorgen dat de wachttijden voor jongeren in de geestelijke gezondheidszorg dalen?

**De voorzitter:** Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

**Mevrouw Freya Van den Bossche (sp.a):** Minister, ik heb een getuigenis gelezen in het blad Weliswaar, uitgegeven door de administratie, van een vrouw – Heidi heet ze – die op aanraden van haar huisdokter naar een psycholoog moest. Die psycholoog zou haar 45 euro per keer kosten en ze moet voor alle kosten

rondkomen met 50 euro per week. Dus kon ze niet gaan. Ze is dan naar een centrum geestelijke gezondheidszorg gegaan omdat ze daar tegen een heel kleine vergoeding of zelfs gratis hulp kan krijgen. Ze moest een jaar wachten. Mensen in armoede uit haar omgeving zeggen dat ze in zo'n geval te veel pillen pakken in de hoop op de spoedafdeling te belanden zodat ze misschien wel worden geholpen.

Dat is zeer schrijnend, minister. Ik vertel u dat omdat uw wachtlijsten in de centra geestelijke gezondheidszorg zorgen voor een mentale gezondheid met twee snelheden in Vlaanderen. Wie te horen krijgt dat hij zo lang moet wachten en genoeg geld heeft, koopt privéhulp in, voor zichzelf of voor zijn kinderen. Maar wie dat geld niet heeft, kan niet anders dan wachten, zes maand of een jaar, tot die hulp hem op een betaalbare manier via de centra geestelijke gezondheidszorg door u wordt aangeboden.

Minister, in de laagste sociaal-economische klasse in Vlaanderen zijn er drie keer meer depressies, zes keer meer pogingen tot zelfdoding. Mensen hebben evengoed, zelfs nog meer dan anderen, hulp nodig, maar ze kunnen die dure hulp niet betalen. Hoe langer u de wachttijden laat oplopen, hoe moeilijker voor hen om evenveel kans op mentale gezondheid te krijgen dan voor andere mensen.

Minister, wat gaat u doen aan de verschillende snelheden in de geestelijke gezondheidszorg? (*Applaus bij sp.a*)

**De voorzitter:** Minister Vandeuren heeft het woord.

**Minister Jo Vandeuren:** Dit is natuurlijk eens te meer, en jammer genoeg, intellectueel totaal niet correct als u de zaken zo voorstelt. Het probleem is ernstig genoeg om er een inhoudelijk goed debat over te voeren, en de Vlaamse Gemeenschap heeft daar uiteraard ook een verantwoordelijkheid in. De toegang tot de geestelijke gezondheidszorg in België en Vlaanderen – dit is een voorzichtig standpunt – is minstens een gedeelde bevoegdheid. Als je de toegankelijkheid van de geestelijke gezondheidszorg wilt beoordelen, dan moet je het totale plaatje van de geestelijke gezondheidszorg in ogenschouw nemen. De kinderpsychiatrie is intramuraal, is 100 procent federale ziekteverzekering. De ambulante sector met degenen die een vrije praktijkvoering organiseren, die zelfstandig zijn is 100 procent federale terugbetaling en bevoegdheid. Als het gaat over de terugbetaling van de prestaties van de psychologen, dan staat in het federaal regeerakkoord dat dat ook in het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) zijn beslag moet kennen.

Het is juist dat de cgg's ook een verantwoordelijkheid hebben. In Vlaanderen is er de afgelopen jaren – ik heb eens gekeken naar de jaren 2006 en volgende – echt wel geïnvesteerd in personeel voor de cgg's. Het klopt dat men een tijdje wacht op een eerste contact, nadien is er een tweede. Het is niet zo dat het altijd zo is dat in de periode tussen beide niets gebeurt. Maar het is zeker juist dat er een probleem is van wachttijden in de cgg's. Vlaanderen moet daarvoor oplossingen zoeken. U weet dat we dat proberen met respect voor het huidige budgettaire kader. We overleggen met de sector en gaan na wat we kunnen aanvangen met nieuwe organisatorische benaderingen zoals groepstherapieën en onlinecontacten, wat toch al voor minimale contacten met het cgg zorgt. Een andere mogelijkheid is het werken met zelfstandige therapeuten.

We zullen het probleem maar ten gronde kunnen aanpakken als we een globale benadering respecteren. Onze geestelijke gezondheidszorg van de eerste lijn is niet toegankelijk genoeg. Dat heeft niets te maken met de cgg's op zich, want zij leveren bijzondere zorg aan. Het heeft te maken met de manier waarop onze geestelijke gezondheidszorg in de loop der decennia is georganiseerd. Minister De Block nam een schitterend initiatief inzake de capaciteit van de circuits voor kinderen en

jongeren. Dit jaar lanceerden wij een projectoproep, om de cgg's de kans te geven om mee te werken aan de zorg voor jongeren met complexe vraagstukken. Kortom, er zijn velerlei acties nodig om het probleem aan te pakken.

Vlaanderen heeft daarin ongetwijfeld een rol te spelen, maar de vraag over 'de' toegankelijkheid van de geestelijke gezondheidszorg vereist een veel breder debat. Het loont de moeite om dat eens grondig te voeren. Maar we zullen dan ook moeten aanvaarden dat dit een samenspraak veronderstelt met eenieder die daarin een rol heeft.

**Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen):** Minister, op federaal vlak gebeuren een aantal goede zaken. Maar dat ontslaat u niet om op basis van uw bevoegdheden uw verantwoordelijkheid te nemen. De laatste keer dat de cgg's werden uitgebreid, was in 2011. Toen kwamen er vijftien mensen bij. Sindsdien zijn er meer cliënten bijgekomen: 10 procent. Het aantal begeleiders – psychotherapeuten, psychiaters en maatschappelijk assistenten – is hetzelfde gebleven. Die mensen roeien met de riemen die ze hebben, maar er is een capaciteitstekort. Dat tekort moet worden weggewerkt. U kunt wel zeggen dat het federale niveau goede initiatieven neemt en dat er een globaal overleg moet worden georganiseerd, ik ga helemaal akkoord. Maar het federale niveau neemt initiatieven. Mijn vraag aan u is: waar is uw deel van uw huiswerk? Zult u de capaciteit van de cgg's, die volledig tot uw bevoegdheden behoren, optrekken?

**Mevrouw Freya Van den Bossche (sp.a):** Minister, mevrouw De Block doet haar werk. Ze heeft geld vrijgemaakt voor jongeren met psychische problemen. Ze belooft nu ook de terugbetaling van het bezoek aan psychologen. Dat staat in het regeerakkoord. Maar u staat stil. Meer zelfs, u gaat achteruit. U bespaarde al drie keer op de cgg's. Eerst bevroor u de werkingsmiddelen, nadien hebt u 0,5 procent van het totaalbudget weggenomen – u weet zelf dat dit een groot probleem is wanneer 90 procent van de uitgaven uit lonen bestaat – en ten slotte wilt u in de enveloppe 2015-2017 de anciënniteitstoelage wegnemen. Dat betekent dat de cgg's mensen zullen moeten ontslaan. Dat zeggen ze zelf. Over de aanmeldingsstop in Mechelen zei u dat het om een specifiek probleem ging dat niet opgaat voor de andere centra. Inmiddels doet het probleem zich ook voor in Leuven. Wellicht volgt er binnenkort nog een ander centrum. Minister, de Federale Regering werkt hieraan. Waar blijft u? (*Applaus bij sp.a*)

**De voorzitter:** Mevrouw Jans heeft het woord.

**Mevrouw Vera Jans (CD&V):** Voorzitter, minister, collega's, ik ben blij dat u zegt dat de cgg's een belangrijk Vlaams instrument zijn, maar ook slechts één klein element in het gehele aanbod van de kinder- en jeugdpsychiatrie. Ouders zoeken hun weg in het ruime aanbod, en een aantal van hen komt terecht bij onze cgg's. We hebben al heel wat maatregelen genomen om de wachtlijsten terug te dringen. Ik denk onder meer aan de creatie van de psychologische bijstand van de eerste lijn. U zette ook erg in op de online hulpprojecten. Daar wordt goed in geïnvesteerd.

Een ander pad dat u bewandelt om dit probleem actief aan te pakken, is de inzet voor vroege detectie en preventie. Een aantal cgg's gaan aan de slag met het CAPA-systeem (Choice and Partnership Approach), net omdat u er een prioriteit van maakt om die wachtlijsten terug te dringen. Er zijn grote verschillen in wachttijden tussen cgg's en regio's. We stellen vast dat een aantal cgg's die met het CAPA-systeem aan de slag gaan, positieve effecten zien voor de wachtlijsten en de tijd tot een intakegesprek en vervolgens een behandeling. Minister, kunnen we het CAPA-systeem nog meer ingang laten vinden in de sector? Op welke manier kunnen we overleg plegen met minister De Block? Ook in onze commissie staat de gids voor kinderen en jongeren op de agenda.

**De voorzitter:** Mevrouw Saeys heeft het woord.

**Mevrouw Freya Saeys (Open Vld):** We weten dat de wachtlijsten er zijn en ze nemen spijtig genoeg enkel toe. Het is belangrijk om mensen, zowel volwassenen als kinderen, zo snel mogelijk hulp te bieden. De wachtlijsten kennen we al vijftien jaar. Ik wil vandaag toch ook een pleidooi houden voor online-hulpverlening en de inschakeling van apps, om de geestelijke gezondheidszorg toch sneller toegankelijk te maken. Zo kunnen we mensen sneller hulp geven en de kans verminderen dat de situatie verergert.

Er is al schitterend werk geleverd door minister De Block. Zij wil een terugbetaling van de hulp door psychologen. Minister, wilt u verder inzetten op de onlinehulpverlening en een goede registratie ervan, zodat we de effecten kunnen opvolgen?

**De voorzitter:** De heer Anseeuw heeft het woord.

**De heer Björn Anseeuw (N-VA):** We zijn het erover eens dat we ambitie aan de dag moeten leggen om de geestelijke gezondheidszorg zo toegankelijk mogelijk te maken. Ik heb u enkele maanden geleden al vragen gesteld over de cgg's. We hebben vastgesteld dat er tussen de verschillende centra grote verschillen zitten in de evolutie van de wachttijden. Er zijn zelfs centra waar de wachttijden dalen. Daar liggen kansen. Ofwel is de capaciteit niet goed gespreid. Dan moeten we dat ook durven te bekijken. Ofwel kunnen we een aantal good practices doorgeven aan andere centra. Zij kunnen leren van elkaar.

Ik herhaal mijn vraag die ik ook in maart heb gesteld: is het mogelijk om na te gaan welke good practices kunnen zorgen voor een daling van de wachtlijsten? Kunt u nagaan of de capaciteit goed gespreid is? Intramuraal is dat al zo, maar extramuraal moeten we ook die oefening durven te maken.

**Minister Jo Vandeuren:** Mijnheer Anseeuw, het is naar aanleiding van ons gesprek in de commissie en uw vragen dat we de afspraak hebben gemaakt met de cgg's dat we die analyse moeten maken. We verwachten dat huiswerk te kunnen doen in de zomer en er met hen het gesprek over te kunnen voeren. Er is nogal een groot verschil in werking, denken we. We moeten inderdaad kijken welke opportuniteiten er zijn, als we ons laten inspireren door de goede praktijken.

Mevrouw Saeys, u hebt ook een punt. De onlinehulpverlening is niet de substitutie van het face-to-facecontact, maar het is ongetwijfeld zeer laagdrempelig en toegankelijk. Zeker ook voor jonge mensen, die heel vertrouwd zijn met de wereld online, is het een dimensie die we moeten ontwikkelen. Ook met de cgg's doen wij een project, precies omdat ook zij die onlinemogelijkheden zouden aanboren, en liefst allemaal in eenzelfde benadering.

Ik ben het er absoluut mee eens. We moeten kijken wat we de komende jaren budgettair kunnen doen ter versterking van onze cgg's. In Vlaanderen hebben we in de vorige legislatuur een beslissing genomen over de tariefstructuur voor de cgg's. Als dat een belangrijk drempelverlagend element is naar de specialistische zorg, dan weten we ook dat een debat over de terugbetaling van psychologen een zeer belangrijke impact heeft op de vraag of onze geestelijke gezondheidszorg toegankelijk is voor iedereen. Dat debat staat in het federale regeerakkoord en het is belangrijk voor ons, voor de ontwikkelingen op het vlak van toegankelijkheid.

De systemen waarnaar mevrouw Jans verwijst, ja, maar die zitten mee in de evaluatie. We hebben zicht op de timing van een eerste contact en een tweede afspraak. We denken dat de meeste cgg's daar een strategie of beleid rond voeren en ervoor zorgen dat niet iedereen zomaar aan zijn lot wordt overgelaten. We willen dat vergelijken en kijken hoe we daar eventueel gemeenschappelijkheid uit kunnen afleiden. Die ambitie om die toegankelijkheid te vergroten is absoluut ook onze ambitie.

Mevrouw Jans heeft terecht verwezen naar het feit dat die eerstelijns-psychologische functie een Vlaamse investering in de geestelijke gezondheidszorg is. Alle evaluaties van dat project zeggen dat we het moeten verduurzamen. Dat zal een opgave zijn voor de volgende jaren. Hoe gaan we die laagdrempeligheid in de eerste lijn, die preventief kan zijn, verder uitrollen?

De acties rond destigmatisering, de getuigenis van Selah Sue, de engagementen met Te Gek!? en de Vlaamse vereniging, zijn door Vlaanderen gefinancierd. We organiseren de bespreekbaarheid, maar dan is er blijkbaar een bottleneck, zo wordt gezegd. Nogmaals, de toegang tot de geestelijke gezondheidszorg is veel breder dan enkel de cgg's. Bovendien weten we dat we, als we zorgen voor een sterke toegankelijkheid en een grote bespreekbaarheid, sneller kunnen zijn en dat de escalatie naar specialistische hulp een beetje kan worden beheerst. De experts pleiten voor veel meer gevoeligheid rond mentale gezondheid. De bespreekbaarheid kan een goede aanpak zijn.

**Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen):** Minister, ik geef u in ongeveer alles gelijk. Er moeten een aantal stappen worden gezet. We moeten bekijken wat er online kan, we moeten de good practices bekijken. Daar ben ik het allemaal mee eens. Maar u ontkent het zonlicht als u zegt dat er geen extra capaciteit nodig is.

6 procent van onze kinderen kampt met psychologische problemen. Dat betekent 75.000 kinderen. 16.000 daarvan hebben een vorm van begeleiding. Dat is één op vier. Dus drie op vier van de kinderen met psychologische problemen, daar doen we niets mee. Dus kunnen we niet zeggen dat we genoeg capaciteit hebben. Want zelfs die één op vier die zich aanmeldt, komt in een wachtkamer terecht. U kunt zeggen: dat is maar één element, één schakel, maar het is een ongelooflijk belangrijke schakel! We moeten kinderen van bij het begin helpen. Steeds meer kinderen tussen 0 en 10 jaar kampen met depressies. We kunnen daar toch niet op toekijken en wachten tot het scheef loopt? We moeten daar een antwoord op geven, en u bent mede verantwoordelijk om dat antwoord te bieden. *(Applaus bij Groen)*

**Mevrouw Freya Van den Bossche (sp.a):** Er kunnen natuurlijk heel veel good practices bestaan, maar de beste is om te investeren zodat er meer zorg kan worden geboden. Elke keer als ik u hoor antwoorden, minister, vraag ik me af: is het een kwestie van niet kunnen of niet willen?

Eerst dacht ik: u wilt niet. U wilt niet begrijpen dat er een probleem is. U wilt niet horen dat er wachtlijsten zijn, u wilt er niets aan doen. Toen dacht: neen, voor u en uw partij is welzijn belangrijk, misschien wil u wel maar krijgt u de steun niet van uw regering.

Dan is mijn vraag opnieuw: hoe belangrijk is welzijn voor u? Waarom vecht u niet wat harder? *(Applaus bij sp.a en Groen)*

**De voorzitter:** De actuele vragen zijn afgehandeld.

**ACTUELE VRAAG van Herman Wynants aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de kritiek op het Vlaamse topsportbeleid in het SPLISS-rapport**

**De voorzitter:** De heer Wynants heeft het woord.

**De heer Herman Wynants (N-VA):** Voorzitter, minister, collega's, de afgelopen weken zijn er enkele negatieve rapporten verschenen naar aanleiding van de SPLISS-studie (Sports policy factors leading to international sporting success). SPLISS is een studie die is aangevraagd door de universiteit van Brussel. Die wordt financieel gesteund door de Vlaamse Regering, door de Nederlandse regering en

door Ernst & Young. Ik wil de studie iets genuanceerder benaderen. We hebben de topsportsubsidies verdrievoudigd, maar we zijn eigenlijk op een gelijk niveau gebleven. We hebben 24 miljoen euro geïnvesteerd. Ik vergelijk met de omliggende landen: in Frankrijk is dat 187 miljoen, in Canada – dat geen buurland is – 121 miljoen, in Nederland 55 miljoen, in Zweden 56 miljoen en Denemarken 35 miljoen euro. We zijn toch een mastodont geweest in het systeem wat betreft subsidiëring.

SPLISS wil nagaan hoe we de middelen efficiënter kunnen gebruiken. Ze hebben daarvoor een negenprestatiebulletin samengesteld. In dat systeem scoren we op drie pijlers niet goed. Het gaat om het financiële aspect, de infrastructuur en de kadervorming en ondersteuning van trainers. Momenteel hebben we het topsportbeleidsplan voor 2013-2016. Dat zal geëvalueerd worden na de olympiade van Rio in 2017.

Minister, hoe beoordeelt u de SPLISS-studie? Hoe kan het Topsportactieplan Vlaanderen III tegemoetkomen aan de bevindingen en aanbevelingen van deze studie?

**De voorzitter:** Minister Muyters heeft het woord.

**Minister Philippe Muyters:** Het betreft een studie van 2012. Ik ben al blij dat er aantal zeer positieve punten in staan. Bijvoorbeeld op vlak van talentontwikkeling en talentdetectie hebben we goed gescoord tussen 2009 en 2012. Er is ook de wetenschappelijke ondersteuning en de medische begeleiding waarvan de studie duidelijk zegt dat ze zeer positief zijn.

Er zijn effectief drie belangrijke werkpunten. Ten eerste is er het budget. We zitten in budgettaire krappe tijden, wat het niet makkelijk maakt. Ik wil dezelfde centen wel efficiënter inzetten. Ik denk aan het leggen van een focus op die topsporten waarin we willen investeren maar ook de filosofie om elke sport maar in één campus aan te bieden. We hebben vijf jaar geleden beslist dat we één topsport niet op verschillende campussen in Vlaanderen laten uitoefenen.

Ten tweede is er de sportinfrastructuur. We hebben een aantal beslissingen genomen en de werken zijn in uitvoering. Ik noem er enkele: een G-sportzaal in Gent, voor hockey en zwemmen is er een nieuw zwembad Wezenberg in Antwerpen, een topzaal voor balsporten in Leuven en infrastructuur voor paardensport in Waregem. Dat zijn maar enkele nieuwe investeringen. We zijn eigenlijk al ingegaan op wat in de studie staat. Op dat vlak zouden we vandaag beter scoren.

Een derde zwak punt is de ontwikkeling van trainers, als ze trainer zijn of toptrainer kunnen worden. Binnen Bloso hebben we een vormingscoördinator aangesteld die samen met de coaches ontwikkelingstrajecten kan doorlopen. Ook daarmee gaan we in op de kritische noten uit het rapport. Ik verwacht dat we in een nieuwe studie veel beter zouden scoren.

**De heer Herman Wynants (N-VA):** Ik hoop dat de evaluatie in 2017 positief kan zijn.

**De voorzitter:** De heer Beenders heeft het woord.

**De heer Rob Beenders (sp.a):** Minister, ik wil vooral voortgaan op de positieve punten in de studie, want die zaten er wel degelijk in en u hebt die genoemd. U moet inzetten op talentdetectie en de topsportscholen. Het is vooral belangrijk dat de talenten vanuit een sportclub doorstromen naar de topsportschool. Daarom mogen we geen enkel sporttalent verloren laten gaan en moet iedereen toegang hebben tot een sportclub. We moeten elke drempel laten verdwijnen. Wat zult u doen opdat iedereen lid kan worden van een sportclub en niet wordt geremd door bijvoorbeeld financiële beperkingen?

**De voorzitter:** De heer Van den Heuvel heeft het woord.

**De heer Koen Van den Heuvel (CD&V):** Voorzitter, ik wil me graag bij deze actuele vraag aansluiten. Wat de topsportscholen betreft, lijkt dit me een positieve zaak. Het is voor onze fractie zeer belangrijk dat we aan breedtesport doen. Dit is dan de brede basis waar topsporters uit kunnen voortkomen.

Voor ons is het goed nieuws. Uit andere studies blijkt immers dat Vlaanderen in vergelijking met andere landen enorm sportief is. Het lidmaatschap van sportclubs ligt in vergelijking met de buurlanden relatief hoog.

Minister, we willen u aanmoedigen om dit in stand te houden. Dat is voor ons de prioriteit. Sporters moeten door de topsportscholen kunnen opklimmen. Zo moeten ze echte topsporters worden. De juiste infrastructuur is voor ons dan ook een zeer belangrijk punt.

**Minister Philippe Muyters:** Ik ben er uiteraard ook voor gewonnen die twee sporen, topsport en breedtesport, te blijven volgen. Ik ga ervan uit dat de goede prestaties van topsporters mensen aanzetten om te sporten. Op die manier ontstaat een wederzijdse bevruchting. Als er meer mensen beginnen, zijn er ook meer kansen om later topsporters te krijgen.

Ik wil er wel op wijzen dat we die resultaten pas na enkele jaren halen. Er wordt over een minimumtermijn van tien jaar gesproken. Pas dan zal een jong atleet een topsporter zijn geworden. Dat is een belangrijk onderdeel van het geheel.

Denemarken beschikt al dertig jaar over een topsportactieplan. Wij zijn nu elf jaar bezig en zitten aan ons derde actieplan. We hebben op dat vlak nog een zekere achterstand in te halen.

Mijnheer Van den Heuvel, voor mij zijn medailles niet alles. Ik ben dan ook blij dat u het over de breedtesport hebt gehad. Medailles zijn een deel van het geheel. We kunnen ook naar de topsportindex kijken. We zijn continu gedaald, maar in 2013 is dat gekeerd. Voor mij is het dubbelaspect van de breedtesport en de topsport zeer belangrijk. Ik heb echt op de topsporttrainingsinfrastructuur ingezet.

Mijnheer Beenders, u hebt me naar de mogelijkheden voor jongeren gevraagd. We hebben nu, naast de topsport, ook het topsportstatuut F. Dit maakt het gemakkelijker. Jongeren krijgen de kans om te studeren en toch aan topsport te doen. Ze kunnen hiervoor naar een topsportschool gaan, maar het topsportstatuut F maakt dit ook binnen de klassiekere richtingen mogelijk. Ze volgen dan dezelfde richting als iedereen, maar ze krijgen ook topsportmogelijkheden. Die mogelijkheden worden gecreëerd door middel van goede afspraken tussen clubs, federaties, scholen en de overheid. Dit is een sterk aspect van onze bijkomende inspanningen voor topsporters.

Uw vraag over de lidgelden ga ik nu niet beantwoorden. Morgen zal de heer Annouri in de commissie een vraag om uitleg hierover stellen. Het zou niet fair zijn nu een antwoord op uw bijkomende vraag over lidgelden te stellen. Ik nodig u graag uit. Het is de eerste vraag om uitleg op de agenda morgennamiddag. Indien het u niet zou lukken af te komen, moet u nadien het verslag maar eens lezen. U zult daar alle details over de lidgelden in terugvinden. De vraag om uitleg heeft eigenlijk specifiek betrekking op voetbal, maar ik zal het wat opentrekken en ook uw vragen beantwoorden.

Samengevat, gaan we volgens mij in op de kritische noten die naar voren zijn gebracht. We moeten opletten. We mogen niet enkel naar de topsport kijken of binnen de topsport enkel naar de medailles kijken. We moeten effectief ook oog voor de breedtesporter hebben.

**De heer Herman Wynants (N-VA):** Ik dank iedereen. Ik zal de kwestie van de lidgelden zeker steunen.

Mijnheer Van den Heuvel, wat de lidgelden betreft, hoop ik u morgen ook in de commissie te mogen ontvangen.

**De voorzitter:** Dames en heren, dit was de eerste actuele vraag van de heer Wynants. *(Applaus)*

De actuele vraag is afgehandeld.

**ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toekomst van de Memorial Van Damme na het akkoord over het Eurostadion**

**ACTUELE VRAAG van Willy Segers aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de vergunningsprocedures en de randvoorwaarden voor het Eurostadion op parking C van de Heizel**

**De voorzitter:** Het antwoord wordt door beide ministers gegeven.

De heer Sintobin heeft het woord.

**De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang):** Voorzitter, ik wil het vandaag niet hebben over het misbruik van de nationale voetbalploeg om het nieuw Eurostadion te bouwen. Ik wil het niet hebben over een mogelijke competitievervalsing. Ik wil het niet hebben over het gebruik of het misbruik van overheidsmiddelen. Ik wil het niet hebben over het bedrog en de leugens met betrekking tot dit dossier. Ik wil het niet hebben over de mogelijke overtreding van de Europese regels betreffende de subsidiëring van voetbalstadions. Ik wil het niet hebben over de verregaande arrogantie waarmee de initiatiefnemers dit dossier hebben voorgesteld en ik wil het niet hebben over de verfransingsgolf die dit project met zich zal meebrengen.

Ik wil het wel hebben over wat Vlaanderen aanbelangt, met name de intentie-overeenkomst die wij hebben gesloten met de twee andere partners, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de stad Brussel. Daar waren zes voorwaarden aan gekoppeld vooraleer Vlaanderen akkoord ging met de bouw van een nieuw Eurostadion op parking C.

Een daarvan was de toekomst van de Memorial Van Damme. Uit het voorliggende akkoord blijkt duidelijk dat er geen toekomst is voor de Memorial Van Damme, althans niet op lange termijn. Men kan nog terecht in het Heizelstadion, dat wellicht wordt afgebroken in 2020, maar wat er daarna moet gebeuren, is onduidelijk. Daarnet ging het over topsport in Vlaanderen. Als er één topsport-evenement is in Vlaanderen, dan is het toch wel de Memorial Van Damme. Het gaat over een internationaal sportevenement waarvan wij de toekomst op het spel zetten. Minister, welke impact heeft de beslissing van de stad Brussel en van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest over het Eurostadion op uw beleid inzake de Memorial Van Damme?

**De voorzitter:** De heer Segers heeft het woord.

**De heer Willy Segers (N-VA):** Vorige week konden we inderdaad de persberichten volgen en hebben we vernomen dat de partijen een akkoord hebben gesloten over de bouw van het Eurostadion. De plannen zijn blijkbaar rond, de financiering ook, althans de stukken die we mogen kennen, alles is in kannen en kruiken. De voetbal rolt, zouden we kunnen zeggen, tenzij we iets vergeten zijn, met name de vergunningen. Misschien is dat in Brussel een fait

divers, maar in Vlaanderen bestaan daarvoor procedures en voorschriften. Ik neem er even de toelichtingsnota bij over het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) dat daarover is opgesteld. Daarin staat: "De nieuwe activiteiten op parking C zijn gericht op een gemengde en gediversifieerde ontwikkeling. De vloeroppervlakte voor recreatie kan maximaal 50.000 vierkante meter bedragen. Uiteraard zal er ook voldoende parking moeten zijn voor alle activiteiten op de Heizel."

De stad Brussel beweert dat de plannen conform deze voorwaarden zijn. Ik ga er dan ook van uit dat deze plannen kunnen worden ingekeken en bekend zijn en dat u, minister, al een duidelijk beeld hebt over wat er komt inzake oppervlakte aan recreatie, parkingmogelijkheden, eventueel kantoorruimte enzovoort.

Vlaanderen heeft zich altijd positief opgesteld ten aanzien van Euro 2020, op voorwaarde dat alle procedures en voorschriften worden gevolgd, en zeker de randvoorwaarden die, zoals de heer Sintobin daarnet zei, Vlaanderen aan dit dossier heeft gekoppeld.

Minister, welke afspraken heeft uw kabinet in overleg met de stad Brussel al gemaakt over deze vergunningsprocedures en over de verschillende randvoorwaarden?

**De voorzitter:** Minister Muyters heeft het woord.

**Minister Philippe Muyters:** Mijnheer Sintobin, ik zal niet reageren op de punten waar u het niet over ging hebben, maar ik wil wel reageren op de punten die u wel hebt besproken.

Ik ben een beetje verbaasd over de berichtgeving over het nieuwe stadion. Voor mij blijft het uitgangspunt van de Vlaamse Regering de brief van de Vlaamse Regering uit 2013 waarin we uitgingen van het multifunctionele karakter van zo'n stadion. Ook toen al was er sprake van mogelijkheden voor de Memorial Van Damme.

U verwijst naar de intentieverklaring. Bedoeling was om samen onze kandidatuur te stellen voor Euro 2020. De Vlaamse Regering heeft daarbij een addendum voorgesteld dat nooit is ondertekend door Brussel. Daarin spraken wij een voorkeur uit voor een stadion met een open dak en een verschuifbare tribune zodat ook atletiekwedstrijden mogelijk zouden zijn. De Vlaamse Regering heeft trouwens ooit het mandaat gegeven aan de minister-president om gesprekken te voeren met de Brusselse Regering voor een oplossing voor de Memorial Van Damme en voor een atletiekstadion. In afwachting zou het Koning Boudewijnstadion tot zeker 2020 niet worden afgebroken. Ook dat is een standpunt dat ik blijf verdedigen.

**De voorzitter:** Minister Schauvliege heeft het woord.

**Minister Joke Schauvliege:** Voorzitter, mijnheer Segers, ik kan eigenlijk heel kort antwoorden op uw vraag. Wij hebben geen weet van concrete plannen, er werd ook niets concreet ingediend. Het is zelfs zo dat wij proactief op 5 juni zelf een brief hebben geschreven aan Brussel en aan de ontwikkelaar om te melden dat als er bepaalde plannen zijn – want ook wij hebben daarover vernomen via de pers – het dringend tijd wordt of is om contact op te nemen met onze diensten en om die plannen ook te bespreken.

Naar aanleiding van die brief is er vorige week een heel kort overleg geweest tussen de ontwikkelaar en de Cel Vlaamse en strategische Investeringsprojecten (Cel VIP), de cel die ervoor moet zorgen dat de investeringsprojecten ook versneld kunnen worden uitgevoerd in Vlaanderen. Daar zitten alle verschillende

administraties samen, ook die van Mobiliteit is er dus bij betrokken. Er werden geen concrete plannen op tafel gelegd door de ontwikkelaar. Er is heel kort toegelicht wat de plannen waren, maar we weten niet wat de concrete aanvraag zal zijn. Ook daarover hebben we met de Cel VIP heel duidelijk aangegeven dat indien men plannen heeft en men er een strikte timing op na wil houden, een aantal procedures moeten worden gevolgd en voorschriften moeten worden nageleefd.

Dit is de stand van zaken. Ook wij wachten af wat de concrete aanvragen zullen zijn die zullen worden ingediend in Vlaanderen.

**De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang):** Minister Muyters, ik kan begrijpen dat u niet antwoordt op de zaken die ik niet heb aangehaald, maar uw partij doet dat in Brussel natuurlijk wel. Ze veroordeelt de bouw van een Eurostadion op Parking C en zegt: "Stad Brussel en gewest lachen de bevolking uit". En dat klopt natuurlijk. Ik had dan ook liever een meer strijdvaardig antwoord van u gekregen. (*Rumoer bij de N-VA*)

Ministers, ze lachen ons uit in Brussel! We hebben vorige week nog in de commissie Mobiliteit een vraag om uitleg gehad over het voetbalstadion en de afwikkeling van de mobiliteit. Ook toen bleek dat minister Weyts sedert 19 maart niets meer heeft gehoord van Brussel en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ik weet niet of u de persconferentie hebt gezien, maar daaruit bleek dat voor hen alles in kannen en kruiken is. Wat wij er in Vlaanderen van vinden, daar trekken ze zich geen moer van aan.

En dat er geen plannen zijn, klopt niet. Ik stel u voor het verslag van de commissievergadering van vorige week erop na te lezen. Er zijn wel al plannen van Ghelamco/BAM en er wordt bij gezegd dat Vlaanderen wel zal zorgen voor de mobiliteitsafwikkeling. Ze lachen ons uit. U staat erbij en kijkt ernaar.

**De heer Willy Segers (N-VA):** Minister Schauvliege, ik dank u voor het korte, maar kordate antwoord. Het verbaast me dat er, afgaande op de nieuwsberichten van de afgelopen dagen, geen plannen zouden zijn. De collega gaf het al aan, die zijn er wel degelijk al.

Het belang van het hele dossier is al aangetoond. Ik wil u daarom vragen om met spoed aan te dringen – ik plak er geen termijn op om het u makkelijker te maken – dat die plannen zo snel mogelijk naar het parlement komen, naar de desbetreffende commissie, zodat iedereen op de hoogte kan worden gebracht van wat er nu uiteindelijk voorligt. Wetende dat er elke dag over wordt gepalaverd in de media, lijkt me dit een heel terechte vraag.

**De voorzitter:** Mevrouw Segers heeft het woord.

**Mevrouw Katia Segers (sp.a):** Voorzitter, we weten allemaal dat we in Vlaanderen voor een enorme uitdaging staan op het vlak van de mobiliteit, zeker op en rond de Brusselse ring. Er staan heel wat nieuwe projecten op stapel, het nieuwe stadion op Parking C is er een van. Het stadion gaat waarschijnlijk open in 2018-2019. En dat is ook het moment waarop volgens minister Weyts de werken aan de ring nog moeten beginnen. Ik heb nu al medelijden met al die voetbalfans die nog veel meer in de file zullen staan.

Vanuit Vlaanderen kunnen we niet lijdzaam toekijken op dit dossier. Het is zo belangrijk, het heeft zo'n grote impact op de mobiliteit op en rond die ring. De gemeente Grimbergen die dit moet vergunnen, kan het niet alleen. De gemeente heeft geen geld, geen mensen en geen expertise. We mogen dat dossier niet uit handen geven. We mogen het echter ook niet onttrekken aan de gemeente Grimbergen, want de verzuchtingen van de Grimbergenaren op het vlak van

mobiliteit en leefbaarheid moeten zeker ook worden meegenomen. Dat is minstens even belangrijk.

Minister, hoe gaat Vlaanderen, samen met Grimbergen, dit dossier in goede banen leiden? Indien de gemeente zal beslissen, zult u in dat geval de gemeente Grimbergen bijkomend ondersteunen?

**De voorzitter:** Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

**Mevrouw An Moerenhout (Groen):** Ministers, de komst van het Eurostadion betekent een ongelooflijk grote verandering voor Brussel en de Vlaamse Rand, een grote verandering met heel veel uitdagingen. Toch vind ik dat er echt lichtzinnig mee wordt omgegaan.

De plannen staan vol knelpunten waar geen antwoorden op komen. Het gaat inderdaad over mobiliteit, zoals mevrouw Segers zei, maar ook over noodzakelijke maatregelen die Grimbergen en Wemmel al zo lang vragen. Maatregelen over veiligheid, over lawaaihinder, over lichthinder en maatregelen over de afwatering.

Minister Schauvliege, het GRUP van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB) stelt heel expliciet dat de totale vloeroppervlakte beperkt moet blijven tot 50.000 vierkante meter. Als we dan weten dat er drie bouwpromotoren waren met een gelijkaardig bouwproject en dat een van die drie, zijnde Denys, al heeft gezegd dat hun project over het drieboudige gaat – wat betekent dat het GRUP moet worden aangepast –, dan moet dat toch een belletje doen rinkelen? Exact dezelfde vraag als die van vandaag hebt u een paar weken geleden in de commissie afgedaan als te lokaal. Ik vind dat een schande en hoop dat u met spoed uw verantwoordelijkheid neemt. *(Applaus bij Groen)*

**De voorzitter:** De heer Doomst heeft het woord.

**De heer Michel Doomst (CD&V):** Ik had een vraag aan de minister-president willen stellen omdat ik vind dat we als Vlaanderen hier buitenspel staan, om het in voetbaltermen te zeggen. De minister-president zit nu in China, maar ik hoop dat hij bij zijn terugkeer zal zeggen: "Met alle Chinezen, maar niet met den dezen." Als we over Uplace zo'n spel maken, moeten we dan ook doen over 'Cplace'. Dit dossier heeft verschillende aspecten: mobiliteit, leefomgeving, sport. Ik wil er geen 'metro- of voetbalpolitane' gemeenschap rond doen ontstaan. We moeten ook constructief blijven. Ik ben blij dat we daardoor ook Brugge in beweging hebben gekregen.

Minister, moeten we het dossier echt niet naar ons trekken? Is het concreet niet nodig daar dringend een hoorzitting rond te organiseren waarop we de plannen ook in het parlement kunnen bekijken?

**De voorzitter:** De heer De Ro heeft het woord.

**De heer Jo De Ro (Open Vld):** Voorzitter, collega's, voor onze partij moeten uiteraard alle reglementeringen die Vlaanderen oplegt voor zulke projecten, worden nageleefd. Net zoals in andere dossiers, ga ik ervan uit dat de Vlaamse Regering en de administratie daar zullen over waken.

De collega's die zelden op de Brusselse ring rijden en die niet beseffen dat een deel van dat verkeer nu al om de veertien dagen over de ring rijdt – weliswaar vijf afritten verder, namelijk Ninoofse Steenweg richting Constant Vanden Stockstadion –, of naar het Anderlechtstadion of het bestaande Heizelstadion van de Rode Duivels komt per auto, per trein, per metro, per bus, mogen toch niet zo kort door de bocht gaan.

Er is op dit moment geen enkel stadion waar een Europa League-finale of een Champions League-finale kan plaatsvinden. Als we willen dat dat mogelijk is, dan

moet er worden geïnvesteerd. Onze fractie vindt het zeer positief dat er zo'n grote investering komt en dat er ook wat mobiliteit betreft, kansen liggen: tienduizend forensenparkings die elke dag ter beschikking zullen zijn, vlakbij een metrostation en een tramlijn. Maak er dan alstublieft geen communautaire kwestie van.

**Minister Philippe Muyters:** Mijnheer Doomst, ik wil gerust beslissen over hoorzittingen, maar ze hebben mij altijd gezegd dat het parlement die zelf organiseert. Ik laat het dus aan u en uw commissie over.

Mijnheer Sintobin, als u andere vragen stelt, zal ik die beantwoorden. U zegt dat u een aantal dingen niet zult aanhalen, dan zal ik die ook niet beantwoorden. Ik denk dat ik duidelijk ben geweest over het standpunt van de Vlaamse Regering over de Memorial Van Damme. Wij geven er de voorkeur aan dat de atletiekpiste er blijft en wij willen dat er een oplossing komt. Als die er niet komt, moet ze wel tot 2022 mogelijkheden bieden. Dit was het standpunt dat de minister-president in het verleden heeft ingenomen, en hij zal dat ook nu innemen tegenover Brussel.

Ik kan ook heel duidelijk stellen dat er vanuit mijn sportbeleid geen subsidie komt – en binnen de Vlaamse Regering is afgesproken dat er helemaal geen subsidie komt vanuit Vlaanderen – om dat Eurostadion te ondersteunen. Dat was en is niet het geval. Dat gaan we niet doen.

Ik heb zelf ondervonden hoe moeilijk het is om voetbalstadions te ondersteunen binnen de Europese regels. Ik ben heel benieuwd hoe Brussel dat eventueel zou gaan doen. Maar het is niet aan mij om dat te controleren. Het is aan Europa om dat te doen.

**Minister Joke Schauvliege:** Collega's, ik wil nog eens herhalen dat wij effectief ook zelf stappen hebben gezet om zowel Brussel als de ontwikkelaar erop te wijzen dat er bepaalde reglementen, voorschriften en gewestelijk ruimtelijk orderingsplannen zijn die gevolg moeten worden en procedures die doorlopen moeten worden. Wij horen en lezen van alles in de krant. Daarom heb ik op 5 juni zelf proactief een aanmaning gestuurd, zowel naar Brussel als naar de ontwikkelaar, met de dwingende vraag om snel contact op te nemen en om, als zij plannen hebben, die ook op tafel te leggen en te kijken of die inderdaad binnen het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan passen. De reactie was dat men dat zou doen. Er is ook een gesprek geweest, maar in dat gesprek dat heeft plaatsgevonden met de VIP-cel – dat verslag kan aan iedereen bezorgd worden – zijn er geen concrete plannen op tafel gekomen.

Ik hoor een aantal collega's zeggen dat zij de plannen al gezien hebben, maar wij kunnen als Vlaamse overheid natuurlijk alleen maar plannen beoordelen als die door de ontwikkelaar worden ingediend of op tafel gelegd. Op dit moment kunnen wij geen uitspraak doen over een dossier dat wij officieel nog niet kennen.

Wat we wel weten, is dat er, als daar een ontwikkeling moet gebeuren, ook een project-MER zal moeten worden opgemaakt en alle mobiliteitsaspecten mee in rekening moeten worden gebracht, om te zien wat de effecten zijn en hoe dat binnen het ruimtelijk uitvoeringsplan past.

Het wordt dus verder opgevolgd. We zijn absoluut van plan om de geldende voorschriften ook te doen naleven. Alle procedures, zoals iedereen die moet volgen in Vlaanderen, zullen ook nauwgezet gevolgd moeten worden door de ontwikkelaar die plannen heeft met een stadion op die plaats.

**De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang):** Collega Doomst, ik heb twee weken geleden een interpellatieverzoek ingediend om de minister-president te ondervragen over dit dossier in zijn globaliteit. Mijn interpellatieverzoek werd

afgewezen door de commissievoorzitter. Ik herhaal dus mijn oproep om een globaal debat te voeren rond dit dossier. Vandaag blijkt ook dat er toch wel een aantal deelaspecten zijn.

Minister, ik vind het bijzonder straf dat in een dossier waar Vlaamse bevoegdheden – Mobiliteit, Leefmilieu, Ruimtelijke Ordening – nauw bij betrokken en zelfs heel belangrijk zijn, de initiatiefnemers op tv komen zeggen: alles is in kannen en kruiken, en wat ze daar in Vlaanderen over denken, daar trekken wij ons niets van aan. Het is straf dat u als minister een aanmaning moet sturen naar Brussel om te weten hoe het nu precies zit, wat er beslist is, wat de plannen zijn. Dat vind ik bijzonder straf. Bovendien zeggen de initiatiefnemers dat de contacten met de Vlaamse Regering toppie zijn, zo lees ik in de krant. Dat blijkt dus helemaal niet het geval te zijn. Als er een vergunningsaanvraag zou komen, zou ik er geen spoed achter zetten, zou ik zeggen.

**De heer Willy Segers (N-VA):** Minister, positief zijn alvast de stappen die u hebt gezet om op proactieve wijze, zoals u dat hebt aangekondigd, de vergadering van 5 juni aan te pakken. Ik zou het verslag daarvan zeer graag krijgen. Het is een mooi initiatief dat u dat wilt bezorgen.

Collega's, ik wil nog even de bekommernis van de mensen in de Vlaamse Rand beklemtonen over dit soort projecten. Collega De Ro heeft het gehad over de uitdagingen, maar er zijn natuurlijk ook wel wat mogelijke knelpunten. Ik denk aan het financiële verhaal. Ik denk aan het taalgebruik. Ik denk aan de arrogantie, zoals de mondelinge territoriumdrift van een bepaalde schepen toch wel geïnterpreteerd mag worden. Dat zijn zaken die in de Rand met de nodige argwaan bekeken worden.

Minister, wij rekenen op u als minister van Omgeving, om ervoor te zorgen dat alle procedures, in het bijzonder de randvoorwaarden zoals omschreven door de vorige minister-president, zullen worden gerespecteerd, en dat dan pas de nodige vergunningen zullen worden gegeven. (*Applaus bij de N-VA*)

**De voorzitter:** De actuele vragen zijn afgehandeld.

**ACTUELE VRAAG van Peter Van Rompuy aan de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de aantrekkingskracht van Vlaanderen voor buitenlandse investeringen, naar aanleiding van de aankondiging van een Chinees incubatiecentrum in Wallonië**

**De voorzitter:** Het antwoord wordt gegeven door minister Muyters.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

**De heer Peter Van Rompuy (CD&V):** Minister, gisteren is er aangekondigd dat men vanuit China een investering zal doen in een incubatiecentrum in Wallonië. Het was weer prijs, er stond een artikel in de krant met de titel 'Steekt Wallonië Vlaanderen de loef af?'.

Ik ga het niet hebben over het dossier van de incubator zelf, over panda's of over Willebroek, maar wel over de kern, namelijk: wat is het Vlaamse beleid om buitenlandse investeringen naar onze regio te trekken? We weten allemaal dat Wallonië Vlaanderen helemaal niet de loef afsteekt. Vorig jaar nog was de investering in kapitaal maar ook in werkgelegenheid het dubbele van Wallonië. Het was zelfs een recordjaar. Ik denk dat Vlaanderen gewoon blij mag zijn dat er geïnvesteerd wordt in het zuiden van het land.

We mogen in deze thematiek ook niet zelfgenoegzaam zijn. We moeten ons niet vergelijken met Wallonië, maar eerder met de Europese top. Daarover is er

recent een rapport verschenen van de Vrijdaggroep, weliswaar over België – daar moet ik duidelijk over zijn – waarin men ook de desinvesteringen in rekening brengt en niet alleen de investeringen. Daar komen ze tot de analyse dat België, niet Vlaanderen, netto gezien een van de slechtste prestaties neerzet van de landen waarmee ze vergeleken hebben en die vergelijkbaar zijn.

Mijn vraag is: hoe zal deze regering in deze legislatuur een echte boost geven aan de buitenlandse investeringen in onze regio? Het belang daarvan voor onze welvaart is immers essentieel.

**De voorzitter:** Minister Muyters heeft het woord.

**Minister Philippe Muyters:** Ik ga niet in detail in op wat minister-president Bourgeois allemaal doet voor het aantrekken van investeringen, want daar heb je een beleidsnota voor en daar heb je ook het ondernemingsplan van Flanders Investment & Trade (FIT) voor, waar dat in detail wordt weergegeven. Als ik naar het beleid kijk dat de collega voert, dan vind ik een mix van de klassieke instrumenten, missies, aantrekken van investeringen, lange voorbereidingen, want een missie is gewoonlijk maar een klein stapje in een lang proces waar er jarenlang met mensen wordt gesproken vanuit het buitenland en waar dan een missie soms een drukkmiddel kan zijn om op een bepaald moment iets af te sluiten. Maar dan is er ook nog altijd de nazorg die zo belangrijk is en waar de collega veel aandacht aan besteedt bij de werking van FIT.

Naast die klassieke dingen heb je ook het nieuwe en het innovatieve dat FIT telkens opnieuw probeert. Ik heb begrepen dat er nu Welcome Teams worden samengesteld, gewone Welcome Teams waarbij je op voorhand een aantal teams samenstelt waardoor er beter informatie kan worden gegeven aan potentiële investeerders, maar ook nog specifieke Welcome Teams. Een van die specifieke teams waar nu een proef rond gebeurt, is life sciences, waar de Vrije Universiteit Brussel (VUB), het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT), FlandersBio, FIT samen een Welcome Team vormen. Een grote troef van een dergelijk Welcome Team is dat je meer de proactieve troeven kunt duidelijk maken die vanuit Vlaanderen bestaan naar mogelijke investeerders. Ik denk dat dat een heel positief punt is.

U zei het al, ik denk dat de resultaten heel positief zijn. Of je nu de resultaten neemt van Ernst & Young of die van FIT en het Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers (AWEX), dan zie je – ik wil Vlaanderen niet alleen afwegen tegenover Wallonië maar zelfs internationaal – dat we vorig jaar 121 investeringen hadden die goed waren voor 2,77 miljard euro en niet minder dan 4.196 nieuwe jobs.

Ik denk ook dat we niet moeten concurreren met Wallonië. Ik ben het dus niet eens met die titel 'Steekt Wallonië Vlaanderen de loef af'. Als je de cijfers vergelijkt, hebben wij per jaar meer dan dubbel zoveel resultaten als Wallonië. We moeten ons niet als concurrent van Wallonië zien. Meestal als er een nieuwe investering is, is het niet Vlaanderen versus Wallonië maar Vlaanderen versus het noorden van Frankrijk, versus Nederland en versus Duitsland en daarmee moeten we sterk concurreren.

**De heer Peter Van Rompuy (CD&V):** Minister, ik dank u voor uw antwoord. Om de investeringen die FIT doet en die goed werk leveren, echt te doen renderen, is de essentie dat we gewoon een sterk economisch klimaat hebben, dat we de competitiviteit van onze regio herstellen, dat we de loonkosthandicap, waar al belangrijke vooruitgang in geboekt is, kunnen wegwerken en misschien zelfs ietsje beter doen en dat we echt iets maken van het doelgroepenbeleid dat u in handen hebt.

Het is ook een oproep in verband met uw innovatiebeleid, het clusterbeleid dat binnenkort moet worden uitgevoerd. De keuzes die we daar maken, zullen toch wel heel belangrijk zijn voor de toekomstige aantrekkingskracht van Vlaanderen.

Over de desinvesteringen zijn er begrijpelijkerwijs minder cijfers dan over de investeringen. We moeten daar duidelijkheid over kunnen krijgen, zodat we de echte staat van het land kunnen kennen. Die desinvesteringen zijn de kanarie in de koolmijn van de competitiviteit voor onze regio. Als we die trend van desinvesteringen kunnen keren en een nieuw elan kunnen geven aan de investeringen, dan denk ik dat we met deze regering geslaagd zijn.

**De voorzitter:** De heer Vanbesien heeft het woord.

**De heer Wouter Vanbesien (Groen):** Minister, ik ben ook van mening dat de internationale investeringen in onze regio niet problematisch zijn en nog altijd op koers zitten. We mogen nooit zelfgenoegzaam zijn, maar dit is niet problematisch. Toch vind ik het wel interessant om even in te gaan op deze case, met de vraag waarom de Chinezen ervoor hebben gekozen om een incubatiecentrum in Wallonië te zetten, en niet hier. Als Vlaams-nationalist kunt u in dezen natuurlijk niet zeggen dat dit met het federale niveau te maken heeft, want we zitten in dezelfde federatie. Het lijkt me heel duidelijk dat men in dit geval heeft gekozen voor agglomeratievoordelen, voor het feit dat men zich kan inbedden in een excellentiepool daar. Ik sluit me aan bij wat de heer Van Rompuy op het einde heeft gezegd, zij het wat bedekt. Ik zou het hier toch iets scherper willen zeggen. Ik denk dat er een gebrek is aan keuzes in het innovatiebeleid en het uitbouwen van excellentiepolen hier Vlaanderen. Ik meen dat u daar veel meer keuzes in moet maken, en er veel meer werk van moet maken.

**De voorzitter:** De heer Van Overmeire heeft het woord.

**De heer Karim Van Overmeire (N-VA):** Voorzitter, collega's, het lijkt me in dezen eigenlijk vrij moeilijk om regio's met elkaar te vergelijken. Je kunt het aantal investeringsdossiers vergelijken. Je kunt het totaalbudget aan investeringen vergelijken. Je kunt het aantal aangekondigde jobs vergelijken. Je kunt ook het aantal daadwerkelijk gerealiseerde jobs vergelijken. Soms zit er daar wel eens wat spanning op. Een wedstrijd Vlaanderen-Wallonië 0-1 lijkt me dus wat moeilijk. Het zou eigenlijk wat jammer zijn, mocht Wallonië geen enkele investering aantrekken. Dat is zeker niet de bedoeling. Ik denk dat elke regio moet inzetten op de eigen troeven. Ik begrijp ook dat FIT niet zozeer focust op enkele grote dossiers, maar veel meer op een groter aantal kleinere dossiers. Dat lijkt me een verstandige strategie. Ik heb ook begrepen dat er in de marge van deze missie toch een honderdtal contracten zullen worden ondertekend, waaronder ook een aantal investeringscontracten. Zelfgenoegzaamheid is uit den boze: dat is absoluut juist. De loonkostenhandicap is een belangrijk element. Er is ook het instrument FIT, dat zichzelf voortdurend in vraag stelt, zich afvraagt of het nog beter kan. Ik denk dat die oefening permanent moet worden gemaakt.

Collega's, ik stel voor dat we, wanneer de minister-president terug is, liefst met bagage trouwens, in de commissie Buitenlands Beleid eens het debat voeren, met alle cijfers die we hebben over investeringen in China, om te zien of we ons de Chinese kaas niet van het brood laten eten.

**De voorzitter:** Mevrouw Turan heeft het woord.

**Mevrouw Güler Turan (sp.a):** De Chinese kaas, inderdaad. Ik herinner me nog dat we hier in 2012 zaten, toen Kris Peeters minister van Economie en minister-president was. Hij had toen ook een grote Chinese investering aangekondigd in Willebroek. Er zijn diverse investeringen gedaan door Vlaanderen om die Chinese exporteurs naar Willebroek te halen. Ondanks de investeringen hebben we hier

geen Chinezen gezien. Het is de Walen wel degelijk gegund, maar om internationale investeerders aan te trekken, moeten we ook verder inzetten op een aantal dingen die de minister-president zelf al heeft aangekondigd. Minister, ik weet niet in welke mate dat voor u zal zijn en hoever hij staat met de internationalisering van onze kmo's, wat ook een fundament is. Er is de administratieve vereenvoudiging. Minister, dat is ook een belangrijk item voor u. Er is inderdaad ook de desinvestering in onze economie, maar wat Vlaanderen ook heeft gedaan is minder investeren in FIT. Voor FIT is in minder budget voorzien, terwijl het nu juist veel meer taken heeft en we er veel meer van verwachten. Collega Van Overmeire, een grondig debat zal hier dus zeker op zijn plaats zijn, maar ik ben ook geïnteresseerd in wat er is gebeurd met de Chinezen die naar Willebroek zouden komen.

**Minister Philippe Muyters:** Mevrouw Turan, mijnheer Van Overmeire, mijnheer Vanbesien, misschien zal ik toch wat extra cijfers geven. Als ik u zo hoor, lijkt het alsof die ene gemiste kans van die Chinezen naar Willebroek duidelijk maakt dat we een slecht beleid hebben gevoerd. Mijnheer Vanbesien, u zegt dat het niet problematisch is. Maar mevrouw Turan zegt dat we die Chinezen hebben gemist. Tussen 2013 en 2014 was er een stijging van 50 procent, niet in het aantal, want daar is er een lichte daling, maar in het bedrag dat is geïnvesteerd, naar 2,77 miljard euro. Ik denk dat we daar dus al effectief sterk hebben gescoord. Ik vergelijk toch even met Wallonië: 640 miljoen euro in 2014. 2,7 miljard euro tegenover 640 miljoen euro: ik denk dat we een sterk cijfer naar voren brengen, 4000 jobs bij ons en 1900 in Wallonië. Ik denk dat we kunnen zeggen dat de investeringen die we hebben aangetrokken hun effect hebben gehad.

Collega's, als ik een iets langere termijn bekijk, zie ik een stijgende trend. In 2009 trokken we 1,16 miljard euro aan, vorig jaar was het 2,77 miljard euro. Ik zie een stijgende trend. Ik heb de statistieken gekregen. Op één jaar na zijn we mooi aan het stijgen doorheen de jaren.

Ik ben het er ook mee eens dat we niet kunnen zeggen dat Wallonië op dit vlak Vlaanderen de loef afsteekt. Het is niet zo dat ik vind dat Wallonië effectief niets mag binnenhalen. U hebt ook gelijk: laat hen hun specialiteiten maar uitspelen. Ik had het daarnet over die Welcome Teams. Er wordt nu een Welcome Team opgezet rond life sciences. Ik ben ervan overtuigd dat we met VUB, IWT en FlandersBio ook onze troeven uitspelen. Dat is ook een focus in ons onderzoeksbeleid. Als ik zie wat het Interuniversitair Micro-elektronicacentrum (IMEC) doet en hoeveel het aan internationale investeringen kan aantrekken, dan zie ik dat we ook daar focus hebben.

Ik vind dat de focus niet door de overheid moet worden opgelegd. Wij moeten niet gaan zeggen wat de specialiteit is. Wij ondersteunen wat leeft in het veld. Wij nemen de drempels weg om de initiatieven te laten nemen. Dat lijkt mij de juiste weg.

U hebt het over het herstellen van de competentie. In mijn eerste antwoord heb ik uiteraard vooral gefocust op het aantrekken van investeringen, vanuit wat wij zelf kunnen en mogen doen. Dat had u gevraagd. Als we loonkostmatig niets zouden kunnen betekenen of veel te duur zouden zijn ten opzichte van anderen, wat vaak het geval is, dan heb je een handicap. Zoals u al zei, heeft de Federale Regering daarin gelukkig de nodige maatregelen genomen. Ik las vandaag in de krant dat de loonkosthandicap vorig jaar fundamenteel is verminderd door de maatregelen die de huidige Federale Regering heeft genomen. Die maatregelen beginnen dus hun effect te hebben. Als je de doelgroepkorting daar op een administratief eenvoudige manier bovenop zet, denk ik dat we troeven maken. U hebt natuurlijk ook gelijk dat we de administratieve lasten verder moeten verlagen. U sprak van clusterbeleid. Ik wil daarbij zeker de kmo-portefeuille voegen. Ik wil daar effectief op inzetten, zodat een potentiële investeerder vooraf duidelijk en zo veel mogelijk weet welke hulp hij kan hebben.

Het clusterbeleid is voor mij essentieel, omdat we daardoor internationaal meer zullen kunnen aantrekken om een samenwerking te hebben tussen bedrijven van verschillende sectoren, maar ook met de universiteiten en hogescholen. We hebben hier zeer sterk onderzoekspotentieel dat ook kan worden waargemaakt op de markt. We kunnen met onze eigen bedrijven die er al zijn, maar evengoed met buitenlandse bedrijven samen een sterk product maken dat concurrentieel kan zijn in de toekomst.

Ik sluit af. We boeken goede resultaten in dat beleid. We hebben een goede 'track record'. We zetten de klassieke wapens samen met de nieuwe wapens in. We zijn innovatief. In 2015 hebben we toch al een aantal grote investeringen binnengehaald of aangekondigd gekregen.

**De heer Peter Van Rompuy (CD&V):** Het punt dat ik wil maken, is dat de buitenlandse investeringen een van de slagaders van de Vlaamse economie zijn. Wanneer hebben wij als Vlaanderen Wallonië de loef afgestoken? In de jaren 50 en 60, wanneer de Europese Unie er is gekomen en investeringen via de Antwerpse haven – men onderschat het belang van de Antwerpse haven voor onze welvaart – naar ons gekomen zijn en de welvaart van de Vlamingen hebben verdubbeld op tien jaar tijd.

Die buitenlandse investeringen zijn dus essentieel. Die komen naar hier als wij de competitiviteit kunnen herstellen. Minister, we zullen samen werken aan die competitiviteit. We hebben het goede elan, maar we moeten absoluut de desinvesteringen stoppen en een nieuwe boost geven aan de investeringen in onze regio.

**De voorzitter:** De actuele vraag is afgehandeld.

**ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over brown-outs voor de komende winter en de flankerende maatregelen van de gewesten**

**De voorzitter:** De heer Gryffroy heeft het woord.

**De heer Andries Gryffroy (N-VA):** 'Winter is coming.' Jullie kennen dat wellicht van de populaire serie 'Game of Thrones'. Daar zijn ze al vijf jaar op zoek naar de winter, die op komst zou zijn. Ik denk niet dat jullie daar op deze dag van wakker liggen. We hebben elk jaar een winter, en nu nadert de zomer. De meesten denken waarschijnlijk meer aan zonnige tijden dan aan wintertijden. Maar, enkele maanden geleden werd toch afgesproken om tijdig te starten wanneer de volgende winter eraan komt. Minister, aan de overkant van de straat is uw federale collega Marghem al bijna zover om een doorstart te organiseren voor Doel 1 en Doel 2. Zij heeft onlangs in de pers ook verklaard dat de strategische reserve van 1350 megawatt die ze heeft kunnen aanleggen, volgens haar voldoende zou zijn om de komende winter te doorstaan. Er zouden met andere woorden geen problemen zijn de komende winter; er zou geen afschakelplan nodig zijn.

Ik kom daarmee tot de kern van de zaak. Of een afschakelplan nodig is of niet, is niet enkel afhankelijk van wat we doen met Doel 1 en Doel 2, en van de omvang van de omvang van de strategische reserve. We zijn ook afhankelijk van factoren die we niet in de hand hebben: de temperaturen, ook in het buitenland. Of we onszelf kunnen vrijwaren van het moeten afschakelen in zones, zal voor een deel ook afhankelijk zijn van hoe sterk wij voorbereid zijn. De voorbereiding gaat niet enkel over sensibilisering. Er was ook sprake van dat u ging overleggen met uw federale collega, om te bekijken of we nu iets vroeger zouden kunnen starten met de voorbereiding om een aantal cruciale maatregelen te kunnen nemen. Bent u daarmee bezig? Hoever staat het daarmee?

**De voorzitter:** Minister Turtelboom heeft het woord.

**Minister Annemie Turtelboom:** Uiteraard waren we daarmee bezig op het moment dat, vorig jaar, de Federale Regering vorm gegeven werd. Toen was het al te laat om het afschakelplan zodanig bij te sturen dat het sociaal-economische hart van Vlaanderen niet zou worden geraakt bij een eventuele afschakeling. U weet dat op een bepaald moment de haven van Antwerpen al uitgesloten was van een afschakelplan, maar we zijn vandaag een aantal stappen verder gegaan. We hebben uiteraard onmiddellijk het overleg gestart, nog vorige winter. Een belangrijk engagement dat we hebben verkregen, is dat Elia op geen enkele manier een decentrale productie zal afschakelen. Het 'kafka' van een bepaald plan was dat het vorige winter perfect mogelijk dat een installatie die zelf energie produceert en ook elektriciteit aan het net levert – windmolens of een andere vorm van decentrale productie – op een moment van energieschaarste toch werd afgeschakeld. Wij hebben nu zeer duidelijk het engagement, zodanig dat we zeker zijn dat alle productiecapaciteit – en die decentrale productie is vooral onze bevoegdheid – kan blijven bijdragen op dat moeilijke moment.

Ik vind het ook belangrijk dat we niet aan paniekzaaiërij doen. We zijn er niet bij gebaat dat we op een bepaald moment denken dat er een afschakelplan komt. Ik heb er alle vertrouwen in dat de federale overheid, die verantwoordelijk is voor de bevoorradingszekerheid, alle maatregelen zal nemen en aan het nemen is om ervoor te zorgen dat er misschien veel zal worden gepraat over het afschakelplan, maar dat er vooral niets zal gebeuren. Ik heb daar in elk geval alle vertrouwen in.

Voor de komende winter is er rekening gehouden met de bezorgdheden die wij op tafel hebben gelegd.

**De heer Andries Gryffroy (N-VA):** Ik wil hier niet aan paniekzaaiërij doen, maar vorige winter heb ik wel ondervonden dat mensen net door de mogelijke schaarste zijn beginnen nadenken over mogelijkheden en alternatieven. Door tijdsgebrek in de voorbereiding omdat we pas in september, oktober 2014 van start zijn kunnen gaan, hebben we ook het probleem gezien van Gent, dat in de afschakelzone lag. Is dat ondertussen opgelost? Of wordt het eruit gehaald?

De pompen in overstromingsgebied konden niet worden getest – ook al heeft dat weinig zin – evenmin als de installaties in de zorgsector. Er zijn toch aspecten die de vorige keer door tijdsgebrek, en niet door slechte wil, niet zijn kunnen gebeuren. Is daar nu wel aandacht voor, vooral in de regio van Gent?

Ik wil niet aan paniekzaaiërij doen, maar wij hebben de temperatuur niet in de hand. Als het lot echt tegenvalt, dan ben ik liever wel dan niet voorbereid.

**De voorzitter:** De heer Bothuyne heeft het woord.

**De heer Robrecht Bothuyne (CD&V):** Minister, deze actuele vraag is helemaal terecht, zeker met betrekking tot de positie van de Gentse haven. U hebt eerder aangekondigd dat u ervoor zou zorgen dat de haven van Gent in de toekomst niet meer in het afschakelplan zou worden opgenomen. Ik hoop dat dat zo is en dat de haven definitief kan worden gevrijwaard.

Maar er is meer nodig. Op lange termijn hebben we het energiepact. Die discussie hebben we hier nog maar enkele dagen geleden gevoerd. Ook op korte termijn kan Vlaanderen nog actie ondernemen. Vlaanderen is onder andere bevoegd voor hernieuwbare energie en voor rationeel energiegebruik.

De federale overheid was vorige winter een beetje op ons terrein gekomen met die on-offcampagne, maar eigenlijk is het aan Vlaanderen om zelf een eigen on-offcampagne op te zetten om de Vlaming, zeker in wintertijden, aan te zetten tot

rationeel energiegebruik, tot rationeel omgaan met zijn eigen elektrische toestellen.

Minister, zult u zo'n campagne opzetten, eventueel in samenspraak met de federale overheid?

**De voorzitter:** De heer De Clercq heeft het woord.

**De heer Mathias De Clercq (Open Vld):** Minister, het is inderdaad zeer belangrijk dat de economische motoren in onze regio op gelijke basis worden beoordeeld. Het is fundamenteel voor een economisch level playing field dat niet in de ene haven alle lampjes branden, terwijl dat in de andere haven volledig is afgeschakeld. Dat is totaal van de pot gerukt en onaanvaardbaar vanuit economische overwegingen, maar ook vanuit veiligheidsoverwegingen. Minister, het is dus belangrijk dat u dat meeneemt.

Binnenkort zie ik federaal minister Marghem om daarover hopelijk heel snel duidelijkheid te krijgen, want die is echt nodig met het oog op de komende winter.

**De voorzitter:** De heer Danen heeft het woord.

**De heer Johan Danen (Groen):** Minister, u zegt dat u alle vertrouwen hebt in de federale minister van Energie. Ik heb er iets minder vertrouwen in, zeker na het schouwspel van de laatste weken. Ik roep dan ook op tot een gecoördineerde aanpak, om samen te zitten en het parlement op de hoogte te houden van de vorderingen ter zake.

**Minister Annemie Turtelboom:** We hebben uiteraard al samengezeten. Er is al veel overleg geweest. Na de vorige winter hebben we niet stilgezeten, want de terechte bekommernissen van de haven van Gent, maar ook alle sociaal-economische clusters die van belang zijn, zijn meegenomen in dat overleg. Bijvoorbeeld in de haven van Gent is er ook wat decentrale productieopwekking. Het zou de omgekeerde wereld zijn dat je net waar elektriciteit wordt opgewekt, dat potentieel niet zou benutten op het moment dat je een elektriciteitsstekort hebt. Wie dat uitgelegd krijgt, zou meer dan een prijs voor goede communicatie krijgen.

Uiteraard hebben we dat overleg. De on-offcampagne is de vorige winter gebeurd in samenspraak en nauw overleg met de gewesten, die daarbij zijn betrokken. Op de persconferentie waren we trouwens allemaal aanwezig, maar we hebben ook de licht-uitcampagne. En ondertussen zijn er ook heel wat andere, zelfs private, initiatieven ontstaan.

Ik ben er absoluut van overtuigd dat de beste manier om een stroomuitval te voorkomen, is ervoor te zorgen dat we allemaal iets minder energie verbruiken. Dat is goed voor je eigen factuur, het is goed voor je portemonnee en voor het feit dat je geen onnodige kerncentrales moet openhouden. Ik trek voluit de kaart van de hernieuwbare energie. Dat is ook de toekomst met een decentrale productie, want alleen op die manier kunnen we dit probleem structureel oplossen.

**De heer Andries Gryffroy (N-VA):** Ik dank u voor uw antwoord. Ik onthoud vooral dat u de decentrale productie bij prioriteit niet afschakelt, hoewel ik denk dat er zich een klein technisch probleem stelt: eerst moet men kort afschakelen vooraleer er weer een aansluiting kan worden gemaakt. Twee collega's zegden het al: vorige winter vormde Gent een belangrijk probleem. Dat is definitief opgelost. Ook het probleem van de gevangenissen en verzorgingstehuizen en dergelijke is degelijk aangepakt. Overleg en campagnes zijn uiteraard ook belangrijk. Voor de duidelijkheid herhaal ik het nogmaals: doorgaans verwacht men van ons dat we op lange termijn werken, maar hier moeten we echt op korte termijn ingrijpen. De

winter doet binnen zes maanden zijn intrede. We moeten nu aan de voorbereiding beginnen, zodat we achteraf niet moeten vaststellen dat we te laat hebben ingegrepen. Vandaar dat ik hier vandaag deze oproep doe.

**De voorzitter:** De actuele vraag is afgehandeld.

**ACTUELE VRAAG van Ann Brusseel aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de positie van zwangere vrouwen op de arbeidsmarkt**

**De voorzitter:** Mevrouw Brusseel heeft het woord.

**Mevrouw Ann Brusseel (Open Vld):** Voorzitter, minister, collega's, 5 procent van de zwangere werknemers wordt ontslagen of nam zelf ontslag wegens de manier waarop ze tijdens hun zwangerschap werden behandeld. 17,8 procent van de zwangere werknemers ondervond financieel nadeel van de zwangerschap of miste een promotie. 18 procent van de zwangere werknemers werkt niet in een aangepaste werkomgeving. Dat zijn sprekende cijfers. Ze verontrusten me. Ze staan in een rapport van het Belgisch Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen. Ik wil hier uw aandacht op vestigen. Discriminatie is bij wet verboden, en het dwarsbomen van een vrouwelijke werknemer vanwege haar zwangerschap is duidelijk een vorm van discriminatie. Het zegt veel over onze tijdsgeest dat dit nog gebeurt; dat er een gebrek aan empathie is voor zwangere vrouwen. Ik vraag uw aandacht voor het probleem. Bent u bereid een prioriteit te maken van de verdediging van de rechten van vrouwen en van zwangere vrouwen in het bijzonder op de arbeidsmarkt?

**De voorzitter:** Minister Homans heeft het woord.

**Minister Liesbeth Homans:** Voorzitter, collega's, de recente veroordelingen die de arbeidsrechtbanken van Bergen en Charleroi in dat verband hebben opgelegd, is een zeer goede zaak. Dat is een zeer goed signaal: discriminatie is in al haar vormen verwerpelijk. Dat staat ook in mijn beleidsnota Gelijke Kansen. De wetgeving over ontslagen en welzijn op het werk zijn zuiver federale materies en terug te vinden in de arbeidswet van 16 maart 1971. Wil ik zo mijn verantwoordelijkheid ontlopen? Neen, want in mijn beleidsnota Gelijke Kansen staat heel duidelijk dat gender een van de topprioriteiten is. En gender gaat zowel over vrouwen als over mannen. Sinds juni 2014 was geen enkele instantie nog bevoegd voor de behandeling van klachten in verband met gender – bijvoorbeeld een klacht over discriminatie van zwangere vrouwen. Wegens de inkanteling van de meldpunten in het interfederaal instituut was niemand in Vlaanderen bevoegd om te zorgen voor de behandeling.

In het regeerakkoord en ook in mijn beleidsnota Gelijke Kansen staat dat we dat in de Vlaamse Ombudsdienst willen inkantelen. Het is evenwel de verantwoordelijkheid van het Vlaams Parlement om het Ombudsdecreet op dat punt aan te passen; ik laat die taak dus met veel plezier en respect aan het Vlaams Parlement over. Ik denk wel dat het belangrijk is dat dit gebeurt. Vandaag is er immers geen meldpunt. Het aantal klachten is ook gestegen. Is dat sowieso negatief? Ik denk dat er iets positiefs aan vastzit: vrouwen worden zich meer en meer bewust van hun rechten, en vinden meer en meer de weg naar de indiening van een klacht. Het is belangrijk dat de Vlaamse overheid – elke overheid – het goede voorbeeld geeft. Als minister van Binnenlands Bestuur heb ik een aantal belangrijke zaken in verband met zwangere werknemers beslist, zoals het toelaten van thuiswerk, dienstvrijstellingen voor het laten nemen van echografieën en dergelijke en ook het geven van lichtere taken. Dus is er nog werk aan de winkel? Ja. Het onderbrengen van genderklachten bij de Vlaamse ombudsman is een zeer goede stap in de juiste richting.

**Mevrouw Ann Brusseel (Open Vld):** Dank u, minister. Ik ben verheugd over een aantal aspecten van uw antwoord. Ik ben zeer blij dat u er aandacht aan wilt

schenken, ook al is een behoorlijk deel van mijn problematiek federale materie. Over het meldpunt bij de ombudsdienst zal het parlement het nog uitvoerig hebben. Daar ga ik nu niet dieper op in.

Ik heb de tijdsgeest aangehaald, omdat de Vlaamse of een andere overheid mee aan die tijdsgeest kan werken. U kunt uw collega's aanmoedigen om daarvan werk te maken in diverse domeinen. Als vrouwen al dan niet meer dan vroeger melding maken van dergelijke situaties, is er een mentaliteitsprobleem. U kunt nu een onderzoek instellen om te kijken of de klachten effectief toenemen of enkel de rapportering, maar het probleem blijft dat er discriminatie en een gebrek aan empathie is, op een moment dat je als vrouw alle sereniteit en de steun van je omgeving kan gebruiken, zeker van je werkgever. Daarom is het noodzakelijk dat we er aandacht aan besteden.

**De voorzitter:** Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

**Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA):** Het is een heel boeiend thema, mevrouw Brusseel. Deze discriminatie kan echt niet door de beugel, discriminatie tout court niet, en zeker niet voor zwangere vrouwen. We moeten blijven focussen op de sensibilisering van bedrijven. We kunnen mensen enkel aanmoedigen om hun klachten in te dienen. Zo gaan er knipperlichten aan en kan het probleem worden aangepakt. Zoals de minister heeft gezegd: al wat te maken heeft met werkgever-werknemerrelaties is federale materie. Op dat vlak kunnen wij hier weinig veranderen.

Ik denk ook dat er een mentaliteitswijziging nodig is. Er is nood aan initiatieven gericht naar werkgever en werknemers, over het belang van een haalbare combinatie tussen arbeid en gezin. Dat is een heel actueel onderwerp. Wat is uw mening daarover, minister?

**De voorzitter:** Mevrouw Claes heeft het woord.

**Mevrouw Sonja Claes (CD&V):** We hadden de voorbije weken hoorzittingen over discriminatie op de arbeidsvloer. Vorige week hebben we met minister Muyters daarover een gedachtewisseling gehad. Hij kondigde aan dat er een actieplan discriminatie op de arbeidsvloer komt, waarin verschillende partners en zowel werkgevers als werknemers – dat vraagt u ook, mevrouw Brusseel – engagementen aangaan. Minister, ziet u voor deze thematiek een plaats in dit actieplan? Dan trekt u het open. Discriminatie is een maatschappelijk probleem op verschillende terreinen. Dan kunt u het integraal aanpakken.

**De voorzitter:** De heer Van Malderen heeft het woord.

**De heer Bart Van Malderen (sp.a):** Iedereen moet tevreden zijn met de uitspraak van de arbeidsrechtbank. De puntjes zijn op de i gezet. Het systematisch uitsluiten van vrouwen omdat ze zwanger zijn, kan gewoon niet. Dat is oneer aandoen aan iedereen die wil participeren in de arbeidsmarkt en heel veel talent vergooien. Het is verwerpelijk.

Uw oproep, minister, om met het parlement aan de slag te gaan met het Ombudsdecreet zal niet in dovemansoren vallen. Wat ik u voor de voeten wil gooien, is de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Regering inzake arbeidsmarktbeleid. Andere collega's hebben er ook naar verwezen. U antwoordt namens de Vlaamse Regering. Maar ik wil toch vragen dat u minister Muyters interpelleert, om hiermee aan de slag te gaan als minister verantwoordelijk voor arbeidsmarktbeleid en dit gesprek vooral aan te gaan in bedrijven.

Dit is een maatschappelijk thema, maar dat betekent niet dat we onze verantwoordelijkheid niet moeten nemen, in concreto in de bedrijven. Het lijkt

me dat de diversiteitsplannen en de plannen die gemaakt worden rond het HR-beleid in bedrijven daar het vehikel bij uitstek voor zijn. Ik zou willen vragen dat u dat uw collega voor de ogen brengt.

**Minister Liesbeth Homans:** Mevrouw Brusseel, ik ga een actieplan 'loopbaankloof' opzetten. Ik denk dat dat zeer goed is. Het aspect dat u hier terecht aanbrengt, kan daar absoluut een plaats in hebben. Uiteraard moet ik dat in overleg doen met minister Muyters. Ik hoop dat dit ook een antwoord is op de vraag van mevrouw Claes. Collega Muyters heeft allerlei actieplannen aangekondigd, en dat vind ik zeer goed.

Mijnheer Van Malderen, ik zal mijn collega erop attent maken dat dit echt wel een problematiek is die ook kan worden opgenomen in zijn antidiscriminatiepact, of hoe heet het nu weer.

Het actieplan loopbaankloof gaat over de positie van de vrouwen en de mannen op de arbeidsmarkt. Daar komen veel aspecten bij kijken, zaken die ook in de omgevingsanalyse van mijn beleid staan, bijvoorbeeld hoeveel vrouwen er eigenlijk thuisblijven als ze zwanger zijn, hoeveel vrouwen er deeltijds gaan werken nadat ze bevallen zijn. Het gaat eigenlijk over de combinatie arbeid/zorg die nog altijd jammer genoeg grotendeels bij de vrouw ligt en niet zozeer bij de man. Dat zijn natuurlijk afspraken die koppels onderling maken, maar het is nog altijd een realiteit anno 2015.

Ik kan u nog wijzen op allerlei interessante cijfers die in de omgevingsanalyse van de beleidsnota staan. Er is inderdaad nog werk aan de winkel. We nemen onze verantwoordelijkheid met het bewuste plan.

**Mevrouw Ann Brusseel (Open Vld):** Ik kijk uit naar de plannen. Zoals ik al zei, het is niet alleen uw werk maar ook dat van uw collega's. De Vlaamse minister van Werk kan ook iets doen. We moeten daar wel degelijk alert op zijn. We mogen niet altijd kijken naar de overburen en zien wat zij moeten doen. We moeten ons eigen huiswerk maken om discriminatie te bestrijden.

Ik wil een oproep doen aan de politieke wereld. We mogen wel eens in eigen boezem kijken en niet alleen wat zwangere vrouwen betreft, maar ook inzake jonge ouders. Ik geef u een kleine persoonlijke getuigenis mee. Toen ik enkele maanden zwanger was, kreeg ik van een collega de vraag: "Wel Ann, je gaat toch geen zwangerschapsverlof opnemen?"

Ik vond dat zeer pijnlijk. *(Opmerkingen)*

Ik wou dat met jullie delen. *(Opmerkingen)*

Ik denk niet dat de kleur ertoe doet. Ik denk dat men op alle banken zedig mag zwijgen en niet te veel moet lachen want dat zie ik een beetje als leedvermaak. *(Opmerkingen)*

Dat wordt in alle sectoren gezegd. Elke sector lijkt daar een excuus voor te hebben. Er is geen excuus voor discriminatie. Elke vrouw heeft recht op haar zwangerschapsverlof. *(Applaus)*

Meer nog, belangrijker nog, elk kind heeft recht op die mama. *(Applaus)*

**De voorzitter:** De actuele vraag is afgehandeld.

**ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de aanbevelingen van de VAB inzake de geregionaliseerde autokeuring**

**ACTUELE VRAAG van Björn Rzoska aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de VAB-studie betreffende de autokeuring**

**ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de bevraging van de VAB betreffende de autokeuring**

**ACTUELE VRAAG van Mathias De Clercq aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het onderzoek van de VAB betreffende de werking van autokeuring**

**De voorzitter:** De heer Sintobin heeft het woord.

**De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang):** Minister, we hebben allemaal kunnen lezen over een rapport van de VAB. Een groot aantal automobilisten is blijkbaar niet tevreden over de keuringsstations in Vlaanderen. Er zouden te lange wachttijden zijn, en de kostprijs ligt te hoog ten opzichte van de geleverde prestaties en ten opzichte van onze buurlanden. Er is veel te doen rond de roettest. Door het opdrijven van het toerental zou er mogelijk schade zijn. 40 procent, en dat is enorm veel, stelt de objectiviteit van de autokeuringsstations in vraag.

De groepering van erkende ondernemingen voor autokeuring en rijbewijs (GOCA) vindt natuurlijk dat dit niet klopt. De roettest wordt volgens de Europese richtlijnen uitgevoerd. De kostprijs ligt later dan in, bijvoorbeeld, Frankrijk of Nederland. De GOCA weerlegt hiermee de bevindingen van de VAB.

Minister, u hebt ondertussen in de krant een ideetje gelanceerd. U hebt verklaard dat we misschien eens over een vrijmaking van de markt moeten nadenken. We moeten die discussie althans durven aangaan. Ik zou u dan ook een vraag willen stellen. Wat vindt u van de bevindingen en de aanbevelingen in de studie van de VAB?

**De voorzitter:** De heer Rzoska heeft het woord.

**De heer Björn Rzoska (Groen):** Voorzitter, ten gevolge van de zesde staatshervorming is de autokeuring naar Vlaanderen overgeheveld. Dit is volledig uw bevoegdheid. Gisteren stond in de krant een nogal sterke kop te lezen: 'Autokeuring is te traag, te duur en schadelijk'. Het gaat om een enquête van de VAB. U ziet dat hier meteen vier actuele vragen over worden gesteld. Als er iets in Vlaanderen leeft, is het natuurlijk de auto. Het is eigenaardig dat een lid van Groen dit moet zeggen. Ik heb trouwens zelf ook een auto.

Minister, in uw reactie op de studie van de VAB hebt u verklaard dat de studie misschien een paar elementen bevat waarvoor u een remedie wil bedenken. U hebt dit echter weinig geconcretiseerd. U wilt dit dossier met een open geest benaderen. Dat zijn letterlijk uw woorden. Het lijkt me niet verkeerd eerst eens goed te onderzoeken wat in de studie staat.

Ik heb een concrete vraag. Wat denkt uw open geest? Wat wilt u binnen de autokeuring in Vlaanderen remediëren? De VAB is immers zo intellectueel correct geweest te stellen dat de autokeuring op zich naar behoren verloopt. Er zijn echter mogelijk een aantal verbeterpunten.

**De voorzitter:** Mevrouw Brouwers heeft het woord.

**Mevrouw Karin Brouwers (CD&V):** Minister, sinds de zesde staatshervorming bent u bevoegd voor de autokeuring in Vlaanderen. Zoals daarnet al is gesteld, hebben we gisteren kunnen lezen dat de autokeuring in Vlaanderen in vergelijking met de buurlanden te duur zou zijn. Het zou tevens te lang duren. De mensen moeten te lang aanschuiven, de wachttijden lopen soms op tot meer dan een uur. Zodra ze binnen zijn, verloopt het allemaal zeer efficiënt. Op minder dan negen minuten staat de auto weer buiten.

Een specifiek punt betreft de test van de roetfilters. Die test is blijkbaar niet echt onschadelijk voor onze wagens. Ik heb net de oproep gekregen om een vrij nieuwe dieselwagen voor het eerst te laten controleren. Op die oproepingsbrief staat het volgende: "U vertrekt met een gerust gemoed." Hier staat een grote smiley naast. Ik moet eerlijk zeggen dat ik niet weet of ik binnenkort, na het aanbieden van die wagen, met een gerust gemoed zal kunnen vertrekken. Dat is natuurlijk afhankelijk van de vraag of de wagen al dan niet een rode kaart zal krijgen. Als alles in orde blijkt te zijn, is het nog mogelijk dat mijn motor een tijdje nadien eigenaardig begint te doen. De zware roettest kan immers schadelijk zijn voor de motor van mijn wagen. Het is echter moeilijk dat te bewijzen. Het gaat om een relatief nieuwe wagen, amper vier jaar oud, met een roetfilter. Het zou mogelijk moeten zijn voor dergelijke wagens de nieuwe systemen zo snel mogelijk te operationaliseren.

Minister, u kunt dit doen. U kunt een ministerieel besluit nemen en beslissen dat de computer, zeker voor nieuwe wagens, waar mogelijk moet worden gebruikt of dat een andere manier moet worden toegepast. Dat is een eerste belangrijke oproep.

In november 2014 hebben we het hier ook al over de autokeuring gehad. De aanleiding was toen een vraag om uitleg van de heer Parys. U hebt toen verklaard dat u in december 2014 met de sector zou overleggen en een visie op de autokeuring zou ontwikkelen. De vraag is uiteraard of die visie er ondertussen is. Hoe wilt u de hele sector van de autocontroles in Vlaanderen te herstructureren of structureel te hervormen?

**De voorzitter:** De heer De Clercq heeft het woord.

**De heer Mathias De Clercq (Open Vld):** Minister, de zesde staatshervorming heeft inderdaad heel wat bevoegdheden overgeheveld naar Vlaanderen zoals ook het kader waarbinnen de autokeuringcentra moeten werken. De conclusies zijn frappant: te traag, te duur, problemen met de communicatie met de burger, consument, automobilist. Open Vld vindt dit dan ook een uitgelezen kans om deze sector te heroriënteren. Wij kijken naar Nederland voor het openmaken en het liberaliseren van de sector. Dat zou de consument die onze maatstaf is, meer klantvriendelijkheid bieden, lagere prijzen, meer keuze, kortere wachttijden enzovoort. Minister, welke intenties hebt u om een hervorming in deze sector te stimuleren?

**De voorzitter:** Minister Weyts heeft het woord.

**Minister Ben Weyts:** Het gaat over een regelgeving die intussen al veertig jaar oud is en die is gebaseerd op een besluit uit 1975. Wij zijn nog maar net bevoegd; ik ga na een aantal maanden dan ook niet alles veranderen. Ik heb intussen wel al gesprekken gevoerd met de Groepering van erkende ondernemingen voor autokeuring en rijbewijs (GOCA), met alle private partners, met buitenlandse partners die interesse tonen, met Touring en met de Vlaamse Automobilistenbond (VAB).

Daarnaast heb ik ook een screening laten uitvoeren van de huidige functionering in ons land en in het buitenland. Dat levert een aantal resultaten op.

Wat de kwaliteit betreft, was er in 2012 een studie van de Europese Commissie waaruit blijkt dat de keuring in België beantwoordt aan een hoge kwaliteitsstandaard. Ook inzake tevredenheid kwam onze keuring goed uit de studie in die zin dat de tevredenheid groter is dan in Nederland en Frankrijk.

Er waren ook vragen over de roetteest. De roetteest is louter de uitvoering van een Europese richtlijn uit 2010. Daarbij is zelfs aangegeven hoe men die test moet uitvoeren, met het aantal toeren per minuut en het aantal minuten van de meting.

Vandaag bestaan er inderdaad alternatieven, maar over de technologische betrouwbaarheid daarvan bestaat geen volledige duidelijkheid. Dat alternatief is electronic on-board diagnostic. Dat is een apparaat dat men inpluigt in de boordcomputer van de wagen en dat alle gegevens van die computer afleest. Het is evident dat dit niet geldt voor alle modellen van wagens maar enkel voor de recentere modellen. Bovendien blijkt uit een studie van de Franse vereniging, Union Technique de l'Automobile, du Motorcycle et du Cycle (UTAC), dat de resultaten van die roetteest en van die elektronische diagnose van elkaar verschillen.

Ik heb de administratie gevraagd om op basis van de gesprekken die we hebben gevoerd, een screening uit te voeren van de situaties in het buitenland die vrij variabel zijn.

En dan hebben we het nog niet gehad over de prijs. De prijs in ons land zit onder het Europese gemiddelde. Wij zitten 20 à 25 procent onder het gemiddelde van de Europese Unie. Dus ook inzake prijs is er niet onmiddellijk een probleem. Maar alles kan natuurlijk beter. Vandaar dat ik aan mijn administratie heb gevraagd om op basis van de gevoerde gesprekken en van de screening verbeterpunten aan te brengen. Twee doelstellingen staan daarbij voorop: de verkeersveiligheid en een optimale dienstverlening en prijs-kwaliteitsverhouding voor de klant. Het is de bedoeling om dit najaar een aantal concrete voorstellen ter verbetering voor te leggen aan de Vlaamse Regering.

Nogmaals, dit is veertig jaar oud. De evaluaties van de Europese Commissie zijn tot op heden absoluut niet negatief.

Ik denk niet dat dit super dringend is, maar alles kan beter, zeker in functie van de verkeersveiligheid en van een optimale dienstverlening. En daarmee zijn we bezig.

**De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang):** Minister, u hebt natuurlijk gelijk: we kunnen moeilijk een regelgeving die al 40 jaar meegaat, van de ene dag op de andere veranderen.

Er is natuurlijk een soort perceptieprobleem, ook de VAB erkent dat. U weerlegt een aantal zaken wat betreft lange wachttijden, kostprijs, roetteest en dergelijke.

Met die roetteest heb ik een persoonlijke ervaring. Ik moet terug naar de keuring met mijn wagen omdat mijn roetteest niet geslaagd is. De reactie van de keurder was: "U had er beter aan gedaan om eerst 20 kilometer goed door te rijden op de autosnelweg, dan zou er geen probleem geweest zijn." We kunnen ons dus afvragen hoe efficiënt en accuraat die test is en of ze doet waarvoor ze bedoeld is.

Wat het belangrijkste is – u haalde het ook aan – is de veiligheid. De veiligheid moet vooropstaan bij de keuring. Mijn collega Chris Janssens heeft bij u cijfers opgevraagd. Daaruit blijkt dat vorig jaar bijna 300.000 mensen te laat waren voor de keuring. Daarvan waren er 100.000 meer dan een maand te laat en 20.000 waren zelfs meer dan zes maanden te laat. Ik vind dit hallucinante cijfers.

We moeten de veiligheid vooropstellen. In de toekomst kunnen we gerust het debat over de vrijmaking van de markt aangaan.

**De heer Björn Rzoska (Groen):** Minister, ik dank u voor het uitvoerige antwoord. U hebt ook een heel duidelijke timing aangegeven. In het najaar mogen we verwachten dat u met dit plan niet enkel naar de regering trekt, maar dat u in het parlement het debat aangaat over wat u wilt verfijnen.

Ik ben het met u eens dat als we dit in Europees perspectief bekijken, onze auto-keuring kwalitatief in orde is. Ik moet me toch aansluiten bij de kritiek op de dieseltest, dit kunt u wellicht meenemen. De kritiek is niet nieuw, ook in het verleden werd al gezegd dat die niet helemaal de realiteit benadert van de manier waarop de auto zou reageren in normaal verkeer voor wat de uitstoot betreft.

Ik heb nog een concrete bijkomende vraag voor u. Het is wel zo – dat is ook mijn eigen ervaring – dat er vanuit de autokeuringsdiensten niet zo concreet wordt gecommuniceerd. Na de keuring is het vaak gewoon wachten. Pas na het betalen van de rekening, ken je het resultaat. Hiervoor kunt u een snelle quick win realiseren: de keurder zou al kunnen meegeven wat het oordeel over de wagen is. Zo hoeft de automobilist niet met een bang hart te wachten op het ticketje om te weten of hij erdoor is of niet.

**Mevrouw Karin Brouwers (CD&V):** Minister, ik wil u toch vragen om de dieseltest of roettest nog eens extra te bekijken. Ik geloof dat de VAB ook voorstelde om de test niet onbelast, maar belast te doen. Dat kan al een verschil maken voor schade aan de wagen.

Toevallig sprak ik vandaag met iemand die met lpg rijdt. Ook daarvoor is een en ander veranderd door Europa. Vroeger waren de lpg-tanks in de wagens voor vijftien jaar goed. Nu heeft Europa gezegd dat ze nog maar voor zes jaar goed zijn. Al die wagens die op lpg rijden moeten opeens, vanaf mei van dit jaar, een herkeuring krijgen bij een garagist. De mensen gaan naar de keuring en krijgen een attest tot mei. Ze weten niet waarom. Ze krijgen geen afspraak bij de garagisten, want niet iedereen doet dat. Er is dus een extra probleem. De mensen van de keuring zeggen hun enkel dat het in de wet staat, dat het iets nieuws is. Een goede communicatie vanuit de autokeuringsstations gericht tot de mensen en naargelang het voertuig waarmee ze rijden, zou toch meegenomen zijn. U kunt hier misschien rekening mee houden als u alles dan toch wilt verfijnen tegen het najaar.

U wilt niet alles op de schop gooien. Dat is goed, want ze werken vrij goed, maar neemt u alstublieft ook de communicatie van de keuring aan de klant mee.

**De heer Mathias De Clercq (Open Vld):** Minister, het is toch ook goed om voor een evaluatie en een hervorming naar good practices in het buitenland te kijken. In Nederland heeft men de markt opengesteld en geliberaliseerd. Bij ons moet je nog altijd terug voor een herkeuring. Waarom zou dat, zoals de heer Keulen ook heeft voorgesteld, niet kunnen bij een erkende garagist? Het kan een betere dienstverlening zijn, het kan sneller. In Nederland is het minder duur, zijn er minder lange wachttijden, is er meer dienstverlening. De consument, de automobilist, is de maatstaf. We moeten wel degelijk met bekwame spoed tot een hervorming komen.

Minister, Anderlecht speelt niet in de Champions League. U hebt dus nu iets meer tijd om tijdens de week nog iets harder te werken om die hervorming snel te realiseren.

**De voorzitter:** De heer Landuyt heeft het woord.

**De heer Renaat Landuyt (sp.a):** Voorzitter, minister, collega's, ik ga niets zeggen over roetfilters en de lpg-controle.

Het KB van 1975, veertig jaar oud, heeft dus zeker zijn verdienste. Ik denk niet dat het debat moet gaan over liberaliseren of niet, want er is een beperkte liberalisering. De mensen ergeren zich aan de autokeuring en ze denken dat u de verantwoordelijke bent, terwijl het eigenlijk een paar firma's zijn die de situatie in de hand hebben. Overleg is niet moeilijk. U kunt dat snel organiseren in uw salon. Er zijn een viertal personen voor nodig en u hebt de hele sector. Ik denk dat ze u dan ook zullen uitleggen dat ze een hoge kwaliteit bereiken en dat de mensen hier meer tevreden zijn dan in het buitenland. Uit de analyse van de VAB blijkt wel iets anders.

De sector is gespecialiseerd in het berekenen van de duurtijd van de handelingen door hun personeel en de prijs van de handelingen. Je zou ze eigenlijk moeten kunnen overtuigen – wat we in het verleden gedaan hebben met het tweedehandsattest – dat ze de redenering moeten maken, niet vanuit de producent van de keuring, maar vanuit de klant van de keuring. Ze zouden eens de prijs van het wachten moeten berekenen. Ik hoop dat u binnen uw timing de invalshoek klantgerichtheid dubbel zult benadrukken.

**De voorzitter:** De heer Parys heeft het woord.

**De heer Lorin Parys (N-VA):** Voorzitter, minister, collega's, gisteren was er het pleidooi van de VAB om de markt van de autokeuring te liberaliseren. Vandaag pleit Touring ervoor om dat niet te doen. De VAB heeft geen autokeuringscentra in dit land, Touring heeft er zestien. Het is ons niet verboden om daar de conclusie uit te trekken dat we voorzichtig moeten zijn om mee te gaan in het ene discours of in het andere discours.

Wat de heer Landuyt heeft gezegd, is belangrijk. Het gaat hier om de klant en om de verkeersveiligheid. Dat is ook de aanpak die de minister heeft voorgesteld: in overleg met de sector en in een open geest dit met gepaste spoed te onderzoeken. Er is al verwezen naar een aantal buitenlandse modellen. In Nederland zou het allemaal beter gaan. Minister, zult u rekening houden met de modellen die niet alleen in Nederland, maar ook in Frankrijk, in Groot-Brittannië worden onderzocht bij de evaluatie van de mogelijke veranderingen die in het najaar aan de regering zullen worden gepresenteerd?

**Minister Ben Weyts:** De VAB zegt in zijn eigen communicatie – dat is in de media niet erg naar voren gekomen – dat er zich kwalitatief eigenlijk geen probleem voordoet. Er zijn wat verbeterpunten en ik deel die analyse. Au fond is de autokeuring in ons land goed. Ik heb u de timing gegeven om eraan te werken.

Ik wil de roettest nader onderzoeken, maar ze gebeurt in uitvoering van een Europese richtlijn. Zijn er nieuwe technologieën die op punt staan, dan kunnen we die implementeren. De bemerking over de communicatie is terecht.

De heer Parys heeft gelijk als hij zegt dat er in de discussie over het openstellen van de markten verschillende belangen spelen. De heer De Clercq verwijst naar Nederland. Het is daar inderdaad goedkoper, maar daar is ook ten dele een rechter-partij-situatie waarbij garages eigenlijk de combinatie maken van én de keuring én de reparaties.

Er is dus een lagere prijs, maar er wordt ook een winst gerealiseerd door het uitvoeren van herstellingen. Willen we zo'n rechter-en-partijsituatie? Ik benader dat met een open geest. In Frankrijk is er weer een andere situatie. In het Verenigd Koninkrijk heb je meer het Nederlandse voorbeeld. In Duitsland is het veeleer het Belgische voorbeeld, waarbij er maar drie grote spelers zijn voor heel het land, die de keuring dan wel vrijelijk over heel het land organiseren. Bij ons zijn het dan weer provinciale monopolies, met uiteindelijk drie partijen, want er is nog een fusie gebeurd.

Daarom zeg ik dat ik dat met een open geest bekijk en dat we niet over één nacht ijs mogen gaan, gelet op het feit dat deze regelgeving al veertig jaar bestaat. Maar alles kan beter. Het moet vooral gebeuren in functie van de verkeersveiligheid en een optimale dienstverlening.

**De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang):** Wat de wachttijden betreft, is het natuurlijk wel zo dat je ook een afspraak kunt maken. Ik heb ook de indruk dat er verschillen zijn tussen de stations, niet alleen wat betreft de wachttijden, maar ook wat betreft de communicatie.

Het was absoluut niet mijn bedoeling om hier ongenueanceerd kritiek te geven op de keuringsstations. Ik heb alleen gereageerd op het rapport, waarvan ze zelf zeggen dat het een perceptieprobleem van de VAB is.

Collega Parys heeft gelijk. De reactie van Touring bewijst dat het openstellen en vrijmaken van de markt een grondig debat vereist en niet zomaar een-twee-drie beslist kan worden. Laat ons in de nabije toekomst dan inderdaad dat debat voeren.

**De heer Björn Rzoska (Groen):** Minister, bedankt voor uw bijkomende antwoorden. Het is belangrijk dat u zegt dat het punt van de communicatie terecht is en dat we daar misschien snel op kunnen bijsturen. Ik heb vooral ook begrepen dat u met een plan naar zowel de regering als het parlement komt. Ik ondersteun u in de visie dat verkeersveiligheid daarbij de prioriteit is.

Wat de technische componenten betreft, zullen we de specialisten daarover bevragen om te zien wat hun inschatting is. Ik vind ook het pleidooi, dat u niet ongenegen bent, niet onbelangrijk dat als we gaan verfijnen, ook de klantgerichtheid een belangrijk element is, want op dat vlak is er inderdaad nog wel wat werk aan de winkel. *(Applaus bij Groen)*

**Mevrouw Karin Brouwers (CD&V):** Minister, in november hebt u gezegd dat u in overleg zou gaan en dan zou beslissen of u naar een fundamentele hervorming zou gaan of niet. Uit uw antwoord maak ik op dat u naar een niet zo fundamentele hervorming gaat, en veeleer naar een verbetering en verfijning van het huidige systeem. Ik zie u niet meteen ja of neen knikken, wat ik eigenlijk wel had gehoopt. *(Gelach. Opmerkingen)*

Alles kan beter. U gaat het systeem aanpassen waar mogelijk. Er zijn nu in heel België maar 77 stations. Een van de vragen van de VAB was of er geen bij moeten komen. We moeten daarom niet naar 9000 garagisten gaan, die dan rechter en partij zijn. Daar pleit ik niet voor. Je kunt aan die wachttijden inderdaad wel iets doen door een afspraak te maken, maar er is misschien een fundamenteel probleem dat we er enkele te kort hebben. Misschien moet dat ook eens verder bekeken worden.

**De heer Mathias De Clercq (Open Vld):** Minister, ik denk dat zich hier toch een consensus aftekent. Alle fracties stellen de verkeersveiligheid en de klantvriendelijkheid voorop. Het zijn net die twee zaken die ons ertoe zullen nopen om met bekwame spoed een aantal zaken open te trekken en effectief tot die doelstellingen te komen, in functie van de burger, zodat hij minder betaalt, dat er een betere service is en dat er meer verkeersveiligheid is. Nederland kan dat getuigen. Ik weet dat ook mevrouw De Ridder dat standpunt deelt, want zij heeft daarover onlangs een persbericht verspreid, voor de liberalisering van de autokeuringssector. *(Applaus bij Open Vld. Opmerkingen)*

**De voorzitter:** De actuele vragen zijn afgehandeld.

**ACTUELE VRAAG van Johan Verstreken aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de medewerking van de administratie Mobiliteit aan het plan-MER voor het nieuwe voetbalstadion in Brugge**

**De voorzitter:** De heer Verstreken heeft het woord.

**De heer Johan Verstreken (CD&V):** Voorzitter, minister, beste collega's, er is de afgelopen jaren al heel wat water naar de zee gevloeid, ook in deze plenaire vergaderingen, als het ging over de bouw van voetbalstadions, deze namiddag bijvoorbeeld nog over het stadion in Brussel.

Gisteren werd het licht op groen gezet voor het voetbalstadion van Brugge. De burgemeester zal wellicht glunderen, want er is schot in de zaak gekomen en dat doet deugd voor de vele sportieve mensen die houden van voetbal.

Het licht wordt op groen gezet, maar daar komt natuurlijk heel wat bij kijken. De site zou komen op de Blankenbergse Steenweg. Daar komt ook een MER-plan bij kijken, want de mobiliteit daaromtrent is van vrij groot belang is. Daarom is de vraag ook aan u gericht omdat mobiliteit uw bevoegdheid is. Cercle Brugge zou blijven op de site van het huidige Jan Breydelstadion.

Er komt schot in de zaak, dat is goed, maar het is de afgelopen jaren moeizaam verlopen. Vandaar mijn vraag, minister: hoe zou u nog verder schot in de zaak kunnen krijgen om het MER-plan wat vooruitgang te doen boeken in dit toch wel belangrijke dossier voor de regio? Naar ik heb vernomen zou het bij de administratie nogal stroef zitten wat de MER betreft. Klopt dit of klopt dit niet? Wat kunt u daaraan doen?

**De voorzitter:** Minister Weyts heeft het woord.

**Minister Ben Weyts:** Voorzitter, ik vroeg me bij het lezen van de vraag af wat mijn bevoegdheid in dezen was. Heb ik ook dat nog bij gekregen? Maar de link ligt naar verluidt in de bevoegdheid ten aanzien van het Vlaams Verkeerscentrum. Dat treedt in deze procedure in de plan-MER gewoon op in de functie van een studiebureau om verkeersmodellen te berekenen, wat men ook gedaan heeft. Ik kan u geruststellen: men heeft zich vrij snel van die taak gekweten. Vandaag zijn de resultaten aangeleverd. U stelt uw vraag, en dat is allemaal direct in orde.

Er was blijkbaar nood aan een herberekening. Om de correcte timing te geven en eer te doen aan het Vlaams Verkeerscentrum: men heeft die eerste vraag voor de berekening van de verkeersmodellen gekregen op 2 februari. Vervolgens is een en ander opgeleverd in maart en heeft men op 1 juni nog opmerkingen gekregen van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO). Daarop heeft men vandaag de aangepaste berekeningen bezorgd. Dat lijkt mij een vrij correcte en vlotte bediening te zijn.

**De heer Johan Verstreken (CD&V):** Het is toeval dat dit vandaag bekend wordt. Dat is in elk geval goed nieuws. Ik hoop dat er geen vertraging zal worden opgelopen in de toekomst.

**De voorzitter:** De heer Landuyt heeft het woord.

**De heer Renaat Landuyt (sp.a):** Ik heb nog een klein vraagje. Door het probleem met de resultaten van het Vlaams Verkeerscentrum: klopt het dan dat het plan-MER niet zal klaar zijn deze maand maar pas binnen drie maanden?

**De voorzitter:** Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

**Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld):** Het is een dossier dat we vanuit Brugge van heel dichtbij volgen, ook in de gemeenteraad. Minister, ik zou vooral willen vragen om ook vooral uw collega Schauvliege aan te sporen om zo vlug mogelijk het regionaal stedelijk gebied af te bakenen, want daar wachten we nu al zo lang op. Zolang het niet is afgebakend, kunnen we natuurlijk niet bouwen. Het is ook heel belangrijk dat er een onteigeningsplan is bijgevoegd. Ik weet wel dat u niet bevoegd bent, maar het is goed voor het verslag. Ik denk dat de bevoegde minister dit dan ook wel ter harte zal nemen.

**De voorzitter:** U hoopt dat de minister het verslag leest.

De heer Sintobin heeft het woord.

**De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang):** Ik wist eigenlijk ook niet wat de insteek was van collega Verstreken ten aanzien van de bevoegdheden van de minister. Zijn antwoord heeft dit duidelijk gemaakt. Ik wil wel het statement van collega Van Volcem ondersteunen, want daar ligt het toch nog wel wat moeilijker dan wat betreft de verkeersafwikkeling en de tellingen en dergelijke, mijnheer Verstreken. Ik ondersteun collega Van Volcem. Misschien kunt u ondertussen ook vragen aan minister Muyters hoe het zit met de Vlaamse subsidiëring van 2,5 miljoen euro waarin was voorzien voor het project in Brugge. Voorzitter, ik zeg dit louter ten behoeve van het verslag, in de hoop dat de minister het gaat lezen.

**De voorzitter:** De heer Ronse heeft het woord.

**De heer Axel Ronse (N-VA):** Minister, bedankt voor uw antwoord. Als het dossier al vertraging zou oplopen, zal dat niet aan uw diensten liggen. Dat is duidelijk.

Mijnheer Verstreken, u weet net als ik dat de regio Noord-West-Vlaanderen met een enorm pijnlijk tekort aan ruimte voor ondernemers kampt. Ik heb onder meer aan minister Schauvliege gevraagd om het reservefonds daarvoor te gebruiken. Er is een positief signaal, namelijk het feit dat er maar één stadion op de site aan de Blankenbergse Steenweg komt. Dat betekent dat er potentieel van minstens 12 hectare – of zelfs meer als we het noordelijk deel beter benutten – aan extra bedrijfsruimte bij komt. Mijnheer Verstreken, ik raad u aan om als streek-parlementair uw energie te stoppen in het aanmoedigen van minister Schauvliege om zo snel mogelijk de uitvoeringsplannen klaar te stomen en ervoor te zorgen dat wat ingevuld wordt op de Blankenbergse Steenweg door sportinfrastructuur, elders in de regio wordt gecompenseerd door bedrijventerreinen. Ik denk dan aan Zedelgem en Jabbeke. Laat ons alstublieft geen tijd verliezen met nutteloze actuele vragen.

**Minister Ben Weyts:** Mijnheer Landuyt, u vraagt of het plan-MER vertraging zal oplopen. Geen flauw idee. Ik heb vijf bevoegdheden. Ik weet mijn dagen te vullen. Ik zal al uw bekommernissen en vragen doorgeven aan de bevoegde ministers in de Vlaamse Regering. In dezen heeft het Vlaams Verkeerscentrum naar behoren gewerkt, zo snel mogelijk en resultaatgericht, allemaal ten voordele van die voetbalploeg in het Brugse. Het kan enkel maar vooruitgaan. Ik neem alle vragen en bekommernissen mee.

**De heer Johan Verstreken (CD&V):** Minister, uw antwoord voldoet mij. Het is een samenwerking van verschillende diensten en ministers. Ik hoop dat ze de handen in elkaar slaan.

Ik vind het ongepast dat mensen de opmerking maken dat er nutteloze vragen worden gesteld. Vragen staat vrij. Ik dacht dat als een lid wil aansluiten tijdens de actuele vragen, er een vraag moet worden gesteld. Meestal worden er gewoon opmerkingen gegeven zonder bijkomende vraag. Collega, ik betreur uw opmerking. *(Applaus bij CD&V, Open Vld en het Vlaams Belang)*

**De voorzitter:** Vragen staat inderdaad vrij, mijnheer Verstreken. Men mag ook een opmerking maken. Wie het woord neemt, mag eigenlijk zeggen wat hij wil. *(Opmerkingen van de heer Johan Verstreken)*

Vragen staat vrij. Dat is een voorrecht van de volksvertegenwoordiger.

De actuele vraag is afgehandeld.

## **REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN**

**De voorzitter:** Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.17 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.31 uur.*

## **ONTWERP VAN DECREET betreffende de hervorming van de strategische adviesraden**

**– 368 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3**

### **Algemene bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de hervorming van de strategische adviesraden.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Bertels, verslaggever, heeft het woord.

**De heer Jan Bertels (sp-a):** Voorzitter, minister, geachte leden, de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak dit belangrijke ontwerp van decreet op haar vergadering van 11 juni jongstleden. Ik geef bij dezen een kort verslag van de bespreking.

Eerst was er een discussie met betrekking tot de procedure van de bespreking. De heer Bertels drukte zijn bezorgdheid uit over een onnodig snelle parlementaire behandeling en meende dat het zinvol zou zijn om, op basis van artikel 34 van het reglement, het advies te vragen aan andere commissies in dit parlement over dit belangrijke ontwerp van decreet, op zijn minst aan die commissies die de gevolgen van het ontwerp het sterkst zullen voelen, zoals onder meer de commissie Binnenlands Bestuur en de commissie Buitenlands Beleid. Op deze wijze kunnen de diverse adviezen terdege worden bekeken en kan er vooral advies worden ingewonnen over de afschaffing van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) en de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV), en de eventuele alternatieven voor die raden. Over die twee voornoemde raden was er in de conceptnota van de vorige regering ook nog geen duidelijk standpunt, waren er opties opengelaten.

De heer Diependaele was het niet eens met die zienswijze. Hij was van mening dat de diverse adviezen al lang genoeg bekend waren. Hij benadrukte dat sommige aspecten op 1 juli 2015 in werking moeten treden.

Ook de minister-president benadrukte dat de hervorming voortvloeit uit een conceptnota van de vorige regering, dat een hervorming van de adviesraden reeds aan bod kwam in de beleidsnota's van diverse ministers en dat de datum van 1 juli 2015 moet worden gehaald om organisatorische en budgettaire redenen.

Het voorstel van de heer Bertels om het advies van andere commissies te vragen, werd vervolgens verworpen met 2 stemmen voor en 7 tegen.

Daarna werd overgegaan tot de toelichting door minister-president Bourgeois. Hij stelde dat het ontwerp van decreet ook deel uitmaakte van het regeerakkoord en dat het gaat om de voortzetting van de rationalisering van de Vlaamse overheid. Bepaalde adviesraden worden afgeschaft, andere gefuseerd en de wijze van consultatie en betrokkenheid bij het beleid wordt vernieuwd. Het is de bedoeling, volgens de minister-president, om de inspraak- en consultatiemogelijkheden groter te maken. Hij stelde dat de SARiV op 1 juli 2015 zal worden afgeschaft en vervangen door belanghebbendenmanagement bij het Departement internationaal Vlaanderen. De hervorming op het vlak van het binnenlands bestuur gebeurt momenteel in een paritaire commissie met het kabinet van de bevoegde minister en de lokale besturen. Er is inderdaad nog geen beslissing over hoe dat verder zal gaan. In tegenstelling tot wat in het regeerakkoord staat, worden de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) en de Vlaamse Woonraad niet in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) ingebed, maar op eigen vraag in de bevoegde administraties.

De minister-president schetst vervolgens nog de motieven van het ontwerp, onder meer het gegeven dat het adviesradensysteem onder druk stond van sommige sociale partners. Met veel overtuiging en aandrang vraagt hij het ontwerp goed te keuren dat een efficiëntere en zinvollere participatie beoogt met minder verkokering en een bredere consultatie tot gevolg.

We komen tot de algemene bespreking. De heer Rzoska herhaalde dat zijn fractie al meermaals kritische bedenkingen heeft geuit bij de voorstellen die nu in het ontwerp gegoten zijn en verwijst hiervoor naar een vroegere resolutie van zijn fractie. Zijn fractie wil onafhankelijk advies van experts, wat het voorgestelde kader zijns inziens niet helemaal waarborgt. Hij vindt eveneens dat het alternatief voor de afgeschafte Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV) en de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) maar povertjes is.

De heer Bertels herhaalt dat hij geen probleem heeft met een hervorming van de strategische adviesraden, maar dat er bij het ontwerp enkele pijnpunten zijn, met name dat het niet duidelijk is hoe SARiV en VLABEST zullen worden vervangen. De memorie met betrekking tot de afschaffing van VLABEST verontrust hem omdat die de indruk doet ontstaan dat deze Vlaamse Regering niet meer overtuigd is van het belang van een strategisch adviesorgaan voor de lokale besturen. De huidige paritaire commissie is immers geen afdoende alternatief. Hij kondigt ter zake dan ook amendementen aan met betrekking tot VLABEST omdat hij het beter acht te wachten met de afschaffing tot duidelijk is wat het alternatief is. Tot slot stelt hij nog enkele vragen, onder meer over wie in de toekomst advies zal geven inzake duurzame ontwikkeling en welke rol het raadgevend comité van Toerisme Vlaanderen zal krijgen.

De heer Diependaele gaf aan wel degelijk een visie in het regeerakkoord te zien, namelijk een ranke, slanke en efficiënte overheid, en stelde dat er daarvoor keuzes nodig waren. Hij vond de eerdere opmerkingen van de heer Rzoska ongenueanceerd en spreekt tegen dat de voorliggende maatregelen er zouden zijn om kritische adviezen te verhinderen. De heer Daems beaamt dit.

In zijn antwoorden stelt de minister-president dat dit op zich geen besparingsoperatie is, behalve de algemene efficiëntieoefening die overal is gemaakt, en dat de Vlaamse Regering kritische adviezen verwelkomt. De regering wil geen komaf maken met lastige adviezen. Over de adviesprocedure bij Binnenlands Bestuur en Bestuurszaken wordt nog in juni beslist omdat de werkzaamheden van de paritaire commissie dan afgelopen zijn.

De heer Rzoska vraagt vervolgens nog of er een evaluatie is geweest van de werking van de strategische adviesraden. De heer Bertels herhaalt dat het

grootste deel van de hervorming ruime steun geniet, maar dat er een vorm van strategische adviesraad voor de lokale besturen moet blijven bestaan. Hij hoopt op een duidelijke beslissing van de regering voor de behandeling in de plenaire vergadering, zoals toegezegd door de minister-president.

Tot slot meldt de minister-president nog dat hij de antwoorden met betrekking tot de vragen over duurzame ontwikkeling en de rol van het raadgevend comité van Toerisme Vlaanderen zal beantwoorden tijdens de plenaire vergadering.

Bij de artikelsgewijze bespreking diende de heer Bertels drie amendementen in met betrekking tot VLABEST. Alle artikelen werden met zeven stemmen voor en twee stemmen tegen aangenomen. De amendementen werden verworpen met twee stemmen voor en zeven stemmen tegen. Dit leidde tot een ongewijzigde aanname van het decreet. Tot daar het verslag.

**De voorzitter:** De heer Bertels heeft het woord.

**De heer Jan Bertels (sp.a):** Voorzitter, ten eerste verwacht ik natuurlijk antwoorden van een van de ministers – ik neem aan minister Homans – met betrekking tot de antwoorden die de minister-president heeft beloofd in de commissie, met name over wat er zal gebeuren met de paritaire commissie.

De minister-president heeft gesuggereerd dat er een tipje van de sluier zou worden opgelicht met betrekking tot de strategische adviesraad Bestuurszaken. We vinden – en hebben dat ook letterlijk in de commissie gezegd – de belbussentactiek geen goede tactiek: eerst de belbus afschaffen en nadien alternatieven verzinnen. Wij vinden dat geen goede manier van werken. Als men iets afschaft, moet men ook weten wat het alternatief is. Ook de lokale besturen hebben recht op een strategische adviesraad.

Ik wacht natuurlijk ook nog op het antwoord dat de minister-president heeft beloofd. Ik neem aan dat we het nog gaan krijgen, dat er bij de besprekingen in de commissie geen loze beloften worden gedaan. De vraag was wie in de toekomst advies gaat uitspreken over materies inzake duurzame ontwikkeling. Deze materies zijn toch belangrijk, en worden nog belangrijker, in het kader van de Millenniumdoelstellingen en de opvolgers daarvan.

Ik verwacht ook een antwoord op de vraag die werd gesteld over het raadgevend comité voor de Vlaamse Adviesraad voor Toerisme: welke rol zullen zij in de toekomst mogen spelen nu de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV) is afgeschaft en het belanghebbendenmanagement inzake de strategische adviesraad op internationale zaken wordt gedaan bij het departement?

Voorzitter, ik verwacht dat er hier een antwoord komt op deze drie vragen, gelet op de toezeggingen die werden gedaan. Ik heb ze nog eens opgenomen in het verslag, ten einde daarover geen misverstanden te laten ontstaan. Ik heb ze, uit intellectuele eerlijkheid, voor de vergadering nog eens besproken met mijn collega's. Afhankelijk van die antwoorden kunnen we straks al dan niet de discussie voortzetten.

**De voorzitter:** De heer Caron heeft het woord.

**De heer Bart Caron (Groen):** Voorzitter, collega's, minister, dit decreet heeft ondertussen een lange voorgeschiedenis. Er zijn de interpellatie, de resolutie en de moties waarnaar de heer Bertels verwees. Die dateren al van 2013. Dit decreet volgt op stappen die de vorige Vlaamse Regering door middel van een conceptnota had aangezet. Sindsdien is er heel weinig veranderd aan het opzet.

Collega's, wat is het doel van dit decreet? Moet het de kwaliteit van de beleidsvoering verhogen? Moet het de strategische advisering verzwakken? Moet

het de armlastige strategische adviesraden een toontje lager laten zingen en sommige niet meer? Is het een verrijking voor het beleid? Is het werken aan meer efficiëntie binnen de Vlaamse overheid en administratie, en versnippering tegengaan? Collega's, het is een mix van al die zaken.

We beginnen altijd met het goede nieuws. Er zijn een aantal goede zaken bij, laat dat duidelijk zijn. Bijvoorbeeld het feit dat Ruimtelijke Ordening, Milieu en Natuur worden samengebracht in een Omgevingsraad. Daar kunnen wij niet tegen zijn. Het zijn te verwante terreinen om ze apart te behandelen. Dat is een goede evolutie. Ook tegen de inbedding van de SALV in de SERV kunnen we niet zijn. De SALV geeft daarover een positief advies. Er zijn namelijk synergieën tussen economisch beleid en landbouw- en visserijbeleid. Overigens behoudt de SALV op dat terrein een inhoudelijke autonomie. Iedereen gelukkig.

Er is een bijsturing voor de Vlaamse Woonraad, iets minder, maar zeker voor de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC). Dat is een positieve evolutie in vergelijking met de conceptnota. De oud-strijders onder mijn collega's weten dat het de bedoeling van de conceptnota was dat alle raden zouden worden ingekanteld in de SERV. Er zou een soort van meta-raad ontstaan, de voedstervader aller dingen, die vanuit sociaal-economisch oogpunt alle andere beleidsdomeinen zou overkoepelen, ik zou bijna zeggen: overvleugelen, domineren, aansturen. Zo is het niet geworden, helemaal niet. Het is een beetje versterkt op het vlak van de SERV, bijvoorbeeld door de SALV daarbij te voegen.

Dat zijn de positieve dingen. Maar er zijn helaas – en het moet hardop gezegd worden – echt kwalijke zaken in dit decreet.

Er worden drie belangrijke strategische adviesraden afgeschaft. Weg ermee! Er komt een mager of onbestaand alternatief in de plaats. Of een vaag alternatief, zoals de verslaggever dat daarnet op een zeer neutrale manier heeft gezegd. De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) is overbodig. De Vlaamse overheid weet helemaal alleen en ook het best op welke manier Vlaanderen het meest efficiënt en doelmatig kan worden bestuurd. Dat er ook thema's zijn op het vlak van provinciaal beleid en afstemming van beleid, daar zijn we blijkbaar aan voorbij. Ik heb de indruk dat deze regering denkt dat de hemel verdiend is en dat morgen, in 2017, na de provinciale herschikking, weet u wel, met de persoonsgebonden materies die zullen afvloeien en na de inkanteling van een aantal terreinen in het Gemeentefonds, Vlaanderen de best bestuurd regio van het westelijk halfrond zal zijn.

Dus, dan is de strategische adviesraad blijkbaar overbodig. Weg ermee. Collega's, ik raad u aan om eens een advies van VLABEST te lezen. Het alternatief, voor zover dat er zou kunnen zijn, een paritaire commissie decentralisering – een facetje maar van goed bestuur – is een doekje voor het bloeden.

Heeft deze regering geen internationale ambities? Waar is de minister-president trouwens naartoe? Toch niet naar Erps-Kwerps, of naar Zoutenaai. Neen, hij is in het buitenland. Deze regering slaagt erin om een adviesraad internationaal beleid af te schaffen. Overbodig. De minister-president kan dat helemaal alleen, met zijn kabinet en zijn administratie, en reflectie daarover hebben we liever niet. Een reflectie in de SARI, o neen, dat is allemaal niet nodig. Ontwikkelings-samenwerking, waarom zouden we daarover moeten nadenken? We kennen dat toch allemaal, we hebben al lang de 0,7 procentdoelstelling bereikt in Vlaanderen. Overbodig. De VRWI? Afgeschaft. Wetenschappelijk onderzoek, wie moet zich daar nu over bezinnen? Komaan zeg. We halen ook de Lissabonnorm, who cares? Samengevat: drie strategische adviesraden op belangrijke domeinen, waarin ook ngo's en middenveldorganisaties een belangrijke rol spelen, weg ermee.

Er is geen grondige evaluatie gemaakt van de bestaande strategische adviesraden. Waren ze goed of slecht? Waren de adviezen van ongelijke kwaliteit? O ja, dat is zo. Maar een evaluatie gaat normaal een verbeterplan vooraf, zou ik hardop durven denken.

Is het een kwestie van efficiëntie? Wel, de efficiëntie is niet in kaart gebracht. Heel veel van die adviesraden – dat is voor de echte oud-strijders – zijn een jaar of zes geleden in het kader van beter bestuurlijk beleid – ondertussen afgevoerd – helemaal hervormd. Er is een sterke reductie geweest van het aantal raden en secretariaten. Ze zijn een op een georganiseerd met de nieuwe beleidsdomeinen die in het beter bestuurlijk beleid werden aangeduid. Allemaal fout, zeker? Die efficiëntieoefening ging dus niet ver genoeg. Zo simpel is het. Ze moet dus nog verder gaan.

Het waarom is een volgend punt van kritiek. Ik ben in al die documenten op zoek gegaan naar het waarom, en behalve de paar elementen van de heer Bertels, die hij vaardig heeft herhaald – heeft geëchood uit de mond van de minister-president – zoals de efficiëntie, zijn er geen argumenten. Minder entiteiten is ook zo'n hippe benaming, maar er ligt vooral geen inhoudelijke, noch bestuurlijke argumentatie aan de basis van dit ontwerp van decreet.

Ik ben niet tegen hervormingen. We kunnen gerust discussiëren over een beter strategisch advieslandschap, maar dan moet je argumenteren waarom je dat zo zou doen en wat de rol is van die strategische adviesraden.

Is het een besparing misschien, of een vereenvoudiging, om die armlastige adviesraden aan de kant te zetten? Wat is het? Daar kan ik niet op antwoorden. Ten gronde vallen er ernstige lacunes in het advieslandschap. Binnenlands bestuur, het internationaal beleid, duurzame ontwikkeling, het zijn terreinen die morgen niet worden gecovered door een strategische adviesraad. Ik weet niet of u dat fijn vindt. Ik vind dat geen kwestie van goed beleid. Goed beleid durft advies vragen en gaat met advies om, ook als er een andere beslissing is genomen. Ik heb enige ervaring met beleid. Adviesraden kunnen erg lastige adviezen geven, maar dat is part of the game. Zo hoort het, goed beleid. Tegensprekelijkheid is een kenmerk van een krachtige democratie. Die wordt nu gehalveerd.

In Vlaanderen hebben we een cultuur van besturen die ik een drietrapsraket zou durven noemen. We hebben de overheid: ministers, kabinetten en de administraties. We hebben een middenveld dat zich heel vaak in belangenorganisaties verenigt en dat vanuit die belangen bij nieuwe regelgeving en beleidsontwikkelingen zijn mening ventileert. En we hebben strategische adviesraden die in hoofdzaak experts, soms aangevuld met belangrijke vertegenwoordigers uit dat middenveld, samenbrengen.

Eigenlijk is het een driehoek: een samenspel van drie dat in het beste geval een goede besluitvorming oplevert. Wel, voor een aantal domeinen wordt één hoek weggehaald. Jammer, want dat zal de kwaliteit niet ten goede komen.

Bovendien zit er een inconsistentie in de gemaakte keuzes. De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) gaat naar de SERV. De Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) moet naar het departement. De Vlaamse Woonraad naar nog een andere plek. Op het vlak van duidelijkheid en efficiëntie krijgt dit ontwerp geen prijs. Waarom creëert men geen consistente, eenduidige lijn over de plaats van de adviesraden, over hun ondersteuning en over hun juridisch statuut? Het is een ratjetoe van keuzes waar een kat zijn jongen niet meer in vindt.

Ten gronde gaat het over de onafhankelijkheid van adviesraden. Adviesraden zijn er niet om ministers of ons naar de mond te praten. Ze zijn er om deskundig

advies te geven over het beleid dat wordt voorbereid. Hun autonomie en onafhankelijkheid is essentieel. De afgelopen jaren hebben ze die ook grondig verworven, vind ik. De afgelopen jaren is een volwassen debat gevoerd. Ik hoop dat de autonomie van de strategische adviesraden wordt gevrijwaard, maar ik vrees dat die ten dele op de schop gaat.

**De voorzitter:** De heer Kennes heeft het woord.

**De heer Ward Kennes (CD&V):** Mijnheer Caron, het is me niet duidelijk waarom de inbedding in de SERV de onafhankelijkheid zou aantasten. Ik kan uw betoog ten dele volgen, maar dit is me niet duidelijk. De inbedding van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) is al gebeurd, en die levert nog altijd goede adviezen af. Waarom zou die inkanteling de onafhankelijkheid in de weg staan?

**De heer Bart Caron (Groen):** Ik heb gezegd dat de onafhankelijkheid een essentieel punt is waar we moeten voor strijden. Ik zei ook dat de inkanteling van de SALV in de SERV op zich wel een goede zaak is. Aan de SALV is inhoudelijke autonomie beloofd. Dat is een goede zaak. We moeten de onafhankelijkheid van alle adviesraden hard blijven verdedigen. Dat geldt voor alle adviesraden, en helaas ook voor de afgeschafte. De afbouw van het adviesradenlandschap doet me evenwel vrezen voor de toekomstige onafhankelijkheid van die adviesraden – niet meer, maar ook niet minder.

Als één punt in dit decreet had moeten staan, dan was het de versterking van het strategisch advies – en vooral de timing waarop strategische adviezen worden uitgebracht. Laat ons eerlijk zijn. Behalve de rechterzijde heeft iedereen hier ervaring met besturen. Aan strategische adviesraden wordt pas een advies gevraagd nadat het voorontwerp van decreet al in een vergevorderd stadium zit – bijvoorbeeld nadat de Vlaamse Regering het heeft behandeld en nadat de interkabinettenwerkgroepen (IKW's) de laatste punten en komma's hebben aangebracht. Het is op dat ogenblik natuurlijk ongepast dat een strategische adviesraad die tekst nog fundamenteel onderuit zou halen. Een goed advies wordt bij het begin van een beleidsproces uitgebracht, en niet op het einde.

Dat kan worden aangetoond. De techniek van de conceptnota's wordt almaar meer gebruikt. Er komen Vlaamse versies van de groen- en witboeken. De strategische adviesraden brengen ook daarover adviezen ten gronde uit. Soms geven die aanleiding tot aanpassingen van die conceptnota's en van de ideeën daarin vooraleer die in IKW's worden behandeld en in een voorontwerp van decreet worden gegoten. Adviezen ernstig nemen, betekent dat men die adviesraden van bij de aanvang bij de zaken betreft. Ik zou zeggen: vanaf de eerste dag dat het regeerakkoord hier is goedgekeurd, wanneer een beleid eraan komt, moet men adviezen vragen. Dat zal ervoor zorgen dat de kwaliteit van de advisering verhoogt en misschien ook dat er aspecten worden aangebracht waaraan u en ik niet hebben gedacht. Hebben we de moed om dat te doen? Neen. Dat staat niet in de tekst. En dat is een gemiste kans.

Is het argument van de slanke overheid ter zake? Ik heb begrepen dat zelfs voor de afgeschafte adviesraden het personeel wordt overgeheveld naar een departement of een andere instelling. Een echte afbouw gebeurt er niet.

Als het geen besparing, vereenvoudiging of efficiëntieoefening is, is er een ander motief. Het echte motief is: we hebben liever geen lastige adviesraden. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

**De voorzitter:** De heer Lantmeeters heeft het woord.

**De heer Jos Lantmeeters (N-VA):** Mijnheer Caron, ik denk dat u de teksten niet hebt gelezen. U bedient zich vandaag in elk geval van zeer goedkope argumenten

en u spreekt zichzelf tegen. Het is overduidelijk dat het ontwerp van decreet dat vandaag voorligt, het gevolg is van 27 conceptnota's over deze materie. Vooral werd de inhoud van dit ontwerp van decreet al behandeld bij de bespreking van de beleidsnota's. Deze meerderheid gaat voor een slanke overheid met duidelijke structuren, maar de adviesorganen worden in elk geval gerespecteerd.

In de commissie is zeer duidelijk uiteengezet wat er gebeurt en het is zeer duidelijk terug te vinden in de teksten. Er wordt inderdaad niet bespaard op personeel. Er wordt niet bespaard op de raden, maar ze worden ingekanteld in andere raden. Als hier wordt gezegd dat bepaalde raden worden afgeschaft, is dat zo, maar dan wordt dat personeel ingekapseld in andere raden, zodat er duidelijkheid is. Er is geen sprake van een eenvoudige afschaffing. Dat vertellen, is zeer goedkoop. Als u de tekst leest, ziet u het verschil.

De enige besparing die zich voordoet, is dat sommige raden beterkoop worden omdat bepaalde raden ressorteerden onder de parastatalen en de sociale zekerheid was op dat vlak veel duurder. Daar is wel een kleine besparing, maar geen enkele op het personeel.

De autonomie werd zonet in twijfel getrokken. Dat is altijd een goedkoop argument. Ik verwijs naar de vraag van de heer Kennes. Het is niet omdat men onder de SERV terecht komt, dat er geen autonomie meer is. De autonomie is gegarandeerd in het ontwerp van decreet. De SERV heeft op dit ogenblik ook een zeer grote autonomie en daarover is geen enkele betwisting. Wie de tekst leest, komt tot de conclusie dat het gaat om een vereenvoudiging van de raden, zonder besparing op de inhoud ervan.

Beweren dat de Vlaamse Regering of deze meerderheid zou willen dat deze raden monddood zijn, is een van de belachelijkste argumenten die men kan bedenken. Er zijn raden, er wordt advies aan gevraagd, die adviezen worden steeds gebruikt. In de commissie werd deze verdachtmaking ook besproken. Het is overduidelijk dat deze meerderheid wel belang hecht aan de inhoud van deze adviezen, daarom ook wordt de autonomie gegarandeerd.

**De heer Bart Caron (Groen):** De eerste discussie is gevoerd in oktober 2013 naar aanleiding van een interpellatie van mij op basis van berichten van verschillende adviesraden. Daarna was er een conceptnota, een interpellatie, een motie en een resolutie. In de vorige en in deze legislatuur is hierover fiks gediscussieerd naar aanleiding van de beleidsnota. Er is een traject afgelegd, en de meeste argumenten die ik heb gegeven zijn in de loop van de rit al herhaaldelijk aan bod gekomen, maar men wil er blijkbaar niet van weten.

Ik raad u aan de adviezen van de strategische adviesraden die in de bundel bij dit ontwerp van decreet zitten, nog eens na te lezen. Het is geen prettige lectuur, u moet dat niet in de vakantie doen. U zult zien dat die raden allemaal heel erg kritisch zijn voor de voorliggende tekst. Degene die verdwijnen zijn uiteraard het meest kritisch. Ze argumenteren op inhoud waarom ze wel nuttig kunnen zijn. Als u vindt dat VLABEST, de VRWI of de SARiV in de voorbije jaren geen zinvol advieswerk hebben verricht, moet u dat aantonen. Want u schaft ze af.

Er zijn vier terreinen, Binnenlands Bestuur, Internationaal Vlaanderen, Wetenschappelijk Onderzoek en Duurzame Ontwikkeling, waarvoor geen afdekking is door een adviesraad. Voor die terreinen is geen adviesraad. Punt.

Alle adviezen van alle SAR's geven de bekommernis om hun onafhankelijkheid weer in hun tekst. Een vorige Vlaamse Regering – ik weet niet meer precies welke – had als heilig principe dat de autonomie van adviesraden enkel kon worden verstrekt indien een aparte rechtspersoon werd gecreëerd voor die adviesraad. Dat is gebeurd voor de SERV, en de SERV heeft daardoor een grote autonomie.

Nu worden een aantal adviesraden ingekanteld in het departement. Ze worden dus aangestuurd door de administrateur-generaal en dus ook door de minister en zijn kabinet. Vindt u dat een correcte positie? Dat is nergens of nergens ter wereld zo georganiseerd. Er staat in het advies van VLABEST een vergelijking met Nederland, Duitsland, Denemarken en Frankrijk. Overal wordt de autonomie gegarandeerd door een bestuurlijke en juridische autonomie. Dat valt hier nu weg. Ik wou die elementen wel eens aangeven. Ik hou ook niet van slogans.

**De heer Jos Lantmeeters (N-VA):** Ik ga daar niet te veel over discussiëren. Er wordt hier een keuze gemaakt. (*Rumoer*)

Dat is inderdaad onze keuze, en ze verschilt van uw keuze. Deze meerderheid heeft haar keuze gemaakt. De autonomie is ingekanteld. Het is de plicht van het Vlaams Parlement om die autonomie te garanderen en erop toe te zien. We hebben altijd gezegd dat we dat zullen doen.

Mijnheer Caron, u discussieert nu over de VRWI. Ik kan uw argumentatie eventueel volgen. De raad wordt afgeschaft, maar de werking van de VRWI werd niet meer gegarandeerd omdat er veel te veel raden waren. (*Opmerkingen van mevrouw Ingrid Lieten*)

Een kat vond er haar jongen niet meer. (*Opmerkingen van mevrouw Ingrid Lieten*)

Grommel maar, mevrouw Lieten. Grommel zoveel u wilt, ik ga het toch zeggen. Voka en de SERV waren niet meer in de mogelijkheid om die vergaderingen bij te wonen. Op dit moment wordt dat beslist, mevrouw Lieten. U deed het niet in de vorige legislatuur. Wij doen het nu wel.

**De heer Jan Bertels (sp-a):** Voorzitter, we zitten nu volop in de discussie. Ik had graag eerst de antwoorden van de minister gekregen, want daarover gaat de discussie toch een beetje met betrekking tot VLABEST en de SARiV. Ik sluit me aan bij de vorige sprekers.

Mijnheer Lantmeeters, dit is op basis van een conceptnota van een vorige Vlaamse Regering. Die twee discussiepunten zijn open, en u hebt de keuze gemaakt voor de afschaffing zonder een alternatief.

Minister, wij hebben altijd gezegd dat we voor een beter advieslandschap waren, en voor een betere adviespraktijk. Er waren verbeteringen mogelijk, vandaar de conceptnota van de vorige Vlaamse Regering. Maar voor een effectief en efficiënt advies- en overlegstelsel – ik neem aan dat u het ook gelezen hebt, mijnheer Lantmeeters – zijn er een aantal zaken nodig, aldus de SERV. Er zijn voorwaarden die gerespecteerd moeten worden en verder gaan dan een afschaffing en/of inbedding van die raden. Goede participatie is slechts mogelijk als die structureel worden ingebouwd in het proces van beleidsontwikkeling en -uitvoering. Daar zijn we het allemaal mee eens, maar voor een aantal domeinen is dat nu niet meer zo, tenzij de minister nu gaat antwoorden op de vragen die we gesteld hebben, zoals beloofd. Dat moeten we wel hebben. Die visie moet er wel komen.

Minister, ik zal u helpen, wat nu voorzien is in de paritaire commissie decentralisatie. Daar is nu een communicatie rondgestuurd, schrik niet, dat die één keer per jaar zou mogen samenkomen. (*Opmerkingen van minister Liesbeth Homans*)

U mag het gerucht loochenen, minister. Dat is de informatie die we gekregen hebben, en waarop u een reactie kreeg van de belangenvereniging van de gemeenten. Eén keer per jaar! Dat is geen overlegstructuur. Dat is geen structureel interbestuurlijk overlegorgaan. Dat is een doekje voor het bloeden.

Voorzitter, voor de correctheid van het debat zou ik toch graag de antwoorden krijgen.

**De voorzitter:** Mevrouw Lieten heeft het woord.

**Mevrouw Ingrid Lieten (sp.a):** Mijnheer Lantmeeters, ik ben het niet eens met u. De VRWI heeft tot nu toe altijd perfect gefunctioneerd. Tijdens de vorige legislatuur heb ik als minister talloze adviezen van de VRWI ontvangen, ook adviezen die de VRWI op eigen initiatief heeft geschreven. Die adviezen waren niet altijd lief voor de Vlaamse Regering. Ze waren echter wel zeer nuttig. Ze hebben een harde bijdrage tot het debat geleverd.

De voorbije jaren heeft Voka verklaard niet meer naar de vergaderingen van de adviesraad te willen komen. Dat is echter het verschil tussen de huidige Vlaamse Regering en de vorige Vlaamse Regering. Wij hebben ons niet door Voka laten dwingen om de adviesraden af te bouwen. De huidige Vlaamse Regering volgt gewoon het advies van Voka om de adviesraden af te bouwen. Dat is het verschil tussen de huidige Vlaamse Regering en de vorige Vlaamse Regering. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

**De heer Jos Lantmeeters (N-VA):** Mevrouw Lieten, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) kon die vergaderingen ook niet bijwonen. De SERV heeft dit laten weten. U hebt destijds twee rapporten en een unaniem advies ontvangen. U hebt daar niets mee gedaan. Nu verwijt u de Vlaamse Regering en de meerderheid dat ze wel keuzes maken. Er lagen 27 conceptnota's voor. Er is een beslissing genomen. Er is rekening gehouden met het unaniem advies en met de twee rapporten waarmee u geen rekening hebt gehouden.

U moet niet laten uitschijnen dat Voka niet wilde komen. Voka heeft, samen met de SERV, verklaard niet langer op die vergaderingen aanwezig te kunnen zijn. Nu wordt een beslissing genomen. U vindt dat natuurlijk niet leuk.

**De voorzitter:** Minister Homans heeft het woord.

**Minister Liesbeth Homans:** Ik zal deze vragen, voor alle duidelijkheid, namens de minister-president beantwoorden. Ik zal trachten zo goed mogelijk te antwoorden op de vragen over de engagementen van de minister-president. Ik heb de verslagen nagelezen.

Mijnheer Bertels, u hebt gelijk. De minister-president heeft dit in de commissie verklaard. Het lijkt me echter goed vooraf nog even de context te schetsen en toe te lichten waarom dit allemaal gebeurt.

In de conceptnota van de vorige Vlaamse Regering was sprake van een teveel aan adviesraden. Ik spreek hiermee een aantal mensen tegen die het daar nu niet eens mee zijn. Dat stond, voor alle duidelijkheid, letterlijk in de conceptnota van de vorige Vlaamse Regering. De afbouw van het aantal adviesraden was een van de uitgangspunten die tot deze beslissing hebben geleid.

Een ander uitgangspunt is het streven tot betere adviesverlening te komen. Ik weet niet meer juist wie dit heeft aangekaart, in elk geval heeft iemand dit correct geanalyseerd. In het verleden keurde de Vlaamse Regering een punt principieel goed. Nadien werd dit punt naar de betrokken adviesraad doorgestuurd. Dit lijkt me niet zo goed. Nadat de politieke beslissing is genomen, mag een adviesraad nog een advies formuleren. Dat kunnen we beter anders aanpakken. Ik kom hier straks nog op terug.

We werken met conceptnota's. Op basis van die conceptnota's wordt veel actoren gevraagd een advies te verlenen. Pas dan volgt een eerste principiële goedkeuring

door de Vlaamse Regering. Dit lijkt me een betere wijze om adviezen te verlenen dan de huidige manier.

Mijnheer Caron, u hebt naar de personeelsleden verwezen. Volgens u gaat het hier om een besparing. Dit is niet juist. VLABEST had een personeelslid, dat vlotjes aan het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) is overgedragen. Dat personeelslid krijgt daar ook nuttige taken. Het gaat om een enkel personeelslid. Er zijn geen andere personeelsleden moeten afvloeien. Dat is een belangrijke nuance.

Mijnheer Caron, u hebt tevens verklaard dat alles volgens het Vlaams regeerakkoord in de SERV zou worden ondergebracht. Dat klopt. Op vraag van de adviesraden zelf hebben we echter beslist tot bepaalde afwijkingen over te gaan. Er zijn inkantelingen in agentschappen geweest. Op vraag van de adviesraden zelf komt niet alles per definitie bij de SERV terecht. Volgens mij is het een goede zaak dat we met de meningen en de adviezen van de desbetreffende adviesraden rekening hebben gehouden.

Mijnheer Bertels, u hebt een concrete vraag over de duurzame ontwikkeling gesteld. Die adviezen zijn steeds door de SERV geleverd. Dat zal ook zo blijven. Daar verandert niets aan. Met betrekking tot VLABEST bent u blijkbaar van mening dat ik iets afschaf, maar dat er niets in de plaats komt.

VLABEST is een adviesraad die onder mijn bevoegdheid valt. Ik wil niet alleen in naam van de minister-president maar ook namens mijzelf zeggen dat dit niet waar is. Ik zal u een aantal goede voorbeelden geven.

Het afgelopen jaar zijn wij heel bewust omgegaan met conceptnota's. Ik had evengoed kunnen gaan voor een eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering, om vervolgens een advies te vragen. In dat geval zou de politieke beslissing al vooraf zijn gemaakt en zouden we niet serieus omgaan met de adviesraden.

Ik heb conceptnota's gemaakt, onder andere over de integratie van gemeenten en OCMW's en over Vlaanderen Radicaal Digitaal. Die conceptnota's hebben als voordeel dat de adviesverlening gebeurde onmiddellijk na de conceptnota en dus voor de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering.

De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) heeft kunnen beschikken over de conceptnota over de integratie van gemeenten en OCMW's in de ronde van Vlaanderen die zij heeft georganiseerd om de lokale besturen in te lichten. Het werd heel erg geapprecieerd dat de Vlaamse Regering daar nog geen principiële beslissing over had genomen.

Wij hebben ook een aantal concrete adviestrajecten opgezet voor bepaalde dossiers. Bijvoorbeeld voor het decreet lokaal bestuur zal ik in drie stappen werken. We beginnen met een bevraging aan de VVSG om haar visie te leren kennen over de belangrijkste punten. De VVSG staat bekend als het overkoepelend orgaan en als de behartiger van de belangen van de openbare besturen. Op basis daarvan zal ik een conceptnota uitwerken. Voor die nota vragen we opnieuw de inbreng van de VVSG. Pas dan zullen we tot decretale teksten komen. Dat lijkt me een betere manier om adviesverlening aan te pakken dan in het verleden.

Een ander traject dat we op die manier willen aanpakken, is de beleids- en beheerscyclus (BBC). Alle actoren zullen worden bevraagd. Nadien wordt een conceptnota opgemaakt met de input van alle betrokken actoren. Vervolgens zullen de resultaten uitmonden in decreten die pas dan voor de eerste keer ter goedkeuring zullen worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Wat de paritaire commissie betreft, zal ik binnenkort de resultaten voorleggen aan de Vlaamse Regering. Hoe we zullen omgaan met de adviesraden, staat in het inleidende gedeelte over de paritaire commissie, maar daar was geen aparte werkgroep over opgericht. Na het zomerreces zullen we de paritaire commissie wel opnieuw laten bijeenkomen om te bekijken hoe we op een structurele manier de lokale besturen zoveel mogelijk kunnen betrekken bij het beleid.

Ik spreek formeel tegen dat deze manier van werken en het samenkomen van de paritaire commissie zich zal beperken tot eenmaal per jaar.

**De heer Jan Bertels (sp.a):** Minister, ik dank u voor uw antwoorden. Ik ben er niet van overtuigd dat de SERV zelf vragende partij is om te adviseren over duurzame ontwikkeling, maar ik neem akte van uw antwoord daarover.

U zegt dat in het eindrapport met betrekking tot de paritaire commissie decentralisatie staat dat verschillende werkgroepen effectief zijn samengekomen. Ik heb een eindverslag gezien waarin staat dat die paritaire commissie decentralisatie nog eenmaal per jaar samenkomt. Dat verslag komt van uw diensten. Ik weet niet waarom u dan aan de VVSG hebt gevraagd om te reageren tegen 16 juni. Een aantal collega's in dit parlement zitten in de VVSG en kunnen bevestigen dat de VVSG letterlijk heeft gezegd dat het een probleem is dat die commissie maar eenmaal per jaar mag samenkomen en dat er dus geen interbestuurlijk overlegorgaan meer is voor de lokale besturen.

Uw conceptnota's en de werkgroepen die u op verschillende terreinen zult oprichten of al opricht, vervangen een structureel adviesorgaan en een interbestuurlijk overlegorgaan niet. Ik weet niet wat u hebt voorgelegd aan de VVSG, maar wat u hier komt vertellen strookt niet met de teksten die naar de VVSG zijn gestuurd.

**De heer Bart Caron (Groen):** Minister, ik heb niet gezegd dat het een besparing was. Net het feit dat het geen besparing is, maakt het voor mij nog droeviger. Als er een noodzaak zou zijn geweest om te besparen, zou ik het nog een beetje hebben kunnen begrijpen.

De afwijkingen om niet in te kantelen in de SERV, zijn inderdaad gebeurd op vraag van de betrokken adviesraden. Ze hebben echter niet gevraagd om in een departement te worden ingekanteld. Maar goed, ze hadden de keuze tussen pest en cholera.

Wat betreft de duurzame ontwikkeling, is het merkwaardig dat minister-president Bourgeois in de commissie zegt dat hij niet weet wie er zal adviseren. U zegt dat de SERV bevoegd is, dat is tenminste duidelijk.

Wat het decreet Lokaal Bestuur betreft, zegt u dat u het interessante proces van discussie en debat om tot de besluitvorming te komen, hebt geschetst. Ik wil het een voorbeeld noemen van hoe iets wordt aangepakt, het is heel goed gedaan. Alleen is het jammer dat in de driehoek van overheid en belangenbehartiging, de expertise ontbreekt. Net op dit punt had VLABEST heel mooi werk kunnen leveren.

Mijnheer Lantmeeters, het is tenminste duidelijk als u zegt dat het een keuze is die wij hebt gemaakt en dat u die niet deelt. Wij delen uw keuze ook niet.

**De voorzitter:** De heer Diependaele heeft het woord.

**De heer Matthias Diependaele (N-VA):** Mevrouw Lieten, er zijn wel meer verschillen tussen deze regering en de vorige, ik denk dat we het daarover eens zijn.

Als het dan gaat over dit punt, wil ik opmerken dat wij nu kiezen voor instrumenten die werken en waarvan we zeker zijn dat ze een meerwaarde zullen bieden. In de vorige legislatuur zaten we vast. Toen waren het instrumenten die in stand werden gehouden, maar die zelfs hun decretale verplichting niet meer konden nakomen. Het zat totaal geblokkeerd. En u bent er niet in geslaagd om dat toen los te trekken.

We hebben daar verschillende keren over gesproken in de commissie. Die verslagen zijn allemaal nog beschikbaar. U kreeg het niet los. In zekere zin hadden we er toen inderdaad nog begrip voor ook, maar het lukte niet. Ik meen dat het duidelijk is dat een hervorming noodzakelijk was.

**Mevrouw Ingrid Lieten (sp·a):** Mijnheer Diependaele, we hebben daar de vorige jaren in de commissie inderdaad over gesproken. We hebben er zelfs hoorzittingen over gehouden. We hebben ook Voka uitgenodigd.

Ik herinner me toch wel dat het algemene sentiment na die hoorzittingen was, bij meerderheid en oppositie, dat iedereen betreurde dat Voka eenzijdig niet meer wilde komen naar de VRWI. Dat werd betreurd omdat de VRWI een platform was waar niet alleen werkgevers en werknemers met elkaar spreken over het economisch beleid en het innovatiebeleid, maar waarbij ook de academische sector betrokken was. En dat was het unieke aan de VRWI. Niet alleen het economische werd er bekeken, maar ook het academische en het breed maatschappelijk holistische. Dat wordt nu jammer genoeg weggenomen door de VRWI af te schaffen.

En ik kan alleen maar vaststellen dat u daar inderdaad blindelings en slaafs Voka volgt.

**De heer Matthias Diependaele (N-VA):** Als ik het mij goed herinner was het niet alleen Voka en is dat ook niet op die manier gezegd, maar was het ook de SERV in het algemeen. *(Opmerkingen van mevrouw Ingrid Lieten)*

Toch wel. Een van de gebreken die toen naar voren is gekomen, was het feit dat we met ons innovatielandschap meer moeten inzetten op de vermarkting. U weet dat het ook een van de grote problemen was die u in de vorige legislatuur mee moest oplossen. Daarvoor moesten we de industrie meer betrekken. En dat was toen ook niet het geval. Wij bieden daar nu een oplossing voor aan.

**De heer Jan Bertels (sp·a):** Ik heb nog een vraag die niet beantwoord is over de rol van het raadgevend comité Toerisme Vlaanderen. We hebben het daar uitdrukkelijk over gehad, over Internationaal Vlaanderen. Ik kan alleen maar de vragen herhalen die gesteld zijn en waarop het antwoord beloofd is.

**Minister Liesbeth Homans:** Excuseer, maar op die vraag moet ik het antwoord echt schuldig blijven. Ik heb er totaal geen idee van, het spijt me. Ik zal het doorgeven aan de minister-president dat hij u, of het parlement, dit antwoord nog schriftelijk bezorgt.

Mijnheer Bertels, de VVSG heeft inderdaad gezegd dat ze één keer per jaar een paritaire commissie net iets te weinig vindt. We hebben daar dan ook rekening mee gehouden. Na het zomerreces zullen we met de VVSG nagaan hoe we structureel kunnen overleggen. De VVSG is het daarmee eens. Intussen is er een nieuw eindverslag. Ik denk dus dat u nog een oude versie hebt.

**De heer Jan Bertels (sp·a):** Ik zou dan graag het recentste eindverslag krijgen.

**Minister Liesbeth Homans:** Ja, vanaf het goedgekeurd is door de Vlaamse Regering wordt het onmiddellijk overgemaakt aan het Vlaams Parlement. Anders

moet u uw bron die u dit verslag heeft gegeven, aanspreken en vragen of hij of zij een meer actuele versie kan geven.

**De heer Jan Bertels (sp·a):** Ik heb net gehoord dat er een nieuw eindverslag zou komen. Vijf minuten geleden zei u nog het tegenovergestelde. We zullen zien of er een nieuw eindverslag is. Het blijft een probleem dat er geen interbestuurlijk overlegorgaan is. Het basisprobleem blijft.

**De voorzitter:** De heer Kennes heeft het woord.

**De heer Ward Kennes (CD&V):** Ik wou nog een algemene bemerking maken. In 2003 is er in Vlaanderen een goed advieslandschap gecreëerd, maar het is op een bepaald moment misschien toch verantwoord om dat eens te evalueren. Dat is gebeurd. Het stond de vorige legislatuur in het regeerakkoord en het wordt nu verder uitgevoerd.

De krachtlijnen die er in 2003, maar ook nog vandaag, inzaten, blijven een transparant, eenvoudig en doelmatig adviesstelsel met participatie van het georganiseerde middenveld. Dat siert Vlaanderen: het middenveld, maar ook academici, experts, sociale partners worden betrokken in de besluitvorming. Dat wordt door de hervorming zeker niet in vraag gesteld. Je kunt over een aantal zaken discussiëren en dat is ook gebeurd. Er zijn kritische verslagen, vooral natuurlijk van de adviesraden die worden afgeschaft. Dat is te verwachten.

Daarstraks werd er gezegd dat de regering niet graag heeft dat er kritische adviezen komen. De vraag is niet of een adviesraad lief moet zijn voor een regering of een meerderheid of een besluitvormingsproces. Het komt erop aan dat ze deskundig zijn en dat ze een meerwaarde kunnen bieden. Door de advisering te vervroegen in het besluitvormingsproces, kan die meerwaarde alleen maar groter worden en versterkt worden. Dat is een belangrijke inhoudelijke verbetering.

Ik heb zelf ook wel wat bedenkingen bij de inkanteling bij een departement en een agentschap. We zullen dat in het oog houden. Ik zeg vooraf niet dat het niet kan en dat het niet goed zal lopen, maar het is inderdaad wat merkwaardig. Ik begrijp dat er over dat punt een zekere ongerustheid is, maar het zou niet correct zijn om daar bij voorbaat negatief over te doen. We zullen het in het oog houden.

Minister, ik dank u om de onduidelijkheid over de paritaire commissie op te helderen want het zou niet correct zijn dat zo'n belangrijk element waar de verschillende besluitvormingsniveaus elkaar moeten ontmoeten en moeten samenwerken, maar één keer per jaar zou samenkomen.

De SERV adviseert al lang over duurzame ontwikkeling. De vraag waarom dat niet kan of niet zou gebeuren, is voor mij niet duidelijk. Ik ga ervan uit dat de SERV dat in het verleden deed en nu ook verder zal blijven doen.

Onze fractie zal dit ontwerp van decreet steunen.

**De heer Jan Bertels (sp·a):** Mijnheer Kennes, wat u zegt, is voor ons net een van de redenen om een beetje verontrust te zijn. Als men iets aanpast – en aanpassingen mogen –, dan moet men weten wat men aanpast en wat men daarna gaat doen. Nu past men aan – in casu VLABEST schaft men af – en is men nog bezig met te onderzoeken wat het alternatief eventueel zou kunnen zijn.

U zegt dat u in het oog zult houden of er een alternatief zal komen. Mijnheer Kennes, u weet evengoed als ik dat de discussie binnen de VVSG nog volop bezig

is. Ik neem akte van het antwoord van de minister dat haar eindverslag intussen is aangepast of dat ze het gaat aanpassen, maar zelfs dan blijft het basisprobleem van de VVSG met betrekking tot het interbestuurlijk overlegorgaan bestaan. U weet dat en uw collega's van de lokale besturen weten dat ook.

**De voorzitter:** Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

### **Artikelsgewijze bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 368/1)

– *De artikelen 1 tot en met 20 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

**VOORSTEL VAN DECREET van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy en Axel Ronse houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid, wat betreft de machtigingen en het doel van de Vlaamse Participatiemaatschappij**  
– 378 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

### **Algemene bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy en Axel Ronse houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid, wat betreft de machtigingen en het doel van de Vlaamse Participatiemaatschappij.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Malderen, verslaggever, heeft het woord.

**De heer Bart Van Malderen (sp.a):** Collega's, de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid besprak op 11 juni 2015 het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid, wat betreft de machtigingen en het doel van de Vlaamse Participatiemaatschappij.

Collega Gryffroy gaf namens de indieners toelichting bij het voorstel van decreet. De motivatie gebeurde als volgt. De Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM) moet op dit ogenblik een participatie aanhouden van ten minste 25 procent, vermeerderd met één aandeel, van het aandelenkapitaal van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv). Dat is bepaald in het decreet betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid.

De heer Gryffroy ging verder met de stelling dat Gimv vandaag plannen heeft tot expansie. Een mogelijkheid is dat Gimv een kapitaalsverhoging zou doorvoeren. Met de huidige decretale bepaling heeft dat tot gevolg dat de Vlaamse overheid bijkomende middelen zal moeten uittrekken om de opgelegde participatie aan te houden. Dat is klaarblijkelijk niet de intentie van de Vlaamse overheid. Met dit

voorstel van decreet krijgen de Vlaamse overheid en Gimv de vrijheid om hun eigen plannen te realiseren. De VPM zal ook gemachtigd kunnen worden om haar participatie in Gimv geheel of gedeeltelijk te verkopen.

De heer Gryffroy benadrukte dat er momenteel geen plannen zijn om te verkopen, ook al gaan er volgens hem geruchten daarover in de pers. De Vlaamse Regering moet wel een keuze kunnen maken om haar participatie in dergelijke maatschappijen aan te houden of net niet. De huidige opgelegde participatie laat bovendien niet toe om sturend te werken.

In de algemene bespreking nam ook uw dienaar het woord, stellende dat het voorstel van decreet weliswaar maar enkele artikelen telt, maar dat de voorgestelde wijziging wel een zeer grondige bespreking verdient, ook gelet op de geschiedenis en de omvang van Gimv. De bondige toelichting van de heer Gryffroy stemt niet geheel overeen met wat in de pers kon worden vernomen. Daar pleitte een lid van de CD&V-fractie namelijk openlijk voor een Vlaamse aandeelhouder. Hij had blijkbaar ook al een idee van wie daarvoor in aanmerking komt. Uit een ander persbericht bleek dat de verkoop van de participatie van de VPM in Gimv voor onbepaalde tijd wordt uitgesteld, hoewel er volgens de toelichting nog geen concrete plannen waren.

Uw dienaar was het er wel mee eens dat Gimv vandaag wellicht onvoldoende sturing kan ervaren vanuit Vlaanderen en dat daar dus wellicht bijstelling mogelijk is. Maar deze decreetswijziging verdient een grondig debat. In welke strategie van de Vlaamse Regering past ze? Komt er een gehele of gedeeltelijke verkoop van de aandelen? Zal de opbrengst worden aangewend om meer zuurstof in de begroting te brengen of om investeringen meer gericht te laten verlopen? Er zijn immers nog noden bij de talrijke kmo's en bedrijven in Vlaanderen. Op die vragen hadden we in de commissie graag een antwoord gekregen.

Namens CD&V nam de heer Bothuyne het woord. Hij stelde dat Gimv een heel belangrijke meerwaarde heeft gehad en nog steeds heeft voor de Vlaamse economie. Intussen kijkt deze investeringsmaatschappij in haar strategie ruimer dan Vlaanderen alleen. In haar geschiedenis heeft ze al voor meer dan 400 miljoen euro aan dividenden uitgekeerd. Bij eerdere verkopen werd al iets meer dan 580 miljoen euro aan meerwaarde gerealiseerd. En dan is er ook nog de toegevoegde waarde van alle participaties die Gimv heeft genomen en de jobs die daarmee binnen en buiten Vlaanderen werden behouden of gecreëerd.

Intussen heeft de Vlaamse overheid echter een sterk financieel-economisch beleid gevoerd met andere instrumenten die werden gecreëerd, zoals de Limburgse Reconvertiemaatschappij (LRM) en het Participatiefonds Vlaanderen. Er is ook Gimv-XL, een fonds dat samen met de VPM werd opgericht en dat relevant blijft als verankeringsinstrument.

Net zoals bij andere overheidsparticipaties, ging de heer Bothuyne verder, wordt inderdaad het debat gevoerd over wat de mogelijkheden in de toekomst zijn. Het voorstel van decreet zorgt ervoor dat dit debat in alle vrijheid kan worden gevoerd en dat er vrij een keuze kan worden gemaakt. De mogelijkheid bestaat inderdaad om tot een verkoop over te gaan bij een kapitaalsverhoging, hoewel de heer Bothuyne meent dat die niet op korte termijn aan de orde is. Er zijn wel bezorgdheden, onder meer over de meerwaarde die kan worden gerealiseerd bij de verkoop en het belang daarvan voor de begroting en over de corporate governance en de vrijheid van de bestuurders, die ook mee door de Vlaamse overheid zijn aangeduid, om de beslissingen te nemen.

Vervolgens trad de heer Sanctorum het voorstel van ondergetekende bij om het debat in de commissie te voeren en dit in de vorm van een hoorzitting.

In zijn repliek stelde de heer Gryffroy dat er geen sprake is van een lichtzinnige beslissing. Het voorstel van decreet neemt enkel een grendel weg. De Vlaamse overheid behoudt de vrijheid om al dan niet mee te stappen in een kapitaalsverhoging van Gimv of om al dan niet aandelen te verkopen. Het heeft volgens de heer Gryffroy geen zin om een hoorzitting te organiseren over de strategie van een beursgenoteerd bedrijf.

Ondergetekende antwoordde daarop dat de meerderheidsfracties hadden gesteld dat het voorstel van decreet voor het zomerreces moet worden goedgekeurd en dat een lid van de meerderheid al had laten verstaan dat er een duidelijke voorkeur was voor een referentieaandeelhouder. Dit voorstel van decreet betreft duidelijk meer dan een louter technische operatie. Achter de schermen worden intussen gesprekken gevoerd die voor het parlement en het publiek verborgen blijven. Gimv mag dan een beursgenoteerd bedrijf zijn, met de Vlaamse overheid als referentieaandeelhouder heeft ze de plicht om transparant te zijn over haar strategie.

Bij de artikelsgewijze bespreking werden de artikelen 1 tot en met 4 zonder verdere opmerkingen aangenomen met 7 stemmen voor bij 1 onthouding. In de eindstemming werd het voorstel van decreet aangenomen met 8 stemmen voor bij 1 onthouding.

**De voorzitter:** De heer Gryffroy heeft het woord.

**De heer Andries Gryffroy (N-VA):** Alles is gezegd, voorzitter, maar om zeker te zijn dat iedereen het correct begrijpt... *(Opmerkingen)*

De Gimv die in 1980 werd opgericht en in 1995 naar de gewesten kwam... *(Opmerkingen)*

De heer Van Malderen heeft de minister opgevorderd, dat kan ik ook. U hebt zeer goed het verslag van de zitting gebracht.

Door de staatshervorming in 1980 kwamen de gewesten tot stand en in 1995 wordt dan de Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM) opgericht. Ze houdt vanaf dat moment de aandelen van Gimv in portefeuille voor het Vlaamse Gewest. In 1997 komt Gimv op de Brusselse beurs. Door de aandelenverkopen, vooral in de periode 2005 en 2006, zakte het aandeel van de VPM tot ongeveer 27 procent.

Wat beheert Gimv momenteel? Ongeveer 1,8 miljard euro. Dat is uiteraard niet hetzelfde als de portefeuillevaarde. Die opereert ook internationaal in Frankrijk, Nederland en Duitsland. Er zijn vier basisdomeinen voor participaties met daarnaast nog investeringen in andere fondsen. We spreken over consumer goods, 24 procent, health & care, 10 procent, smart industries, 27 procent, sustainable cities, 15 procent en participaties in andere fondsen, 21 procent. Dan is er nog een saldo van 3 procent.

Wat zijn de vaststellingen? Vlaanderen kan niet sturend werken via dit te kleine aandeel. Dat is momenteel slechts ongeveer 27 procent. Het slot werkt voor beide partijen verlamd. Met dit voorstel van decreet wordt ervoor gezorgd dat een eventuele opportuniteit tot verkoop van aandelen bij een gunstig evoluerend economisch en beursklimaat niet zou worden gehinderd of vertraagd door decretale obstakels. Dat betekent echter zeker niet dat er een dringende noodzaak is tot verkoop. Het is gewoon een element van beheer als goede huisvader.

Het gaat om een beursgenoteerde vennootschap. Hoorzittingen organiseren is dan ook vrij moeilijk.

Mijnheer Van Malderen, u vraagt wat de strategie is. Die is zeer simpel. We willen ervoor zorgen dat beide partijen vrij zijn. Als Gimv wil groeien, moet dat kunnen

zonder dat het noodzakelijk de Vlaamse overheid geld kost. De Vlaamse overheid kan eruit stappen wanneer ze wil. Ze maakt op dat ogenblik een afweging: wat is het dividend, is dit een opportuniteit en wat is de strategie van Gimv in het kader van een eventuele kapitaalsverhoging?

De Vlaams Participatiemaatschappij is decretaal verplicht om minstens 25 procent plus één aandeel van Gimv in de portefeuille te houden. Dit voorstel van decreet heft die verplichting op. Daarnaast worden ook de doelstellingen van VPM aangepast zodat VPM ook gemachtigd is om de participatie in Gimv geheel of gedeeltelijk te verkopen. Op deze wijze wordt decretaal een slot ontgrendeld. *(Applaus bij N-VA)*

**De voorzitter:** De heer Van Malderen heeft het woord.

**De heer Bart Van Malderen (sp.a):** Voorzitter, 'Het parlement zet de sprint in. De oppositie waarschuwt voor slordige wetgeving.' Het is een kop vandaag in De Morgen. Het gaat over de schabouwelijke manier waarop de meerderheid de pensioenhervorming door het Federale Parlement wenst te jagen. Het had, minister, ook betrekking kunnen hebben op dit voorstel van decreet.

Wie goed kan tellen, heeft daarnet in het verslag kunnen horen dat onze fractie niet heeft deelgenomen aan de stemming in de commissie. We hebben dat gedaan uit onvrede omdat deze meerderheid dit voorstel van decreet met de karwats door het parlement wilde jagen, maar dan zelf in eerste instantie wel niet het quorum bereikte. We hebben dat ook gedaan uit onvrede en bezorgdheid om de lichtzinnige manier waarop hier met een beursgenoteerd bedrijf wordt omgesprongen.

Gomv is echt wel groot genoeg om er een degelijk debat aan te wijden. De heer Gryffroy heeft daarnet al gewezen op de 1,8 miljard activa die worden beheerd. Gimv investeert in 54 bedrijven die samen 6 miljard euro omzet boeken en die 26.000 personeelsleden tewerkstellen. Gimv leverde in het verleden 400 miljoen euro aan dividenden op. Eerdere verkopen leverden ons 580 miljoen euro op. Als je de huidige aandelen die de Vlaamse overheid bezit aan de huidige beurswaarde uitrekent, kom je ook aan iets van 300 miljoen euro. Er zijn in dit parlement al over heel wat mindere instrumenten en kleinere bedragen ethische debatten gevoerd. De cijfers zijn echt wel belangrijk genoeg om een degelijke inschatting te kunnen maken voor u straks op de rode dan wel de groene knop drukt.

Voor ons zijn alternatieven perfect bespreekbaar. Je kunt participaties gerust sturender maken dan ze vandaag zijn. Je kunt de instrumenten echt wel gericht inzetten op transitie en innovatie in Vlaanderen. We moesten het stellen met de vrij droge motivering dat het iets technisch betrof. Daarom vroegen we een hoorzitting met de minister om te weten welke houding de Vlaamse Regering in deze aanneemt, om te weten welke strategie de Vlaamse Regering hanteert, om te weten hoe de Vlaamse Regering in de toekomst transitie en groei mogelijk zal maken en welke bestemming ze aan de vrijgekomen middelen door de verkoop wil geven. We wilden de SERV horen om te weten hoe de socio-economische stakeholders zich in deze verhouden tot die strategie en Gimv in het bijzonder. We wilden Gimv zelf horen. Mijnheer Gryffroy, een beursgenoteerd bedrijf horen is misschien niet gemakkelijk, maar moeilijk kan ook als men dat wilt. We wilden Gimv horen om te weten of de aanname van het expansieverhaal waar jullie betoog op is gebaseerd, klopt. We wilden vooral Gimv horen om te weten of de beweringen kloppen dat er nog geen concrete pistes werden onderzocht. Dat leken me gereede vragen te zijn, vragen die de meerderheid hardnekkig weigerde.

Collega's, als men, ondanks heel grote verklaringen in de pers, steevast weigert om een debat ten gronde te wijden aan een zogenaamd technisch voorstel van

decreet, als men steevast weigert dat anderen daarop hun visie zouden geven, als men zo herhaaldelijk en nadrukkelijk stelt dat er helemaal niets aan de hand is, dat het echt niet dringend is en dat er geen concrete plannen zijn, als men dat telkens opnieuw blijft zeggen, dan weet ik uit ervaring dat er wel degelijk iets meer aan de hand is. De vraag is: wat is er in dezen aan de hand? Waarom weigert men halsstarrig en met als enige motivatie dat het een technisch voorstel van decreet is dat vrijheid geeft, het debat ten gronde aan te gaan over strategie, over de toekomstvisie van ons economisch overheidsinstrumentarium? Gaat het over onenigheid binnen de meerderheid? Het zou kunnen. *(Opmerkingen)*

Iedereen die in het gebouw was, heeft de relatief gespannen reacties en het nauwelijks ingehouden gevloek gehoord toen collega Bothuyne als eerste naar de pers liep op het moment dat het voorstel van decreet werd ingediend. Daar was men niet zo blij mee. We hebben sinds kort een toetssteen daarvoor. Is het onenigheid binnen de meerderheid? Ik weet het niet. Mijnheer Bothuyne, ik laat het nog even in het midden, maar ik heb in elk geval geen tweet gezien van minister-president Bourgeois. We hebben dus niet vernomen wie de echte helden zijn, de anonieme roddelaars of de vuilspuiters, dan wel de journalisten die er hun kolommen mee vulden. Dus, of er onenigheid is binnen de meerderheid laat ik nog even in het midden.

Een andere mogelijkheid, die ik zeker valabel vind, is dat men net dat wil maskeren wat wij met een hoorzitting naar boven zouden willen krijgen. Wij wilden transparantie over die strategie met betrekking tot het economisch instrumentarium. We wilden duidelijkheid over de toekomst van de hefboomen. We wilden een visie horen. We wilden toetsen of er op het publieke forum een draagvlak was bij alle stakeholders. Collega's, we wilden vooral de verzekering dat er achter de schermen al niet allerlei dingen bedisseld zijn. Zijn we, vanuit die veronderstelling en gezien het hardnekkige njet van de meerderheid, dan niet gedwongen om ook te concluderen dat er misschien geen strategie is, dat er misschien geen draagvlak is en dat er wel degelijk al allerlei dingen zijn bedisseld? Ik mag hopen van niet.

Minister, ik ben dus des te blijer dat u hier bent, want ik wil me vandaag in dezen even rechtstreeks tot u richten. Wat ons immers eigenlijk nog meer zorgen baart, is dat we via diezelfde artikels in de pers vernamen dat de huidige voorzitter van Gimv plannen had om zelf Gimv over te nemen. Nu is de vrijheid van initiatief wettelijk geregeld, maar die voorzitter is wel benoemd door de Vlaamse Regering. Dat roept dus toch wel een aantal vragen op over corporate governance. Dat roept toch wel vragen op over deontologie.

Collega's, ik maak me in dezen weinig illusies. Als dit voorstel van decreet wordt goedgekeurd, dan moet het toch wel duidelijk zijn dat twee petjes niet kunnen. Minister, dan zou u toch wel een goed gesprek moeten hebben met de voorzitter over corporate governance. Dan moet u toch wel duidelijk maken dat het petje van voorzitter niet samengaat met het petje van potentieel overnemer. Ik had daar graag van u en voor iedereen een duidelijk antwoord op gehad.

Collega's, ik vat samen. Dit voorstel van decreet is een voorbeeld van hoe het niet moet. Er wordt al te lichtzinnig omgesprongen met een beursgenoteerd bedrijf, zonder strategie, zonder transparantie. Aan de collega's van de meerderheid die vrijheid zullen vooropstellen, zeg ik: vrijheid zonder transparantie is een garantie op willekeur, en dat willen we niet. Het Vlaams economische overheidsinstrumentarium werd hier de afgelopen weken en maanden in de pers dan weer eens in de markt gezet en de volgende dag gewoon weer in de lade gestopt, als betrof het de eerste de beste tegen afbraakprijzen te verkopen winterjas.

Collega's, we zijn vandaag 24 juni. De zomerkoopjes starten pas op 1 juli. Als u een eenvoudige winkelier was, was u nu al lang op de vingers getikt door de

Economische Inspectie – en terecht. Moge het duidelijk zijn dat wij dit decreet niet zullen goedkeuren. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

**De voorzitter:** De heer Diependaele heeft het woord.

**De heer Matthias Diependaele (N-VA):** Eerst en vooral: het gaat hier wel degelijk om een technische aanpassing om de vrijheid te verlenen aan de betrokken partijen. De heer Gryffroy heeft dat heel duidelijk gemaakt.

Mijnheer Van Malderen, ik heb twee vragen voor u. Ik ben absoluut niet ongevoelig voor uw pleidooi voor transparantie, strategiebepaling en dergelijke meer. Maar je moet natuurlijk een afweging maken. Hoe ga je dat, als het gaat over een beursgenoteerd bedrijf, combineren met wat eigenlijk nog een hoger goed is, namelijk het belang van de Vlaamse belastingbetaler? Dat is wat hier vooropstaat. Dan is het onverstandig om daarover heel breed een groot debat te voeren.

Mijnheer Van Malderen, ik kom tot mijn tweede punt - en dat is echt wel een dooddoenertje. Waar waren al uw mooie principes over hoorzittingen, strategiebepalingen en transparantie toen het over een ander beursgenoteerd bedrijf ging, namelijk Electrawinds? Want toen was dat het argument om het ook allemaal niet te doen. Kom hier nu dan niet de hypocriet uithangen dat het plots wel allemaal moet. Toen kon het ook niet! (*Applaus bij de N-VA*)

**De heer Bart Van Malderen (sp.a):** Mijnheer Diependaele, u zou iets meer respect mogen hebben voor deze instelling en voor uw job. Wij hebben gevraagd om in dit parlement een debat te voeren over dit bedrijf, over deze instrumenten. Uw meerderheid heeft dat geweigerd met als argument dat het beursgenoteerd is. Maar dat heeft leden van diezelfde meerderheid en uw regering niet belet om ten aanzien van de pers daarover grote verklaringen af te leggen. De lichtzinnigheid enzovoort die u ons aanwrijft, dat is de balk in uw eigen oog die u nu voor het gemak even niet ziet.

**De heer Matthias Diependaele (N-VA):** Nee, inderdaad, verklaringen in de pers zijn in dat opzicht niet verstandig. Ik zal dat zeker niet ontkennen. Het feit dat het beursgenoteerd was, was niet de enige reden. Het feit is evengoed dat het op dit moment niet relevant is. Er zijn geen plannen. Dat is u bevestigd geweest.

U hebt trouwens niet gereageerd op mijn vraag waar die principes waren toen het over Electrawinds ging.

**De heer Bart Van Malderen (sp.a):** Als er dan toch echt geen plannen zijn, waarom staat in de pers dan dat de plannen in de koelkast zijn gestopt? Als er geen plannen zijn, kun je toch niets in de koelkast stoppen?

**De voorzitter:** Minister Muyters heeft het woord.

**Minister Philippe Muyters:** Mijnheer Van Malderen, u hebt nu al een paar keer gevraagd wat de visie is. Ik zal het u vertellen. Ten eerste is het zo dat ik niet verantwoordelijk ben voor wat een voorzitter wel of niet aan initiatieven neemt. Dat is nogal duidelijk. Als minister Vandeuren initiatieven neemt, is het aan hem om initiatieven te nemen. Ik kan u wel zeggen wat het standpunt van de Vlaamse Regering is. Ons standpunt is dat we Gimv niet meer zullen zien als een economisch overheidsinstrumentarium. De heer Gryffroy heeft dat ook naar voren gebracht. Als je in een beursgenoteerd bedrijf slechts 26,83 procent hebt, dan kun je daarin te weinig sturen om als overheidsinstrumentarium een aantal richtingen door te geven.

Ten tweede vinden we het een goed initiatief om nu de grendel weg te nemen. Waarom nu? Omdat het een moment is waar er geen concrete plannen bestaan.

Als we spreken over een beursgenoteerd bedrijf, kun je beter grendels wegnemen op het moment dat er geen concrete plannen bestaan. Als je dat doet als er wel concrete plannen zijn, heeft dat een invloed op prijzen. Bij beursgenoteerde bedrijven is dat niet ideaal.

Waarom is het mogelijk naar de toekomst toe? Ten eerste omdat het niet meer een overheidsinstrument is waar we voldoende kunnen sturen. Ten tweede zou het kunnen dat we in de toekomst de groei van Gimv hypothekeren. Op het moment dat zij een kapitaalsverhoging willen doen, zoals de heer Gryffroy naar voren heeft gebracht, moeten wij ofwel meegaan ofwel verwateren. Maar dan zit je met dat decreetale gedeelte, waarbij wij niet mogen zakken onder de 25 procent. Dan zouden we de groei van Gimv in de toekomst kunnen hypothekeren. We zullen zien wat de actie is als Gimv haar kapitaal wil verhogen, maar dan zijn we niet meer gebonden met dit artikel.

Je weet natuurlijk nooit of er op een bepaald moment de opportuniteit is om de keuze te maken. Het zal een afweging zijn, waarbij bijvoorbeeld ook de hoogte en de dividendpolitiek van de toekomst een onderdeel kunnen zijn om een beslissing te nemen. Maar neen, er zijn vandaag dus geen plannen.

**De heer Bart Van Malderen (sp-a):** Ik wil reageren omdat de minister op een belangrijke vraag niet echt geantwoord heeft. Eerst en vooral denk ik dat het zonneklaar is dat er wel degelijk plannen zijn, dat deze bediscussieerd zijn en dat er een grendel moest worden weggenomen om ze te realiseren. Collega's, waarom doet men anders eerst een poging om dit te regelen via het programmadecreet? Waarom wordt het er dan uitgehaald en moet het vervolgens gaan via een voorstel van decreet van de voorzitter? Waarvoor dank, voorzitter. Zeggen dat dit een voorstel is van de meerderheid, vanuit een bevoegdheid en bekommernis ten aanzien van het economisch instrumentarium, klopt mordicus niet. Dit is een verkapt voorstel van de regering, dat door de voorzitter van dit parlement zelf uit het programmadecreet is gehaald. Het moest vervolgens mordicus voor het reces, voor de zomervakantie, door het parlement worden gejaagd. Als er geen concrete plannen zijn, als er geen urgentie is, waarom dan die drang, voorzitter? Waarom holderdebolder als het niet nodig is?

Minister, u zegt dat de initiatieven van de voorzitter de initiatieven van de voorzitter zijn. Dat is juist. Maar ik kan mij toch niet voorstellen, op het moment dat hier wordt gestemd over een voorstel van decreet, dat dit de vrijheid geeft om een uittreden van de Vlaamse Regering te organiseren, en dat daar een voorzitter zit die zelf al in de pers heeft laten verklaren en verklaard heeft dat er wel interesse is. Dat hij dan zelf die verkoop organiseert! Dat zijn toch twee petjes die je niet kunt verenigen? Minister, ik wil u vragen om daarover een degelijke dialoog op te zetten, om uit te sluiten dat daar enige schijn van vermenging van petjes zou kunnen gebeuren.

Ten slotte, minister, en dat is fundamenteel: u zegt dat Gimv niet meer tot het instrumentarium behoort zoals wij dat zien. Je kunt daarover een debat voeren. Met veel plezier. Maar toon ons dan tenminste welke richting u wel inslaat. In dit geval is het gewoon richtingloos, de vrijheid geven, vrijheid zonder transparantie, vrijheid zonder visie. Dat is willekeur.

**Minister Philippe Muyters:** Ik heb de visie gegeven over dit instrument. U vraagt naar alle instrumenten. Het gaat hier over Gimv. Ik geef u de visie over dit instrument. Wij zien dit instrument niet meer als een overheidsinstrument omdat het een beursgenoteerd bedrijf is waar wij een onvoldoende percentage hebben om het zelf nog volledig of voldoende te kunnen richten.

Ik denk dat u zich vergist. Ik heb nog nooit geweten dat de voorzitter van Gimv de aandelen van een van zijn aandeelhouders zou gaan verkopen. U zei letterlijk:

"Hij is dan zelf de verkoper voor iets waarvoor hij zelf geïnteresseerd is." Het zal natuurlijk de Vlaamse Regering zijn die de verkoop van zijn aandelen organiseert. Wij zullen dat doen zoals dat moet: met de nodige bevraging, met de nodige doorzichtigheid en transparantie. Maar dat doe je ook voor een beursgenoteerd bedrijf. Je hangt dat niet aan de grote klok, je doet dat volgens de regels van de kunst van verkoop van 25 procent of 26,33 procent.

**De voorzitter:** De heer Schiltz heeft het woord.

**De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld):** Mijnheer Van Malderen, u probeert hier een bewijs uit het ongerijmde te lanceren. U probeert toch maar te bewijzen dat iets wat niet bestaat wel bestaat. Dat is toch compleet van de pot gerukt.

Bovendien wordt dit debat een debat over het geslacht der engelen: "Ja, maar ik leid toch af, je voelt toch dat, en de spanning en de snelheid, dat moet er toch haast op wijzen dat..." Natuurlijk niet. Het staat als een paal boven water dat deze regering het overheidsinstrumentarium van de Vlaamse Regering en de Vlaamse overheid slanker en efficiënter wil maken. Het is evenzeer duidelijk, en daar is geen debat voor nodig, dat de PMV, met het beperkte aandeel dat ze nog in Gimv heeft, geen economisch beleid kan voeren. De portefeuille waarin Gimv zit, heeft al helemaal niets meer te maken met Vlaams economisch beleid. Daarnaast is het zo dat de PMV, de LRM en nog een hele reeks andere instrumenten wel dit beleid voeren. Om nu zo op dit kleine onderdeel zout te leggen, dat is kwaadwillig. Natuurlijk willen wij dit voorstel erdoor jagen, omdat het ons eigen voorstel is, omdat het enige wat u probeert te bereiken met hoorzittingen de boel vertragen is en overal een waas van onkiesheid over hangen.

Het expansieverhaal is door de minister duidelijk ontkracht. Er is momenteel geen plan. Alleen willen wij ver van elk vermoeden blijven – en dat wil ik toch ten zeerste benadrukken – dat er hier snel een wetje door het parlement zou moeten worden gejaagd omdat er al iets beslist is. Om ver van die indruk te blijven, moet dit zo snel mogelijk gerealiseerd worden.

Als u nu denkt dat de snelheid en de gedrevenheid waarmee het parlement zijn eigen voorstel van decreet behandeld wil zien, vergelijkbaar is met de complexiteit van een pensioenhervorming, dan gaan we nog veel lange debatten hebben over misschien wel de kleur van dit parlement zelf of de manier waarop de commissievoorzitter u aanspreekt. Alleszins is het duidelijk dat dit voorstel van decreet dat ik zelf mee heb ingediend, een voorbeeld is van hoe een efficiënte, slanke en transparante overheid met de middelen van haar burgers omgaat.

**De heer Andries Gryffroy (N-VA):** Mijnheer Van Malderen, ik heb een zinnetje niet uitgesproken op de tribune, maar nu ben ik er wel toe verplicht. Het gaat om een beursgenoteerde vennootschap, en geen politieke spelletjes. Dat is wat u nu probeert te doen. U probeert spoken te creëren. U hebt er blijkbaar geen begrip voor dat het in het leven soms eenvoudig kan zijn. Zoals ik verschillende keren heb gezegd in de commissie, is het heel simpel: het is een technisch voorstel van decreet. We willen gewoon een slot ontgrendelen. In een moderne bedrijfsvoering bestaat het niet dat men elkaar zo kan gijzelen. Dus nemen we dat slot weg.

Wij moeten geen uitspraak doen over wat Gimv wil en niet wil, en van plan is enzovoort. Dat is de taak van de vennootschap met al haar aandeelhouders. Vlaanderen ziet dat je met 27 procent niet sturend kunt werken. Dan moet je durven zeggen dat je dat slot weghaalt en elkaar de vrijheid geeft. Dan kunnen we eventueel verkopen als de gelegenheid zich voordoet, in functie van wat er gebeurt met dividenden.

Zo simpel is het, niet meer dan dat. Voor u is het blijkbaar moeilijk om de discussie hiertoe te beperken. U wilt er van alles bij halen.

**De heer Bart Van Malderen (sp.a):** Ik neem akte van het feit dat we de lat te hoog leggen. We vragen niet naar strategie, naar visie, naar transparantie, dat is allemaal niet nodig. We leggen de lat te hoog, het moet simpel.

Mijnheer Gryffroy, u hebt het over de aandeelhouders die de koers moeten uitstippelen. Die aandeelhouders zijn wij, met zes miljoen Vlamingen. We zijn referentieaandeelhouder voor 27 procent, en we hebben recht op een betere behandeling in dit dossier. *(Applaus bij sp.a)*

**De heer Andries Gryffroy (N-VA):** Mijnheer Van Malderen, als u zo spreekt over strategie, waar was u met uw vragen tijdens de bespreking van de beleidsnota eind 2014? Dan kon u daarover hebben gesproken. Als we nu een simpel voorstel van decreet willen doorvoeren dat een slot ontgrendelt, wat is daar in godsnaam het probleem mee? Waarom moet het altijd zo ingewikkeld zijn?

**Minister Philippe Muyters:** De strategie is heel duidelijk: voor ons is het instrument PMV. Wat willen we daarmee doen? Een vereenvoudiging. Vandaag hebben we een hele hoop instrumenten. We willen elk van die instrumenten evalueren en uitzoeken hoe die inspelen op de fases in een onderneming. We willen waar er een marktfalen is in de ondersteuning van ondernemingen, nagaan welke rol PMV daar kan innemen en hoe de bestaande instrumenten kunnen worden gekoppeld, zodat de communicatie naar die bedrijven eenvoudiger is. Dat is de strategie, heel eenvoudig uitgelegd. Ik kan daarover in detail gaan, maar dat is de essentie. Het is een duidelijke en ook een vanzelfsprekende strategie.

**De voorzitter:** De heer Bothuyne heeft het woord.

**De heer Robrecht Bothuyne (CD&V):** Mijnheer Van Malderen, u bent al de hele tijd uw ongelijk aan het bewijzen. U kwam hier met de stelling dat er geen debat mogelijk was over een belangrijke zaak. We zijn al een hele tijd bezig met dat debat te voeren. Morgen hebt u zelf een vraag om uitleg laten agenderen over overheidsparticipaties en -instrumentarium. Het debat wordt dus wel gevoerd.

Ik heb daarbij bezorgdheden genoteerd over het belang van de Vlaamse belastingbetaler en de waarde van de aandelen. Ik heb bezorgdheden genoteerd over corporate governance, over verankering. Dat was ook aan de orde in het andere dossier over Indaver. Dat zijn allemaal terechte bezorgdheden. Ze zijn geuit in het kader van dit debat. Ze zullen worden meegenomen in de bepaling van de strategie.

Dank zij dit voorstel van decreet wordt het debat mogelijk, de grendel wordt weggenomen en er kan vanaf nu een debat worden gevoerd over wat Vlaanderen wil doen met zijn overheidsinstrumentarium, dat de voorbije jaren sterk is uitgebouwd rond PMV, Gimv, LRM en met het nieuwe instrument van het Participatiefonds dat dank zij de zesde staatshervorming bij ons komt. Het debat krijgt dus zeker alle kansen, net dank zij dit voorstel van decreet.

**De voorzitter:** De heer Rzoska heeft het woord.

**De heer Björn Rzoska (Groen):** Voorzitter, collega's, ik verduidelijk de positie van mijn fractie. In het verslag staat dat we ons hebben onthouden. We steunen het idee van de decreetindieners. We begrijpen ook de techniek die wordt gebruikt om niet langer automatisch mee te gaan wanneer Gimv een kapitaalverhoging doorvoert. Toch onthouden we ons. We kunnen een aantal

punten niet zomaar onder de mat vegen. Ik vond het goed dat u hier komt antwoorden, minister. Maar er zijn opmerkingen gemaakt en een aantal zaken gebeurd die ons verontrusten. Ik zal niet opnieuw het debat openen, maar er zijn mededelingen in de pers gebeurd die minder op hun plaats waren en enige bezorgdheid creëerden. Niet door u, minister.

De heer Diependaele heeft op dat punt gelijk. We hebben dat in de vorige legislatuur geprobeerd. We hebben geprobeerd om hoorzittingen over een dossier uit de vorige legislatuur te laten organiseren. Dat is niet gelukt, en dat vond en vind ik jammer. We hebben toen de PMV gehoord, maar veel verder zijn we niet geraakt. Het is nog steeds een van de grote frustraties – ook bij mij – omdat we op dat vlak niet de transparantie hebben gekregen die we nodig hebben. Mijn fractie zal zich dus onthouden, maar we staan wel achter het principe van het loslaten van de grendels.

**De heer Bart Van Malderen (sp.a):** Ik doe een ultieme poging om toch een helder antwoord te krijgen, minister. U zegt dat u zelf nog geen verklaringen in de pers hebt afgelegd. Ik heb hier voor mij een artikel van 9 juni 2015 uit De Standaard liggen, met als titel 'Overheid stelt privatisering Gimv uit'. In de derde alinea staat dit: "Nochtans hadden enkele Vlaamse investeerders rond Gimv-voorzitter Urbain Vandeuren aangegeven dat ze de rol van de overheid wilden overnemen. Maar minister-president Geert Bourgeois heeft volgens verschillende bronnen laten weten dat wat hem betreft er geen operatie op korte termijn komt. En dat is ook het standpunt van de Vlaamse minister van Economie Philippe Muyters." U zegt dus dat er plannen zijn, maar dat u daar niet in mee stapt. *(Opmerkingen van minister Muyters)*

Het gaat over een openlijke kandidatuur van een voorzitter die door de Vlaamse Regering is aangeduid. Is het nu zo moeilijk om onomwonden en duidelijk te zeggen dat het niet kan dat op het ene moment het petje van bestuurder van de Vlaamse overheid wordt opgezet en op een ander moment het petje van kandidaat-overnemer van datzelfde overheidsbedrijf? Is het zo moeilijk om dat hier zwart op wit te zeggen? *(Applaus bij sp.a)*

**Minister Philippe Muyters:** Mijnheer Van Malderen, u vraagt duidelijkheid. Ik stel voor dat u het verslag erop naleest. U zult dan kunnen vaststellen dat ik heb gezegd dat de Vlaamse Regering geen plannen heeft om te verkopen. De Vlaamse Regering heeft geen plannen om te verkopen. Wat u hebt voorgelezen, is hetzelfde: de Vlaamse Regering heeft geen plannen om te verkopen. Ik zie het verschil niet. U wel? De Vlaamse Regering heeft geen plannen om te verkopen. Zegt u me eens waar de onduidelijkheid zit. Of de verklaringen van de heer Vandeuren waar zijn, weet ik niet. Ik heb dat artikel niet geschreven. Ik wens me daar ook niet over uit te spreken. Maar als er een proces om te verkopen komt, dan zal dat volgens de regels van de kunst gebeuren. *(Opmerkingen van de heer Renaat Landuyt)*

Dat heb ik ook gezegd, mijnheer Landuyt.

**De heer Matthias Diependaele (N-VA):** Het komt op hetzelfde neer als datgene wat de minister zegt: met veel bravoure uit een krantenartikel citeren waarin uiteindelijk hetzelfde staat als wat hier wordt gezegd, daarmee belanden we in een kinderachtig welles-nietesspelletje. *(Applaus bij de N-VA)*

De Vlaamse belastingbetaler wordt daar geen zier mee vooruitgeholpen.

**De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld):** Het parlement moet niet discussiëren over de duistere verlangens van eenieder die niet verifieerbaar zijn, mijnheer Van Malderen. Ik stel voor dat we dat ook niet langer doen over uw verlangens, om de boel hier te belazeren met het zoeken van spijkers op laag water.

**De voorzitter:** Daarmee neemt u het voorzitterschap van dit parlement over, en zegt u eigenlijk dat we nu eigenlijk deze bespreking moeten stopzetten.

Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

### **Artikelsgewijze bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 378/1)

*– De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

### **VOORSTEL van de heer Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat het scheidende Bureau betreft – 242 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2**

#### **Algemene bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is het voorstel van de heer Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat het scheidende Bureau betreft.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Croo, verslaggever, heeft het woord.

**De heer Herman De Croo (Open Vld):** Voorzitter, voor de vijf voorstellen tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement die u hebt ingediend, was er een roerende en ontroerende eenparigheid. Ik heb gezegd.

**De voorzitter:** Dat is een zeer duidelijk verslag, mijnheer De Croo.

Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

#### **Artikelsgewijze bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 242/1)

*– Het enig artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het reglement houden.

**VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de stemming over de Septemberverklaring betreft****– 250 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2****Algemene bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is het voorstel van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de stemming over de Septemberverklaring betreft.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

**Artikelsgewijze bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 250/1)

*– Het enig artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het reglement houden.

**VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de benamingen van de officiële publicaties van het Vlaams Parlement betreft****– 298 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2****Algemene bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is het voorstel van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de benamingen van de officiële publicaties van het Vlaams Parlement betreft.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

**Artikelsgewijze bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 298/1)

*– De artikelen 1 tot en met 9 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het reglement houden.

**VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de vereenvoudigde verdragswijzigingen betreft – 359 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2**

**Algemene bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is het voorstel van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de vereenvoudigde verdragswijzigingen betreft.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

**Artikelsgewijze bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 359/1)

*– De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het reglement houden.

**VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat het onderzoek van de geloofsbrieven betreft – 365 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2**

**Algemene bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is het voorstel van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat het onderzoek van de geloofsbrieven betreft.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

**Artikelsgewijze bespreking**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 365/1)

*– De artikelen 1 tot en met 5 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het reglement houden.

**ONTWERP VAN DECREET betreffende de hervorming van de strategische adviesraden****– 368 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3****Hoofdelijke stemming**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

*Stemming nr. 1*

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;  
68 leden hebben ja geantwoord;  
26 leden hebben neen geantwoord;  
3 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;  
65 leden hebben ja geantwoord;  
24 leden hebben neen geantwoord;  
3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**VOORSTEL VAN DECREET van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy en Axel Ronse houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid, wat betreft de machtigingen en het doel van de Vlaamse Participatiemaatschappij****– 378 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2****Hoofdelijke stemming**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

*Stemming nr. 2*

Ziehier het resultaat:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;  
68 leden hebben ja geantwoord;  
16 leden hebben neen geantwoord;  
8 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**VOORSTEL van de heer Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat het scheidende Bureau betreft  
– 242 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2**

**Hoofdelijke stemming**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement.

*Stemming nr. 3*

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;  
96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel tot wijziging van het reglement aan.

**VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de stemming over de Septemberverklaring betreft  
– 250 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2**

**Hoofdelijke stemming**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement.

*Stemming nr. 4*

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;  
96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel tot wijziging van het reglement aan.

**VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de benamingen van de officiële publicaties van het Vlaams Parlement betreft  
– 298 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2**

**Hoofdelijke stemming**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement.

*Stemming nr. 5*

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;  
96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel tot wijziging van het reglement aan.

**VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de vereenvoudigde verdragswijzigingen betreft – 359 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2**

**Hoofdelijke stemming**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement.

*Stemming nr. 6*

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;  
96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel tot wijziging van het reglement aan.

**VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat het onderzoek van de geloofsbrieven betreft – 365 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2**

**Hoofdelijke stemming**

**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement.

*Stemming nr. 7*

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;  
96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel tot wijziging van het reglement aan.

**REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN**

**De voorzitter:** Dames en heren, ik stel voor de agenda van de plenaire vergaderingen van dinsdag 30 juni 2015 aan te vullen met het voorstel van decreet van Lorin Parys, Katrien Schryvers, Emmily Talpe, Peter Persyn, Vera Jans en Tine van der Vloet houdende regeling van de binnenlandse adoptie van kinderen en houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op dinsdag 30 juni 2015 om 9 uur en om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.10 uur.*



## **BIJLAGEN**

**Aanwezigheden****Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

**Afwezig met kennisgeving**

Rik Daems: ambtsverplichtingen;

Piet De Bruyn: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Jean-Jacques De Gucht, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Persyn: familieverplichtingen;

Lionel Bajart, Guy D'haeseleer, Lies Jans, Chris Janssens, Yasmine Kherbache: gezondheidsredenen;

Barbara Bonte: zwangerschapsverlof.

**Afwezig zonder kennisgeving**

Jan Hofkens, Michèle Hostekint

**Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Sabine de Bethune, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Vera Jans,

Sofie Joosen, Ward Kennes, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Jan Peumans, Joris Poschet, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Willy Segers, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Sabine de Bethune, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Jan Peumans, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde

## Stemming nr.7:

## JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Johan Danen, Sabine de Bethune, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Yamila Idrissi, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants